

SEPTEMBER 2016
NUMMER 3

SIGNATUR

INSPI

s. 27–46 /

s. 48 /

LEDELSE

Bliv unik i et ensartet marked.

s. 54 /

HJFYLDT FARVAND

Revisorbranchen har været særligt udsat for ændringer.

s. 64 /

DET RUNDE PORTRÆT

Anders Dons fylder 50 år den 14. oktober.

Jeg er ikke bange
for udfordringer
eller fejltagelser

*Statsautoriseret revisor Elife
Savas var blandt årets Talent
100 i Berlingske Business.*

s. 20 /

DANSKE
REVISORER
FSR*

Vil du styrke din forretning?

60% af revisorer og eksterne bogholdere mener, at de kan styrke deres forretning gennem mere effektive processer.

85% af vores Lønpartnere mener, at vi gør det nemt og enkelt at arbejde professionelt med løn- og personaleadministration.

Hos os er du i trygge hænder

Som Lønpartner hos os, kan du nemt og enkelt håndtere dine kunders løn i **DataLøn**, der er Danmarks mest anvendte lønsystem.

Vi hjælper dig – og dine kunder godt i gang. Og får du brug for hjælp, kan du ringe til vores **VIP hotline** – så du kan komme videre med det samme.

72% af vores Lønpartnere får jævnligt spørgsmål om ansættelse, ferie, barsel, sygdom og opsigelse fra deres kunder. Du får straks svar fra vores personalejurister eller online med **PersonaleGuide**.

Læs om dine – og dine kunders fordele på:

bluegarden.dk/signatur

– eller ring til os på **72 27 91 11** og få en snak om dine muligheder.

Bluegarden gi'r muligheder.

Svar og få lækker brunch med bobler!

Overvej du at blive Lønpartner? Svar på nogle få spørgsmål om din hverdag og få vores anbefaling.

bluegarden.dk/signatur

INDHOLD

s. 12 /

I SPIDSEN FOR 20.000 REVISORER

Bent Kofoed er første dansker på formandsposten for det globale revisornetværk Kreston International.

s. 16 /

FRA IVÆRKSÆTTERPROJEKT TIL ROBOTEVENTYR

Robotentusiaster, et hul i markedet og en god portion vilje er nogle af de ingredienser, som var med til skabe Universal Robots.

s. 20 /

JEG ER IKKE BANGE FOR UDFORDRINGER ELLER FEJLTAGELSER

Statsautoriseret revisor Elife Savas var blandt årets Talent 100 i Berlingske Business.

s. 04 /

Leder

Den kommende sæson: Omfattende reformer og en ny virkelighed i raketfart

s. 06 /

Hotline

Læs om aktuelle spørgsmål og svar fra FSR – danske revisors faglige hotline.

s. 08 /

Barometer

I løbet af to år er der etableret 16.000 iværksætterselskaber, men kun få har formået at vokse sig store.

s. 10 /

Vi er bedst tjent med en tidlig indsats

Få hjælp og rådgivning, hvis en medarbejder er i fare for en langtidssygemelding.

s. 12 /

I spidsen for 20.000 revisorer

Bent Kofoed er første dansker på formandsposten for det globale revisornetværk Kreston International.

s. 16 /

Fra iværksætterprojekt til roboteventyr

Robotentusiaster, et hul i markedet og en god portion vilje var med til skabe Universal Robots.

s. 20 /

Jeg er ikke bange for udfordringer eller fejltagelser

Statsautoriseret revisor Elife Savas var blandt årets Talent 100.

s. 24 /

Anbefalinger til regnskaber der skaber værdi

Erik Møller fortæller om anbefalingerne i regnskabsvejledningen.

s. 27 /

INSPI

Faglige udklip.

s. 35 /

INSPI

Ændringer af revisorloven – tilpasning til nye EU-regler.

s. 48 /

Bliv unik i et ensartet marked

Som revisor er det svært at skille sig ud og skabe et stærkt brand – hvordan gør man?

s. 50 /

Interne whistleblowerordninger

Som en del af den nye revisorlov stilles der krav om interne whistleblowerordninger.

s. 52 /

Financial controllere indtager revisionsbranchen

Financial controller er en populær uddannelse blandt studerende.

s. 54 /

Højfyldt farvand

Revisorbranchen har i løbet af det nye årtusinde været særligt udsat for ændringer.

s. 58 /

Fællesskab, kindkys og masser af sol

Livet som pensioneret revisor på Sardinien.

s. 62 /

Mærkedage

Fødselsdage, jubilæer og nyheder.

s. 64 /

Det runde portræt

Anders Dons fylder 50 år den 14. oktober.

s. 66 /

Boganmeldelse

Fagkonsulent i FSR – danske revisorer, Henrik Carmel anmelder bogen The End of Accounting.

VED JENS OTTO DAMGAARD, FORMAND, FSR – danske revisorer
& CHARLOTTE JEPSEN, ADM. DIREKTØR, FSR – danske revisorer

Den kommende sæson: Omfattende reformer og en ny virkelighed i raketfart

Sommeren går på hæld, og vi står foran en ny hæsblæsende sæson. Selvom nogen måske kunne drømme om et pusterum efter et intenst forår med reform af revisorbranchens grundlæggende regelsæt, ser vi ind i et efterår med omfattende reformer, omlægning af skattevæsenet og skærpet kontrol med virksomhederne. Og en stor del berører revisorbranchen og dermed også foreningens arbejde.

Det kommer oveni, at vi i foreningen skal sikre, at de gode intentioner i den nye revisorlov bliver omsat til praksis, og at de komplicerede regler i den bagvedliggende EU-forordning fortolkes rigtigt og rimeligt. Oveni vi skal have migreret vores knap 1.000 Revimentor-brugere over på den nye CaseWare-løsning. Og oveni vi har et tæt pakket efterår, hvor vi afvikler vores store konferencer og prisuddelinger.

Så vi står foran et spændende efterår, hvor der er nok at tage fat på, og hvor vi får brug for al den energi, som sommeren og solen har kastet af sig.

Vi er velforberedte. Vi har med en ny strategi sikret, at vi har den fornødne agilitet og fleksibilitet, det kræver at manøvrere i et farvand, hvor der hele tiden kommer nyt, og hvor tingene forandrer sig – somme tider fra dag til dag.

Vi skal levere og eksekvere vores strategi i en usikker og foranderlig tid med omskiftelige markeder, ny lovgivning - somme tider helt ud af den blå luft - og teknologiske nybrud, som påvirker revisorernes forretning. Vi skal hele tiden spørge os selv, om vi får mest ud af at bruge en time, en dag eller en uge på at sætte ind i forhold til de forskellige udfordringer og muligheder, der dukker op. Om regeringens planer om at automatisere indberetninger og hente data i virksom-

hedernes råbalancer er en større udfordring end skærpede regler for skatterådgivning. Om vi hjælper CaseWare-kunderne bedst med en skatteberegner eller et benchmark-værktøj. Om vi står os bedst med at modernisere og opgradere vores medlemssystem i en omgang, eller det er bedre at gøre det i små step.

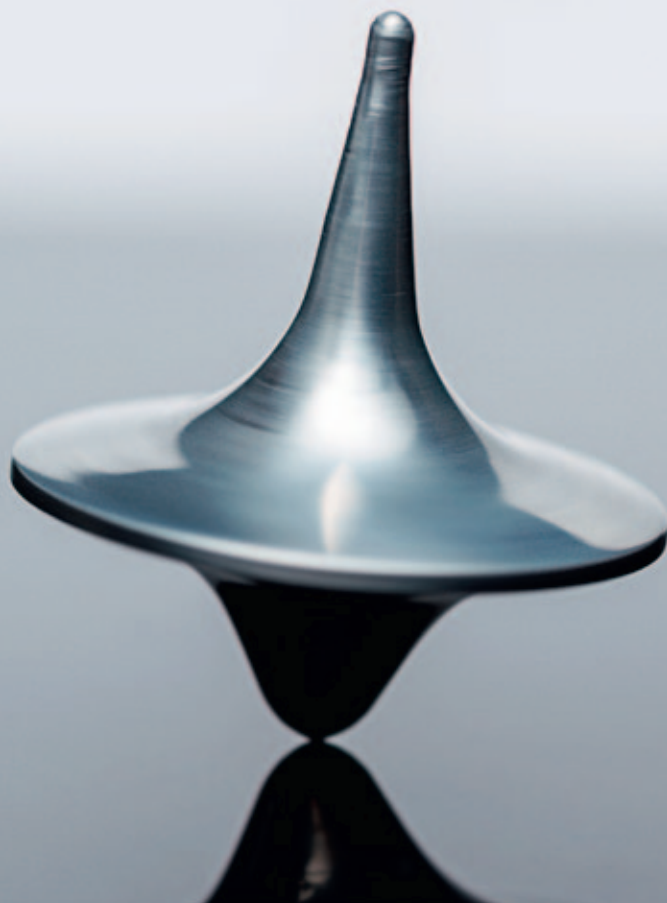
Som sagt, er det ikke en helt ny virkelighed, men det er en virkelighed, som bliver stadig mere påtrængende i takt med at ny teknologi, strammere lovgivning og skærpet konkurrence ændrer rammevilkårene for foreningens medlemmer. Det stiller nye krav til foreningen og vores måde at arbejde på. Gårdagens løsninger er ikke nødvendigvis svaret på morgendagens problemer. Det, der virkede i går, er ikke nødvendigvis effektivt i morgen. Vi kan ikke automatisk gøre, som vi plejer. Vi er med et fortærsket udtryk nødt til hele tiden at tænke ud af boksen.

I foreningen er vi opsatte til morgendagens udfordringer. Vi arbejder efter nogle ambitiøse strategiske mål, der afspejler, at vi er her for medlemmerne. Og I har med rette en forventning om, at vi kan levere relevante ydelser og en service, der understøtter og styrker jeres forretning – det gælder både vores lobbyindsats, vores faglige produkter, vores medlemsservice og den dedikation og effektivitet, vi arbejder med.

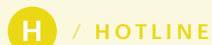
Vores medlemmer repræsenterer en professionel branche, som kræver professionel service. Derfor er det vigtigt, at vi forstår jeres hverdag og kan levere ind til den. Det er vigtigt, at vi har et ude-fra-og-ind-perspektiv på det, vi foretager os.

Det er med dét og med hastige forandringer som et grundvilkår in mente, vi tager fat på den ny hæsblæsende sæson. •

Optimér **balancen** med Afkøb

Afkøb af fordringer er for større virksomheder en oplagt vej til optimering af balance og nøgletal. Læs mere på alfinans.dk eller kontakt os på 43 24 49 90.

VED JAN BRØDSGAARD & ROBERT FOSBO *FSR – danske revisorer*

Oplysning om virksomhedspant

Et selskab aflægger årsrapport med balancedato 31.12.2015. En måned efter balancedagen optager selskabet et betydeligt lån mod at stille virksomhedspant. Skal forholdet fremgå af årsrapporten for 2015, eller vedrører det udelukkende årsrapporten for 2016?

Udgangspunktet er, at forholdet ikke skal fremgå af årsrapporten for 2015, da det er en ikke-regulerende efterfølgende begivenhed. I en klasse B-virksomhed er der således ikke krav om at omtale forholdet i årsrapporten for 2015, hverken i ledelsesberetningen eller i en note. Men da informationen er relevant for regnskabsbrugerne, anbefaler Regnskabsvejledningen for klasse B- og C-virksomheder, at oplysningen medtages i ledelsesberetningen. I en klasse C-virksomhed skal forholdet omtales i ledelsesberetningen for 2015, hvis der er tale om en "betydningsfuld hændelse" indtruffet efter balancedagen, jævnfør ÅRL § 99, stk. 1, nr. 5. For regnskabsår, der starter 1. januar 2016 eller senere, skal klasse C-virksomheder dog i stedet omtale sådanne forhold i en note og angive den finansielle virkning, jævnfør ny ÅRL § 98d. •

Cooling off

Jeg har besluttet at stoppe som revisor, når jeg bliver 60 år i december 2016. Jeg har allerede nu aftalt med flere af mine kunder i regnskabsklasse B, at jeg fortsætter med at udarbejde årsregnskaber, skatteopgørelser, budgetter med videre for disse kunder. Fremover er jeg blot ikke tilknyttet revisionsvirksomheden. Gælder revisorlovens nye cooling off regel også i disse situationer?

Den såkaldte cooling off regel fremgår af revisorlovens § 24c. Reglen går ud på, at den underskrivende revisor ikke må påtage sig en ledende stilling i den reviderede virksomhed før et år efter, at vedkommende er fratrådt som revisor. Forbuddet gælder også for eventuelle andre godkendte revisorer, der er tilknyttet revisionsopgaven. Endvidere omfatter forbuddet revisors medlemskab af den reviderede virksomheds bestyrelse, tilsynsorgan eller revisionsudvalg. Cooling off reglen gælder derimod ikke, hvis du blot udarbejder årsregnskaber, skatteopgørelser med videre for virksomheden uden at indtage en ledende stilling med videre i virksomheden. Vær blot opmærksom på, at du ikke må afgive erklæring på selskabers årsrapporter, hvis du deponerer din godkendelse som revisor, da kun godkendte revisorer må afgive erklæring på selskabers årsrapporter, jævnfør ÅRL 135a. •

Ny revisionspåtegning

Som bekendt er revisorloven og tilhørende bekendtgørelser ændret på en række områder. Fra hvornår skal vi som revisorer anvende den nye revisionspåtegning, hvor konklusionen kommer først?

Den nye revisionspåtegning, hvor konklusionen kommer først, skal anvendes, når revisor afgiver sin påtegning på et regnskab med balancedag den 15. december 2016 eller senere. Den nye påtegning kan dog anvendes tidligere, nemlig når revisor afgiver (daterer) sin påtegning på et regnskab den 15. december 2016 eller senere. Vær opmærksom på, at revisor ikke må anvende den nye revisionspåtegning før den 15. december 2016. Disse regler om ikrafttræden fremgår af den nye erklæringsbekendtgørelse § 21. At revisionspåtegningen skal "vendes på hovedet" så konklusionen kommer først, fremgår af den internationale standard ISA 700. Erklæringsbekendtgørelsen er tilpasset til denne internationale udvikling. Bemærk at erklæring om udvidet gennemgang og review af regnskaber ikke "vendes på hovedet". I sådanne erklæringer sker der kun mindre ændringer, herunder ændringer i benævnelsen af "supplerende oplysninger". •

Fravalg af revision i holdingselskab

Vi har en kunde, der ønsker at fravælge revision i sit holdingselskab, der ejer 100 procent af et ApS og 20 procent af et I/S. Hvor stor en andel af balancesum og nettoomsætning fra I/S'et skal medregnes, når man skal finde ud af, om holdingselskabet kan fravælge revision?

I/S'et skal som udgangspunkt medregnes fuldt ud, altså med 100 procent, ved opgørelse af, om ÅRL's størrelsesgrænser er overskredet. Det fremgår af ÅRL § 135, stk. 3, at virksomheder, der besidder kapitalandele i andre virksomheder, og som udøver betydelig indflydelse over disse, fuldt ud skal medregne disse virksomheders nettoomsætning og balancesum ved opgørelsen. I denne forbindelse betragtes andele i et I/S som "kapitalandele". Ifølge ÅRL medfører 20 procent ejerskab som hovedregel "betydelig indflydelse".

Efter ændringen af ÅRL § 110 er der fremover to forskellige opgørelsesmetoder. Fælles for metoderne er, at balancesum og nettoomsætning fra associerede virksomheder og dattervirksomheder medregnes 100 procent uanset ejerandel. Forskellen på metoderne er:

- Metode 1: Interne transaktioner elimineres og kapitalandele udlignes
- Metode 2: Ingen eliminering og ingen udligning af kapitalandele, men beløbsgrænserne forhøjes med 20 procent. •

TAG KUNDEN MED I SKYEN

e-conomic er markedets suverænt stærkeste online regnskabs-plattform for revisorer og bogholdere. Vi giver dig ét samlet overblik over alle dine kunder - og ét sted at administrere og udføre revisionen.

Vores cloudbaserede regnskabsprogram gør samarbejdet med dine kunder lettere end nogensinde. Du får alle de redskaber, du har brug for til at klare kundens regnskab nemt, hurtigt og smidigt.

Og med vores mange tillægsmoduler og apps er der rig mulighed for yderligere at automatisere administrationen og optimere forretningsgangene.

Så kan du i stedet bruge energien på det, du er bedst til - at rådgive dine kunder til at træffe de helt rigtige beslutninger.

Få endnu flere fordele helt gratis

**Uddannelse
& support**

**Styrk forholdet til
dine kunder**

**Høj sikkerhed
og online backup**

**Direkte integration til
afslutningsværktøjer**

**Læs mere på e-conomic.dk
eller ring til os på 78 79 19 59**

STOR INTERESSE FOR AT ETABLERE DE NYE IVÆRKSÆTTERSELSKABER

I løbet af to år er der etableret 16.000 af de nye iværksætterselskaber, men kun få har formået at vokse sig store nok til at blive omdannet til et anpartsselskab. Det viser en undersøgelse, som kreditvurderingsinstituttet Experian har udarbejdet for Dansk Erhverv og FSR – danske revisorer.

Tekst/ **Thomas Baadsgaard**, analytiker, FSR - danske revisorer

I 2014 blev det muligt at etablere de såkaldte iværksætterselskaber (IVS'ere) med en kapital på ned til én krone. 16.000 af disse IVS'er blev etableret i løbet af de første to år, svarende til 28 procent af alle nyetablerede selskaber.

6.310 nyetablerede selskaber blev oprettet som IVS'er alene i 2014. I 2015 var antallet af nyetablerede IVS'er 9.682, svarende til en stigning på 53 procent på ét år. Blandt alle de nystartede selskaber i 2014 blev knap hver fjerde etableret som et IVS, mens cirka hver tredje nyetablerede selskab var et IVS i 2015. På kun få år er IVS'erne altså blevet en relativ populær selskabsform blandt nystartede selskaber.

Iværksætterselskaberne har gjort det billigt at etablere et selskab med begrænset hæftelse. Ifølge reglerne skal IVS'erne dog opspare 25 procent af deres årlige overskud, indtil selskabskapitalen samlet udgør 50.000 kroner. Når det er sket, kan iværksætterselskabet omdannes til et anpartsselskab (ApS).

Formålet med IVS'erne er at gøre det billigt og nemt for iværksættere at starte deres eget selskab, som kan vokse og herefter omdannes til et ApS.

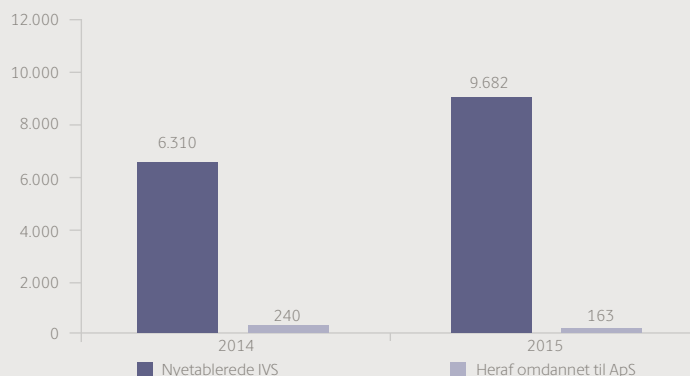
Indtil videre har kun få af de nystartede IVS'er fra 2014 og 2015 formået at gennemgå den transformation. 240 af IVS'erne, der blev etableret i 2014, var blevet omdannet til ApS'er ved udgangen af april i år. Blandt IVS'erne, der blev etableret i 2015, havde 163 selskaber valgt at blive omdannet til et ApS. •

Omfang af nyetablerede selskaber

Selskab	Antal		Andel	
	2014	2015	2014	2015
A/S	999	966	3,8 %	3,1 %
ApS	18.509	19.547	70,4 %	63,5 %
IVS	6.310	9.682	24,0 %	31,5 %
Øvrige selskaber	479	582	1,8 %	1,9 %
I alt	26.297	30.777	100 %	100 %

Kilde: Experian for FSR og Dansk Erhverv

IVS'ere som har ændret selskabsform til ApS

Kilde: Experian for FSR og Dansk Erhverv

KOM GODT FRA START MED DEN NYE INTERNE WHISTLEBLOWERORDNING

Ifølge den "nye" revisorlov skal godkendte revisorvirksomheder fra 1. januar 2017 som et led i deres kvalitetsstyringssystem etablere en intern whistleblowerordning. Den skal give medarbejderne mulighed for - helt anonymt - at indberette overtrædelser, eller potentielle overtrædelser, af gældende revisorlovgivning.

Focus IT har derfor udviklet en webbaseret løsning, der helt uafhængigt af it-systemer kan abonneres på. Dette abonnement tilbyder både rådgivning om igangsætning samt løbende vedligeholdelse i forhold til den fremtidige regulering.

Læs mere om den nye ordning på vores hjemmeside.

Vi er bedst tjent med en tidlig indsats

Er en medarbejder i fare for en langtidssygemelding, har både virksomheden og medarbejderen brug for at få hjælp og rådgivning. Beskæftigelsessystemet tilbyder forskellige muligheder for hjælp, men reglerne kan dog være svære at overskue for den mindre virksomhed, og her kan revisorens viden være uvurderlig.

Tekst/ **Søren Bligaard Christoffersen**
Journalist, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

“For mange små og mellemstore virksomheder er revisoren en central rådgiver. Det gælder ikke kun i forhold til regnskabsmæssige og økonomiske spørgsmål, men også når det handler om at finde rundt i de mange regler og muligheder,” fortæller Morten Binder, der er direktør i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, og fortsætter:

Det er helt afgørende for den lille virksomhed at få medarbejderen hurtigt tilbage, så man undgår at betale løn under sygdom og at skulle sige nej til ordrer, men det er ikke kun bundlinjen, der er vigtig. Det handler også om det menneskelige sammenhold, som ofte er stærkt i de små og mellemstore virksomheder.

Morten Binder,
direktør i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

“For de fleste virksomheder, hvor medarbejderne er den vigtigste ressource, er det afgørende at kende de mange muligheder, der er på beskæftigelsesområdet. Reglerne vedrører for eksempel hjælp til rekruttering af nye medarbejdere, opkvalificering og ikke mindst fastholdelse af sygemeldte medarbejdere.”

Hurtigt tilbage

For en arbejdsgiver med få ansatte kan det være første gang, at man står i en situation med en langtidssygemeldt medarbejder. Her kan gode råd være kærkomne – hvad enten de kommer fra kommunen, revisoren eller andre lovkyndige.

“Det er helt afgørende for den lille virksomhed at få medarbejderen hurtigt tilbage, så man undgår at betale løn under sygdom og at skulle sige nej til ordrer, men det er ikke kun bundlinjen, der er vigtig. Det handler også om det menneskelige sammenhold, som ofte er stærkt i de små og mellemstore virksomheder,” fortæller Morten Binder.

Morten Binder peger desuden på, at FSRs medlemmer også kan være til stor nytte for deres kunder ved for eksempel at kende reglerne om løntilskud og fleksjob. I nogle situationer vil det kunne styrke virksomhedens rekrutteringsgrundlag – ikke mindst i perioder med generel mangel på kvalificeret arbejdskraft.

Støtte fra jobcenteret

I beskæftigelsessystemet findes blandt andet muligheden, der hedder Fast Track. Hvis arbejdsgiveren har en medarbejder, der er sygemeldt med fare for en langvarig sygemelding, kan man aftale med medarbejderen og kommunen at gå i gang med en tidlig indsats – altså at bruge Fast Track-ordningen.

“Det betyder, at jobcenteret yder støtte til, at medarbejderen i løbet af et par uger kommer i gang med samtaler og får støtte til at komme tilbage til sit arbejde så hurtigt som muligt. Man starter simpelthen i overhalingsbanen,” forklarer Morten Binder.

“Jobcenteret hjælper med at lave en plan for, hvordan den sygemeldte hurtigst muligt kan komme tilbage til sin arbejdsplads. Det kan eksempelvis være ved at starte på nedsat tid. Jobcenteret kan også hjælpe med en midlertidig indretning af arbejdspladsen eller med tilpasning af arbejdsopgaver i opstartsperioden,” slutter Morten Binder. •

FAKTA

Læs mere om Fast Track-ordningen på
www.smvportalen.dk/fasttrack

Brug

Læs mere
om fastholdelse
af sygemeldte på
www.star.dk

Fast track

og afkortet langvarige sygemeldinger!

I tilfælde, hvor et sygefravær risikerer at vare i mere end 8 uger, kan du som arbejdsgiver med fordel anmode om Fast track-behandling af sygemeldingen i kommunen.

Med Fast track får medarbejderen automatisk den første opfølgningssamtale med kommunen senest 2 uger efter anmodningen - mod normalt efter 8 uger sygefravær.

En tidlig opfølgning giver kommunen en unik mulighed for at sætte hurtigere ind med relevant støtte og konkrete redskaber i en svær situation.

Fast track er en frivillig ordning. Medarbejdere er ikke forpligtede til at tage imod den tidlige indsats. Derfor er det altid en god idé at tale med medarbejderen, inden du anmoder om Fast track.

Anmod om tidlig opfølgning via NemRefusion på virk.dk

NEM REFUSION

KOMBIT

Menu

- Overblik over sager
- Start ny
 - Sygdom
 - Sygdom - forsikring
 - Sygdom - fleksjob
 - Sygdom - (§56)
 - Tidlig opfølgning
 - Barsel
 - Graviditetskomplikationer

På virk.dk vælges NemRefusion – Sygedagpenge. Herefter vælges "Tidlig opfølgning" i venstremenuen.

I indberetningen oplyses medarbejderens personnummer, dato for første fraværsdag og det markeres, om fraværet forventes at vare mere end 8 uger.

Herefter svares på tre spørgsmål om sygdommens betydning for arbejdet.

Husk, at selve fraværet også skal anmeldes. Det kan med fordel ske lige efter, at anmodningen om tidlig opfølgning er signeret.

Læs mere på www.nemrefusion.dk

I spidsen for 20.000 revisorer

I 2015 tiltrådte Bent Kofoed, som den første dansker, formandsposten for det globale revisornetværk Kreston International, der med sine 20.000 revisorer fordelt i 108 lande udgør det 12. største revisorsamarbejde i verden. Personlige relationer og netværk har banet vejen til hjørnekontoret.

Tekst/ **Julie Gjøtterup Andersen**
journalist, FSR - danske revisorer
Foto/ **Alberto Grasso**

Statsautoriseret revisor Bent Kofoed fra et af Krestons kontorer i København havde lagt billet ind på det prestigefyldte job som formand og havde på sin side af bordet lagt en klar strategi om organisk vækst. En naturlig og kontrolleret stigning i omsætning og antallet af medarbejdere skulle sikre et kompetent netværk med et særdeles godt internt kendskab til hinanden, fælles forventninger til fremtiden og klare retningslinjer for, hvordan opgaverne skulle løses. Bent Kofoeds modkandidat ønskede derimod fusioner med andre revisornetværk i jagten på at vokse sig større.

Valget faldt på Bent Kofoed, som derfor nu kan kalde sig formand for Kreston International.

"Jeg prøver ikke nødvendigvis at skabe det største netværk. Personligt engagement og kvaliteten af det vi laver, udgør vores kendetegn, mens kædens størrelse og eventuelle placering i top ti optager mig mindre. Vi vokser i takt med

kundernes tilfredshed med den hjælp og rådgivning, de modtager," siger Bent Kofoed med et smil på læben.

Bent Kofoed ønsker ikke at gå på kompromis, når det gælder kvalitet i revisorerne arbejde, og påpeger samtidig, at kunderne skal føle sig betjent af revisionsfirmaer, der arbejder tæt sammen på tværs af landegrænserne.

"Jeg siger blankt nej til vækst gennem fusioner. For mig indeholder sammenlægninger altid masser af problemer og svære sammensmeltinger af forskellige kulturer. Jeg vil ikke være med til at tabe vores personlighed på gulvet," tilføjer han.

Navnet står som et stærkt symbol

Foruden at fastholde et kompetent netværk går Bent Kofoed benhårdt efter at få Kreston International til at fremstå mere ensartet. I jagten på en fælles identitet opfordrer bestyrelsen medlemmerne til at implementere Kreston-navnet i deres eget firmanavn. Bent Kofoed smagte som en af de første sin egen medicin, da han ved årsskiftet lod sit revisionsfirma skifte navn fra Chr. Mortensen Revisionsfirma til KRESTON CM.

De fleste forbinder forandring med noget negativt. Jeg finder det altafgørende, at vi får fortalt kunderne, hvorfor vi har tilsluttet os netværket, og hvori værdien ligger for dem.

Bent Kofoed,
formand for Kreston International

"Vi har taget os selv i nakken og sagt, at bestyrelsen må gå forrest, så medlemmerne kan se, at navnet står som et stærkt symbol for det arbejde, vi udfører. Selvfølgelig lå der noget kultur i at bruge navnet Chr. Mortensen Revisionsfirma, men nogle gange må man spørge sig selv, hvordan fremtiden ser ud og tilpasse sig," siger Bent Kofoed.

For flere af medlemmerne var udsigten til en navneændring en svær kamel at sluge, men snebolden er for alvor begyndt at rulle nu.

“ *Jeg tror ikke, at de har valgt en dansker. Bestyrelsen ser snarere efter erfaring og et stærkt personligt engagement, når de udpeger ny formand. Måske krydret med den neutralitet som danskere naturligt har, fordi vi ikke er en af de store.*

Bent Kofoed., formand for Kreston International.

Medlemmerne synes, det var ærgerligt at få vasket tavlen ren og miste de associationer, som lokalkunderne knytter til et gammelt firmanavn. Derfor skal navneændringen have et håndgribeligt indhold, der understøtter fornemmelsen af et nyt kapitel.

“De fleste forbinder forandring med noget negativt. Jeg finder det altafgørende, at vi får fortalt kunderne, hvorfor vi har tilsluttet os netværket, og hvori værdien ligger for dem. Mine ansatte – og de 20.000 andre revisorer – skal se forandringen som en ny fortælling. Jeg sammenligner en åben dør med muligheden for at lære noget nyt,” tilføjer Bent Kofoed.

De har ikke bare valgt en dansker

I ti år har Bent Kofoed været fast inventar i Kreston Internationals bestyrelse. Kort efter sin indtræden i 2006 etablerede han den nordiske gren af Kreston International, som han senere blev formand for, og han blev sidenhen udpeget som formand for den europæiske del af netværket. Den internationale formandspost følger i forlængelse af en to-årig periode i næstformandsstolen og beskrives af Bent Kofoed som det naturlige næste skridt op ad stigen.

“Jeg tror ikke, at de har valgt en dansker. Bestyrelsen ser snarere efter erfaring og et stærkt personligt engagement, når de udpeger ny formand. Måske krydret med den neutralitet som danskere naturligt har, fordi vi ikke er en af de store. Af og til falder valget på en neutral spiller, som kan holde stormagterne lidt i skak. Dermed ikke sagt, at Danmark ikke har kant. Bestyrelsen ved, at jeg har mine meningers mod, og at de ikke har valgt en let formand,” påpeger Bent Kofoed.

Personligt engagement slår igennem hver gang

Bent Kofoed har altid vægtet personlige relationer frem for de tekniske finesser i jobbet.

Han påtager sig rollen som den økonomiske sparringspartner i bred forstand for sine kunder frem for bare at være revisor med speciale i skat, regnskab eller anden teknisk kunnen.

“Jeg har altid tænkt, at man kan lære eller købe sig til det tekniske i jobbet, mens den personlige tilgang er noget, som mange andre misser,” siger Bent Kofoed.

Bent Kofoed fortæller, at han ofte oplever store firmaer, der stikker kunderne en af deres mange brochurer i stedet for at hjælpe og rådgive kunden i svære forretningsmæssige situationer som generationsskifte eller etablering i udlandet. Bent Kofoed griber virkeligheden anderledes an og prioriterer at lade sit stærke personlige engagement brænde igennem i mødet med kunden.

“Jeg møder kunden til en kop kaffe for i fællesskab at udarbejde en plan. Jeg har været så utrolig heldig og privilegeret, at mange kunder kan lide den service og derfor har anbefalet mig til andre. Den lille gruppe af kunder, jeg havde til at starte med, har spredt sig som ringe i vandet. Nu har jeg en stor kundeportefølje af alverdens kunder fra alle mulige brancher,” forklarer Bent Kofoed, der aldrig har været lokket af de store firmaer og deres måde at arbejde på.

Verdenen bliver mindre

Bent Kofoeds firmas plads i det globale revisornetværk blev i tidernes morgen født af en øget efterspørgsel fra kunder, der ønskede at etablere sig uden for landets grænser. Et globalt revisornetværk er vigtigt, fordi kundernes internationale mindset gør verden mindre.

“Jeg har løbende styrket mine personlige kompetencer og udbygget mit netværk ved at del-

tage i en række konferencer i udlandet. Der skete dét, som sker, når man er aktiv – jeg blev lagt mærke til. Det kan klart være en af årsagerne til, at jeg blev bedt om at træde ind i Kreston Internationals bestyrelse,” fortæller han.

Et globalt kontor

Bent Kofoed smiler og indrømmer, at det kan være udfordrende at få puslespilsbrikkerne til at falde på plads, når den nye internationale rolle skal spille sammen med jobbet som revisor i København.

“Jeg er meget bevidst om, at jeg ikke har sluppet min kundeportefølje herhjemme. Kunderne slipper mig jo ikke, bare fordi jeg farer rundt i verdenen. Jeg har ikke haft tanker om at trappe ned i firmaet, så det kan godt være et puslespil. Så længe jeg tager mig tid til det vigtigste og prioriterer min dag på en ordentlig måde, får jeg enderne til at mødes,” understøtter Bent Kofoed.

Verdenskortet bugner allerede nu af mange knappenåle, og flere vil komme til, når Bent Kofoed senere på året besøger Bangkok, Cambodja, Cuba og Las Vegas. Bent Kofoed beskriver den øgede rejseaktivitet som en naturlig optrapning fra tidligere bestyrelsesarbejde.

“Verdenen er ikke større, end man gør den til, og det at rejse bliver hverdag. Når Kreston International afholder konference i Asien, forventer medlemmerne, at formanden viser sig. Turene kan være lange indimellem, men de bringer også nogle forretningsmæssige muligheder, fordi medlemmerne uvilkaarligt vil tænke på mig i forbindelse med danske opgaver. Den, der sår meget, høster meget. Det er klart, at hvis man ikke viser sig, så får man heller ikke noget retur – på den måde er livet alligevel lidt retfærdigt,” afslutter Bent Kofoed. •

SPAR TID OG PENGE PÅ DIN LØNADMINI- STRATION

**Lav pris, ubegrænset support
og fleksibel fakturering optimerer
lønadministrationen for bogholdere
og revisorer.**

Med ProLøn-Administrator får du **ét fælles login**, der gør det nemt at arbejde med flere kunder, og vores dygtige lønkonsulenter står til din rådighed. Og de tager telefonen hurtigt. Laver du en fejl, fikser vi det for dig, så du kan bruge tiden på andre opgaver.

Med ProLøn-Administrator vælger du selv, om du vil lade os stå for fakturering af dine kunder, eller om du selv vil fakturere, fx fordi du sælger en samlet administrationspakke til dine kunder.

Det er nemt at skifte til ProLøn-Administrator. Vi hjælper dig i gang og sørger for, at diverse saldi står rigtigt fra start.

SE MERE PÅ PROLOEN.DK/ADM

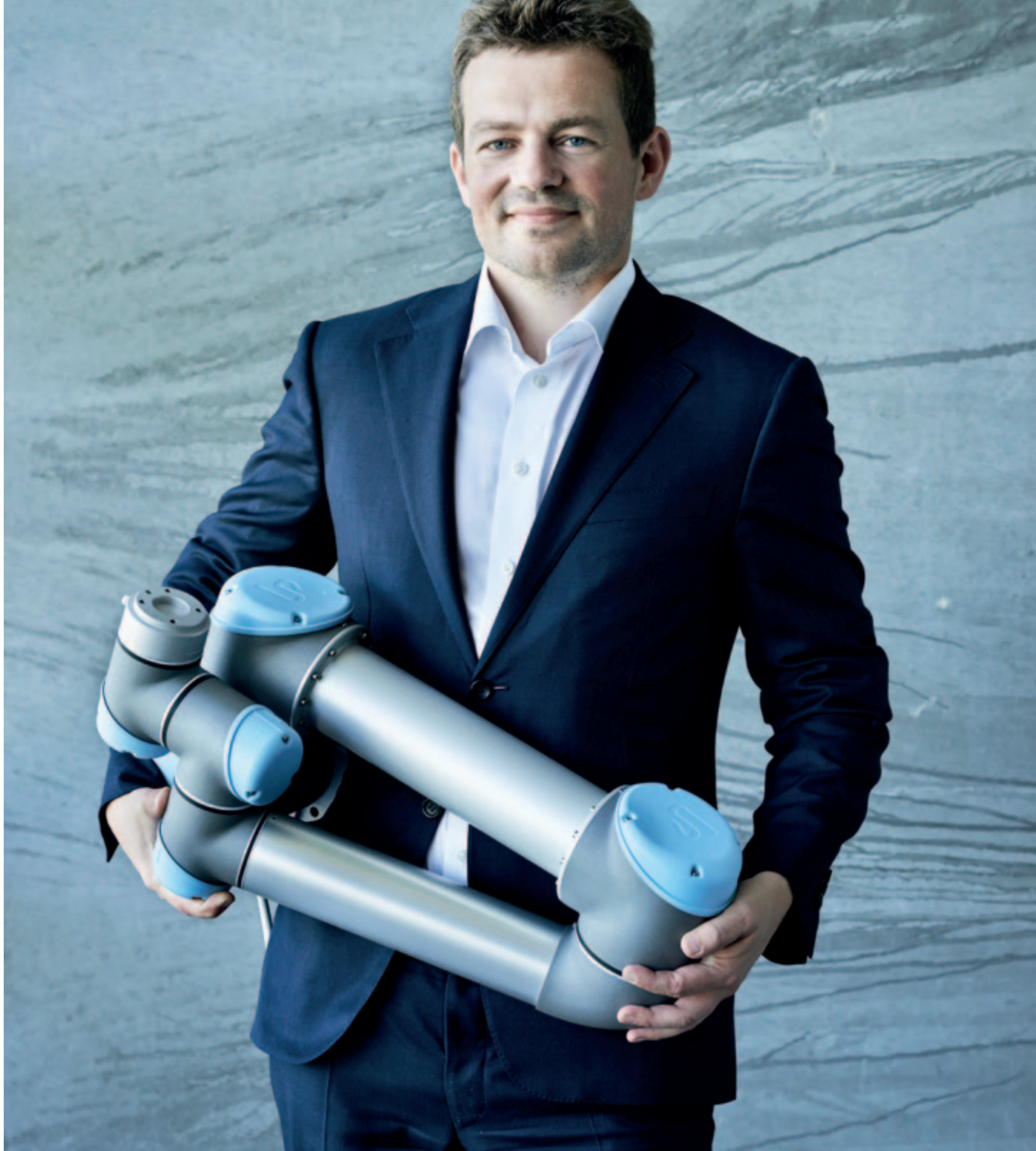
ProLøn-Administrator

Samler alle dine lønkunder i én administratorløsning og minimerer dit tidsforbrug væsentligt:

- Ét fælles administrator login til alle dine kunder
- Attraktiv pris og fleksibel faktureringsmodel
- Rettighedsstyret kundeadgang - fx til godkendelse og online arkiv
- GRATIS adgang til omfattende arkiv med fleksible udtræksmuligheder
- Integration med førende økonomi- og tidsregistreringssystemer som fx e-conomic og Intempus
- Du får Danmarks bedste personlige support med branchekendskab - helt GRATIS
- Vi kender de fleste overenskomster

**Ring til ProLøn på telefon
87 10 19 30 og hør, hvordan
din bundlinje kan optimeres!**

FRA IVÆRKSÆTTERPROJEKT TIL ROBOTEVENTYR

Robotentusiaster, et hul i markedet og en god portion vilje og stædighed er nogle af de ingredienser, som var med til skabe det, der i dag er Universal Robots. Holdet bag iværksætterprojektet havde fundet løsningen på at få mennesker og robotter til at samarbejde – og det blev begyndelsen på et verdensomspændende roboteventyr.

Tekst/ **Birthe Willumsgaard Pedersen,**
journalist FSR – danske revisorer
Foto/ **Pressefotos fra Universal Robots og
Peter Willersted.**

Universal Robots er en kendt iværksætter-virksomhed i robotmiljøet i Odense. Holdet bag har, siden den første robot blev solgt i 2008, haft en enorm vækst og har ekspanderet til nye markeder år efter år.

Esben Østergaard, stifter og CTO i Universal Robots, lægger ikke skjul på, at der altid har været en iværksætter gemt i maven på ham. Hans interesse for robotter og troen på, at projektet kunne gøre robotteknologien tilgængelig for små og mellemstore virksomheder, var startskuddet til en iværksætterrejse.

En opgave fra Uddannelses- og Forskningsministeriet

“Det hele startede som et universitetsprojekt på Syddansk Universitet i Odense. Vi var nogle gutter, der arbejdede med forskellige projekter inden for robotteknologien. Et af projekterne var mit ph.d.-projekt, som handlede om transformerrobotter, der kunne ændre deres form,” fortæller Esben Østergaard.

Uddannelses- og Forskningsministeriet havde stillet Syddansk Universitet opgaven, som lød på, hvordan man kunne få flere robotter ind i den danske fødevarerbranche.

“Behovet for robotter matchede ikke de robotter, man kunne købe. Der var simpelthen brug for en anden type robot, som var mere fleksibel.

De mennesker, som arbejdede i produktionen, skulle selv kunne justere, indstille og flytte rundt på robotten,” fortæller han.

Universitetsprojekterne blev smeltet sammen til ét, og målet var at udfylde hullet i markedet, hvor der var brug for robotter, som kunne samarbejde med mennesker – og Universal Robots blev skabt.

Klonk

Da Esben Østergaard fortæller om rejsen med Universal Robots kommer han både ind på succeshistorier og de mange udfordringer, de har mødt undervejs. Særligt én skæbnesvanger nat står stadig klart for ham.

*“Vi havde et afgørende bestyrelsesmøde klokken ti om formiddagen med alle investorerne, hvor vi, for at blive færdige med robotten, havde arbejdet hele natten. Klokken fem om morgenen, da vi endelig var ved at lægge sidste hånd på robotten, hører vi et højt *KLONK* og ser til vores store forskrækkelse, at robotten ligger på gulvet,”* fortæller Esben Østergaard.

I et øjebliks uopmærksomhed var robotten trillet ud over kanten og ned på gulvet – flere timers arbejde var spildt, og Esben og de andre i teamet var slået hjem og måtte starte forfra, som var det et spil Ludo.

“Vi havde kun fem timer til, at robotten skulle fremvises for vores investorer, og her stod vi for alvor ved en skillevej; ville vi give op og smide det hele på gulvet eller krable op på hesten igen for at kæmpe for robotteksistens. Vi tog den rigtige beslutning og gik i gang med at rette de mange små stykker ledning ud og bøje metallet tilbage i den rig-

tig form. Vi nåede at blive færdig, så historien endte heldigvis lykkeligt,” fortæller Esben Østergaard.

13 millioner kroner

Da Esben Østergaard og teamet havde arbejdet på projektet i tre år, var der ikke flere penge på kistebunden, og det begyndte at se sort ud for roboteventyret.

“Vi havde på daværende tidspunkt en færdigbygget robot. Vi kunne nemt slæbe den ud til en produktion, og vi kunne sætte den op og se den køre – vi havde faktisk løst opgaven,” fortæller Esben Østergaard.

I det halve år, hvor projektet ingen penge havde, blev de mere og mere presset, og gælden større og større. Til sidst holdt de op med at tage telefonen, når leverandører ringede for at indkræve deres penge.

Behovet for robotter matchede ikke de robotter, man kunne købe. Der var simpelthen brug for en anden type robot, som var mere fleksibel. De mennesker, som arbejdede i produktionen, skulle selv kunne justere, indstille og flytte rundt på robotten,

Esben Østergaard,
stifter og CTO i Universal Robots,

“Deres udvikling er gået stærkt, og det er vigtigt, når vi yder rådgivning, at vi har en fornemmelse af, at det er en virksomhed, der kan bevare overblikket, har kontrol og har styr på de interne retningslinjer – at ledelsen virkelig er på og er detaljeorienteret.

Christian Motzfeldt, direktør i Vækstfonden

“Vi var gået over smertegrænsen i forhold til, hvor længe vi kunne blive ved uden penge. De sidste par måneder blev vi kun ved, fordi vi var kommet så langt med forhandlingerne med Vækstfonden – så der stadig var håb,” fortæller Esben Østergaard.

I 2008 investerede Vækstfonden 13 millioner kroner i Universal Robots, som betød, at det nu kunne gå fra at være et universitetsprojekt til at blive en rigtig virksomhed. Samtidig blev der ansat en administrerende direktør, Enrico Krog Iversen, som havde fokus på forretning.

“Enrico Krog Iversen førte stafetten videre fra et projekt, der for os handlede om at lave en robot, til et projekt som handlede om forretning,” fortæller Esben Østergaard.

Vækstfondens investering gav den fornødne kapital til at få Universal Robots ud over vækststepperne. Christian Motzfeldt, direktør i Vækstfonden, fortæller, at Vækstfonden vurderer nye investeringer ud fra en række kriterier og uddyber hvorfor netop valget faldt på Universal Robots:

“Universal Robots havde udviklet en ny teknologi, der kunne gøre robotteknologi tilgængelig for mange flere virksomheder. Vækstpotential – også internationalt – var derfor betydeligt. I 2008 var industrirobotter en vanskelig og dyr teknologi, der var forbeholdt de store virksomheder. Men Universal Robots’ robotter er fleksible, lette at programmere og ikke mindst betydeligt billigere end forgængerne. Derudover ville øget automatisering ved hjælp af robotter gøre det muligt at bibeholde eller endda flytte produktion tilbage til Danmark,” fortæller Christian Motzfeldt.

En lektie lært

Esben Østergaard har altid interesseret sig for robotter og iværksætteri. Da han studerede i Aarhus, tog han forskellige valgfag og kurser inden for innovation og entreprenørskab.

“Jeg havde et robotkonsulentfirma, mens jeg læste i Aarhus. Firmaet blev dog lukket af SKAT – det er en lidt sjov historie,” griner Esben Østergaard og fortsætter:

“Jeg var så dårlig til regnskab, at jeg blev lukket af myndighederne. Så jeg lovede dem, at hvis jeg nogensinde skulle starte et firma igen, så skulle jeg have en revisor.”

Og det fik han.

Detaljen er afgørende

Efter Vækstfondens investering blev revisor Lars Koch-Pedersen fra EY i Odense tilknyttet Universal Robots.

“På det tidspunkt, hvor jeg blev revisor for Universal Robots, var det en virksomhed, der kunne blive til alt eller ingenting. Det var dog klart fra starten, at det var en virksomhed, der satsede på, at det skulle være et internationalt produkt. Det krævede derfor nogle rådgivere,

som også kunne kommunikere internationalt, effektivt og hurtigt – og det er en afgrundene til, at jeg tror, valget faldt på EY,” fortæller Lars Koch-Pedersen.

Lars Koch-Pedersen har fulgt Universal Robots og deres udvikling gennem årene, og det kommer ikke bag på ham, at virksomheden har opnået en høj vækst.

“Deres udvikling er gået stærkt, og det er vigtigt, når vi yder rådgivning, at vi har en fornemmelse af, at det er en virksomhed, der kan bevare overblikket, har kontrol og har styr på de interne retningslinjer – at ledelsen virkelig er på og er detaljeorienteret. Spørger du ned i detaljen, så har bestyrelsen et svar hver gang. Der er intet, der sejler i virksomheden,” fortæller Lars Koch-Pedersen.

Lars Koch-Pedersen har et team, som han kan trække på i forbindelse med rådgivningen til Universal Robots.

“Jeg tror, at hvis man evner at løse kerneudfordringen med at få tiltrukket arbejdskraft med tilpas mange kloge hoveder, har man fat i noget rigtigt stort. Det er et skalerbart produkt, og det er en af de grundlæggende kerneforudsætninger i forretningen.

Lars Koch-Pedersen, revisor hos EY i Odense

“Mit team består selvfølgelig af revisionsmedarbejdere, men derudover har jeg blandt andet tilknyttet konsulenter med speciale i skat, afgift og HR. Det er vigtigt, at vi kan give rådgivning indenfor en bred vifte af områder, idet Universal Robots er en international virksomhed med mange forskellige behov,” fortæller Lars Koch-Pedersen.

Udover at revidere Universal Robots' regnskaber er en af de vigtigste opgaver for Lars Koch-Pedersen at skabe tryghed omkring rapporteringen udadtil.

“En af vores primære opgaver er at skabe tillid til det materiale, virksomheden sender ud til omverdenen og især til deres investorer. Vi kalder os selv for husdoktorer, fordi husdoktorer kan hjælpe med mange ting, men drive forretningen – det skal de selv kunne! Revisoren kan og skal ikke drive forretningen – af mange årsager. Vi er der til at give kompetent rådgivning og skabe tryghed,” fortæller Lars Koch-Pedersen.

Tålmodige penge og kloge hoveder

Trygheden, som revisoren er med til at skabe, er særlig vigtig i forbindelse med at finde de rigtige investorer. Foruden Vækstfonden har private investorer også puttet penge i projektet.

“Investorerne, der investerede i Universal Robots fra begyndelsen, har investeret tålmodig risikovillig kapital, idet virksomheden har taget cirka ti år om at vokse sig stor. Jo tidligere i processen, man investerede, jo større var risikoen. Private investorer, der på den lange bane er tålmodige – det er simpelthen nøglen til virksomhedens udvikling,” fortæller Lars Koch-Pedersen.

En faktor, som Universal Robots bygger deres eksistensgrundlag på, er kloge hoveder. Virksomheden skal grundlæggende være klogere end deres konkurrenter, fordi de lever af viden.

“Vi lider en del under, at vi ikke kan finde de

kompetente medarbejdere, som vi har brug for. Det er klart, at nu hvor tallene begynder at blive større, er det en situation, vi får flere og flere problemer med – særligt ingeniører og højtuddannede IT-folk har vi stor efterspørgsel efter. Jeg tror dog, at vi er bedre stillet end de fleste andre virksomheder, fordi vi har et fantastisk produkt og et godt brand,” fortæller Esben Østergaard.

Som markedsleder kræver det, at Universal Robots bliver ved med at kunne skaffe den nødvendige arbejdskraft og hele tiden være et skridt foran konkurrenterne.

“Jeg tror, at hvis man evner at løse kerneudfordringen med at få tiltrukket arbejdskraft med tilpas mange kloge hoveder, har man fat i noget rigtigt stort. Det er et skalerbart produkt, og det er en af de grundlæggende kerneforudsætninger i forretningen,” siger Lars Koch-Pedersen.

FSR Marshs Erhvervspris

I maj modtog Universal Robots FSR Marshs Erhvervspris 2016, som blev overrakt af Statsminister Lars Løkke Rasmussen på IT-Universitetet i København. Prisen gives til en virksomhed, som har gjort en særlig indsats i dansk erhvervsliv.

“Prisen er for os en stor anerkendelse af vores arbejde, og vi håber på, at det kan give noget mere synlighed – både til andre iværksættere, men også til vores robotter, og hvad de bruges til i ind- og udland,” fortæller Esben Østergaard.

Universal Robots har valgt at give de 35.000 kroner, som følger med prisen, videre til Teknologiskolen i Odense.

“Jeg har besøgt Teknologiskolen, og det er et rigtig godt projekt, hvor frivillige står og underviser børn i robotter. Det er et godt initiativ, og det er lige præcis sådan nogle kompetencer, Danmark står og mangler. De har derfor fortjent prisen og den anerkendelse, der følger med,” fortæller Esben Østergaard. •

UNIVERSAL ROBOTS

- Ideen opstod i 2003 og tog form i 2004
- I 2005 blev Universal Robots officielt stiftet af Esben Østergaard, Kristian Kassow og Kasper Støj
- I 2008 investerede Vækstfonden 13 millioner kroner, og Enrico Krog Iversen blev ansat som administrerende direktør
- I 2008 blev de første UR5-robotter solgt til det danske og tyske marked
- I 2010 udvidedes forretningen til at omfatte hele Europa samt det asiatiske marked
- Omsætningen i 2014 var på 218 millioner kroner og overskuddet på 31 millioner kroner
- Alle dele til robotterne bliver produceret af andre, men samlet og testet af Universal Robots i Odense og derefter solgt gennem et stort netværk af partnere
- I 2015 blev Universal Robots opkøbt af amerikanske Teradyne for 1,9 milliarder kroner.

OM VÆKSTFONDEN

Vækstfonden har til formål at fremme vækst og fornyelse i små og mellemstore virksomheder for på den måde at opnå større samfundsøkonomisk afkast. Vækstfonden medfinansierer lønsom og risikobetonet vækst ved at fokusere på innovation, iværksætteri og forretningsudvikling gennem investeringer i fonde og virksomheder og ved at yde lån, garantier og kautioner, hvor det finansielle marked tøver.

"Jeg er ikke bange for udfordringer eller fejltagelser"

Statsautoriseret revisor og ekstern lektor, Elife Savas er målrettet, har fokus på at skabe succes og går ikke ud fra, at man får noget foræret. Hendes talent og passion for revisorfaget har bragt hende blandt årets Talent 100 i Berlingske Business.

Tekst/ **Birthe Willumsgaard Pedersen**,
journalist FSR – danske revisorer
Foto/ **Jesper Voldgaard**

Elife Savas er 35 år, arbejder til daglig hos KPMG og er ekstern lektor på cand.merc.aud.-studiet på Aarhus Universitet. Hun blev færdiguddannet cand.merc.aud. i 2007, hvor hendes første møde med revisorbranchen fandt sted.

"Jeg var nyuddannet og havde gode karakterer, så jeg tænkte, at jeg var Guds gave til KPMG og revisorbranchen. Da jeg så startede hos KPMG, var det en anden virkelighed, der ventede mig. Jeg blev meget overrasket og en smule frustreret over, at min første opgave gik ud på at lave en bankafstemning og efterregne et excel-ark fra en kunde," fortæller Elife Savas med et smil.

I dag har Elife Savas fundet ud af, at hendes første opgave hos KPMG også er en vigtig opgave som revisor, idet der sker fejl, og at det ikke er en selvfølge, at kunden har regnet rigtigt.

"Jeg glemmer aldrig, at jeg var så akavet at spørge om, hvorfor jeg skulle gøre det. Jeg gik

jo bare ud fra, at kunden havde lavet det rigtigt. Som nyuddannet tænker man ikke over, at virksomhederne også er pressede og kan overse formel- og tastefejl," fortæller Elife Savas.

Den rette hylde

Elife Savas havde ikke en drøm om en specifik uddannelse, men hun havde en ide om, at det skulle være inden for økonomi eller jura. Inden hun fandt frem til sin rette hylde, var hun et smut forbi bankverdenen, hvor hun efter HHX fik en toårig læreplads i Jyske Bank.

"Jeg vidste faktisk ret hurtigt, at bankverdenen ikke var noget for mig. Så jeg skulle beslutte mig for, om jeg skulle læse en HD, blive i banken eller tage en fuldtidsuddannelse," fortæller hun.

Elevpladsen i Jyske Bank havde vækket Elife Savas' interesse endnu mere for økonomi – dog vidste hun, at hun ikke ville arbejde med private kunder. Hun valgte derfor at starte på en International HA i Erhvervsøkonomi.

"Det var ikke tanken, at jeg skulle være revisor, da jeg startede på min HA – tanken havde strejket mig, men det var egentlig ikke den vej, jeg tænkte, jeg ville gå," fortæller Elife Savas.

Passion for regnskab

På tredje år af HA-studiet fik Elife Savas tilbud om at undervise de studerende på andet år i regnskab.

"Jeg sagde ja til udfordringen, og det er jeg rigtig glad for. Min interesse for regnskab gjorde, at jeg trivedes godt med at undervise i faget, og det at kunne give min passion videre til andre studerende, samt det at lære at tale foran en forsamling er guld værd," fortæller hun.

Cand.merc.aud.-studiet blev næste valg for Elife Savas, og denne gang var hun sikker på, at hun havde fundet sin rette hylde.

"Jeg valgte at læse videre på cand.merc.aud., fordi man særligt på dén kandidatlinje kan bruge sin faglige ballast direkte i det praktiske arbejde, og kombinationen af de juridiske- og økonomiske fag tiltalte mig," fortæller Elife Savas.

Efter et år på kandidatuddannelsen skrev Elife Savas under på kontrakten med KPMG med start i sommeren 2007.

"Jeg var rigtig glad for at blive ansat hos KPMG, hvor der er plads til at sætte sig mål og udvikle sig. Jeg er af person meget målrettet, og derfor

"Jeg er ikke bange for udfordringer eller fejltagelser"

“Jeg er ikke bange for udfordringer og heller ikke bange for at fejle. Der er nok ingen, der kan sige, at de har haft et karriereforløb uden fejl – så har de ikke taget de chancer, der skulle til.

Elife Savas, Statsautoriseret revisor og ekstern lektor

sagde jeg en af de første dage i KPMG, at jeg om tre år ville læse på SR-akademiet for at blive statsautoriseret revisor,” fortæller Elife Savas.

Dedikeret, målrettet og eventyrlysten

Tre års erfaring rigere begyndte Elife Savas på SR-akademiet, hvor hun efter to år på uddannelsen gik op og bestod både den skriftlige og mundtlige eksamen i første hug.

“Jeg ved ikke, om det er usædvanligt at tage SR-akademiet ‘lige efter bogen’, men jeg sætter altid mål for mig selv, og uddannelsen til statsautoriseret revisor var en stor milepæl for mig,” fortæller hun.

Elife Savas beskriver sig selv som dedikeret, målrettet og eventyrlysten. Hun har et indre drive, som hun dedikerer til at nå sine mål og hele tiden sætte sig nye.

“Jeg er ikke bange for udfordringer og heller ikke bange for at fejle. Der er nok ingen, der kan sige, at de har haft et karriereforløb uden fejl – så har de ikke taget de chancer, der skulle til,” fortæller hun.

Elife Savas søger ikke efter tryghed, men efter eventyr og udfordringer. Derfor var hun også en af de første til at takke ja til at komme med over i det nye KPMG, da fusionen mellem EY og KPMG fandt sted i 2014.

“Jeg var eventyrlysten og nysgerrig, så selvfølgelig sagde jeg ja tak. Det er jo heller ikke hver dag, man får mulighed for at være med til at starte en ny virksomhed. Man må også sige, at det var helt fra bunden – vi startede i et tomt mødelokale, hvor der lige var sat et par borde og stole ind, men printeren måtte vi selv sætte op. Det var virkelig iværksætter,” fortæller Elife Savas og griner for sig selv ved tanken.

“Jeg vil gerne være et forbillede”

Elife Savas er født og opvokset i Fredericia, hvor hun stadig bor for at være tæt på sin fa-

milie. Hun er af tyrkisk herkomst og er af en søskendeflok på syv, hvoraf Elife Savas er den næstyoungste.

“I en stor søskendeflok handler det om kompromiset mellem at samarbejde og at få sin vilje. Idet jeg var en af de yngste, skulle jeg altid råbe lidt højere, men samtidig har jeg været forkælet, og støtten fra min familie i forbindelse med min uddannelse og mit job har været ubeskrivelig – jeg kunne ikke have gjort det uden,” fortæller Elife Savas.

Det betyder meget for Elife Savas, at hun kan være et forbillede og give noget videre til andre. Det ses blandt andet i hendes virke som ekstern lektor på Aarhus Universitet og i de sociale aktiviteter for unge, som hun har været en del af i Fredericia.

“Jeg vil gerne have, at næste generation skal kunne se de muligheder, der er – også for personer med anden etnisk baggrund. Der kan være en tendens til at fokusere mest på begrænsningerne, men det bliver der snakket nok om. Jeg vil gerne kunne være et forbillede og en inspiration for andre til at nå deres mål,” fortæller hun.

Elife Savas er en foregangskvinde og en mønsterbryder. Hun var for eksempel første kvinde med anden etnisk baggrund, som fik læreplads i Jyske Bank, og blandt statsautoriserede revisorer er hun også en af de få med en anden herkomst end dansk.

Bro mellem privat- og arbejdsliv

Passion er en vigtig faktor for Elife Savas i hendes dagligdag. Hun er opmærksom på, at tingene skal give mening for hende, og derfor er det også vigtigt, at hun kan bygge bro mellem privat- og arbejdslivet.

“Jeg er ikke en type, der gør noget bare for at gøre det. Arbejdet er en del af mig og min passion – så jeg skal kunne bygge bro mellem de faglige og de private sider i mit liv. For mig er

det vigtigt at have fokus på begge dele,” fortæller hun.

I foråret, hvor der er rigtig travlt i revisorbranchen, prioriterer Elife Savas arbejdet højt, og når sommeren står for døren, er det familien og vennerne, der er i fokus.

“Jeg bruger alle mine ferier og rejser på at få set min omgangskreds. For eksempel var jeg i påsken ude at rejse med mine veninder, og i sommerferien var jeg afsted med familien. De har forståelse for, at jeg har travlt på arbejdet, men de sætter også pris på, at jeg prioriterer at se dem, når tiden er til det,” fortæller Elife Savas.

Talent 100

Elife Savas' målrettethed og hårde arbejde har båret frugt, idet hun er at finde blandt årets Talent 100 i Berlinske Business. Her hylles talenter, der i en tidlig alder har opnået store resultater.

“Jeg er meget stolt og beæret over at være blandt årets Talent 100. Jeg håber på, at det kan være til inspiration for andre med anden etnisk baggrund, der lige som jeg også ønsker at gå efter deres mål og drømme, og ikke lader sig stoppe af, hvad andre mener og tror,” siger Elife Savas. •

ELIFE SAVAS, 35 ÅR

2007: Cand.merc.aud., Aarhus Universitet
2007: Revisor, KPMG (nu EY)
2008: Assistant manager, KPMG (nu EY)
2012: Statsautoriseret revisor
2012: Senior manager, KPMG (nu EY)
2013: Ekstern lektor, Aarhus Universitet
2014-: Senior manager, KPMG

Landgreven 4
1301 København K

Tlf. 33 92 84 00

job@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Cand.merc.aud. til Rigsrevisionen

Vil du være med til at sikre en mere effektiv statslig forvaltning og økonomistyring? Er teamwork, faglig fordybelse og et godt arbejdsmiljø vigtigt for dig? Så er Rigsrevisionen måske noget for dig.

Hvem er du?

Vi søger dig, som er cand.merc.aud. og formodentlig har et par års erfaring fra en finansiell virksomhed, et privat revisionsfirma eller offentlig administration. Det kan også være, at du er nyuddannet. Du er en initiativrig og engageret person med analytisk sans. Samtidig har du overblik og evne til at prioritere dine opgaver. Vi forventer, at du på et selvstændigt og højt fagligt niveau planlægger og gennemfører dine arbejdsopgaver.

Da vi arbejder i teams, er det vigtigt, at du er god til at samarbejde, og at du deler din viden og erfaring med dine kolleger. Vi prioriterer en god kontakt til vores interne og eksterne samarbejdspartnere, så du skal være udadvendt og have gode formidlingsevner. Du formidler komplicerede problemstillinger i et klart sprog, både mundtligt og skriftligt.

Hvem er vi?

Rigsrevisionen er Folketingets uafhængige revision og en del af den parlamentariske kontrol.

Du vil blive en del af årsrevisionen, som er en af hjørnestenene i Rigsrevisionens arbejde. I årsrevisionen gennemfører vi strategiske analyser af alle ministerområder og undersøger virksomhedernes regnskaber, forretningsgange og årlige rapportering af mål og resultater. Vores revision afrapporteres til klienter og til Statsrevisorerne i den årlige beretning om revisionen af statsregnskabet.

Kompetenceudvikling

Vi prioriterer kompetenceudvikling højt og kan tilbyde gode efteruddannelsesmuligheder. Som ny medarbejder kommer du igennem et 10-dages introduktionsforløb, hvor du sammen med andre nyansatte får en godt indblik i Rigsrevisionens lovgrundlag, opgaver og metoder. Efterfølgende har du gode muligheder for kompetenceudvikling i form af både obligatoriske og valgfrie kurser.

Rigsrevisionen

Som medarbejder i Rigsrevisionen er du selv med til at planlægge dit arbejde. Rigsrevisionen er en fleksibel arbejdsplads, hvor fleksibiliteten går begge veje. Vi er fleksible i forhold til din situation, og samtidig forventer vi, at du træder til, når opgaverne kræver det. Vi har flekstid, så du har mulighed for at skabe balance mellem karriere og fritid. Gennemsnitligt har vi en 37-timers arbejdsuge, men der vil være perioder, hvor der er rigtigt travlt.

Dine løn- og ansættelsesvilkår er efter overenskomst og kvalifikationer. Ved ansættelse skal du fremvise en straffeattest.

Ansøgning

Vi slår løbende vores ledige stillinger op på www.rigsrevisionen.dk. Her kan du også læse nærmere om, hvordan Rigsrevisionen er som arbejdsplads. Hvis du vil vide mere, er du velkommen til at kontakte Helle Jonassen på tlf. 33 92 85 20 eller Samuel Holm på tlf. 33 92 85 18.

Rigsrevisionen er en uafhængig institution under Folketinget. Vi reviderer regnskaber for statslige og statsfinansierede virksomheder og gennemgår regnskaber for virksomheder, hvortil staten yder tilskud o.l.

Vi udfører årsrevision og større undersøgelser. Resultaterne af revisionen offentliggøres i form af notater og beretninger til Folketingets statsrevisorer.

Organisatorisk består Rigsrevisionen af 18 kontorer fordelt på 4 afdelinger med i alt ca. 260 ansatte.

Rigsrevisionen opfordrer alle uanset alder, køn, religion og etnisk baggrund til at søge.

Anbefalinger til regnskaber der skaber værdi

FSR – danske revisorer tog en snak med formanden for SVM-udvalget og statsautoriseret revisor Erik Møller fra Dansk Revision i Randers om, hvorfor det er en god ide at følge anbefalingerne i regnskabsvejledningen, og hvilke fordele det kan give virksomhederne.

Tekst/ Birthe Willumsgaard Pedersen,
journalist FSR – danske revisorer

Anbefalingerne i regnskabsvejledningen er først og fremmest med til at højne informationsniveauet betydeligt i forhold til de minimumskrav, der ligger i årsregnskabsloven for klasse B- og C-virksomheder. Det er primært klasse B, der bliver løftet i informationsniveau, hvis virksomhederne anvender regnskabsvejledningen.

“Mange virksomheder ønsker blot at følge og opfylde minimumskrav, mens andre godt kan se en fordel i at offentliggøre flere oplysninger, fordi det er positivt at have åbenhed om sel-skabet og dets aktiviteter i forhold til interesser, herunder samarbejdspartnere. Derudover giver det også virksomhederne mulighed for at profilere sig markedsføringsmæssigt på regnskabssiden ved at udarbejde nogle regnskaber, der er mere informative,” fortæller Erik Møller.

En myte om omsætningen

Hidtil har der været et argument for, at man ikke ønsker at oplyse omsætningen af konkurrencemæssige hensyn. Erik Møller fremhæver, at man godt kan diskutere, om det egentlig er en ulempe at oplyse det.

“Jeg kan se mange fordele ved at oplyse omsætningen i årsrapporten, og jeg tror derfor ikke, at det grundlæggende er konkurrencebegrænsende at offentliggøre oplysningerne. Jeg tror mere, at der er tale om en myte, som revisorerne har været med til at skabe om, at man ikke bør oplyse omsætningen,” fortæller Erik Møller.

Han tror, at der er mange virksomheder, der har en vis blufærdighed over at skulle oplyse for eksempel omsætningen i deres årsregnskab. Det tegner et billede af, at selvom virksomheder drives i selskabsform, vil de gerne flyve lidt under radaren og derved oplyse så lidt som muligt.

Oplyst omsætning kan føre til vækstpris

Et eksempel, hvor offentliggjort omsætning helt konkret kan have betydning, ses inden for

landbrugssegmentet. Hvert år uddeler Landbrugsmedierne en vækstpris til den virksomhed inden for fødevareklyngen, som inden for det seneste år har haft den største vækst. Et af vækstparametrene er udviklingen i omsætningen, så for at komme i betragtning til prisen skal omsætningen være offentliggjort.

Vores tankegang som revisorer skal fornyes i forhold til elementerne i regnskaberne. Vi skal tænke, at et informativt regnskab er det produkt, vi hjælper vores kunder med, så de kan fremstå som en attraktiv virksomhed overfor blandt andet samarbejdspartnere.

Erik Møller,
formand for SVM-udvalget og statsautoriseret revisor

“Vores tankegang som revisorer skal fornyes i forhold til elementerne i regnskaberne. Vi skal tænke, at et informativt regnskab er det produkt, vi hjælper vores kunder med, så de kan fremstå som en attraktiv virksomhed overfor blandt andet samarbejdspartnere.

Erik Møller, formand for SVM-udvalget og statsautoriseret revisor

“I udvælgelsesprocessen til prisen ses det, at der er mange selskaber, som ikke oplyser om sætningen. Det vil sige, at de ikke kan komme i betragtning til prisen og den profilering, der følger med. Dog hvis folkene bag analyserne, forud for prisuddelingen, ringer til konkrete selskaber, som ser interessante ud i forhold til prisen, er der meget stor velvillighed til at oplyse selskabets omsætning, når de kan se et formål med det,” fortæller Erik Møller.

Inspiration til årsrapport og internt regnskab

De fleste selskaber vælger både at udarbejde årsrapporten, som indsendes til og offentliggøres af Erhvervsstyrelsen, og et internt regnskab, som bliver sendt til udvalgte samarbejdspartnere som for eksempel pengeinstitutter.

“Vi ser, at årsrapporten til Erhvervsstyrelsen kun indeholder minimumsoplysninger, hvorimod det interne regnskab indeholder ekstra oplysninger som for eksempel omsætning og pengestrømsopgørelse, som anbefalingerne også lægger op til,” siger Erik Møller.

Anbefalingerne i regnskabsvejledningen er ikke udelukkende til brug i årsrapporten – også til det interne regnskab er der inspiration at hente.

“Man ser ikke så ofte en ledelsesberetning i det interne årsregnskab, men her kunne regnskabsvejledningen være med til at skubbe det lidt på vej. Det kunne gavne, at virksomheden verbalt får præsenteret den udvikling, selskabet har haft i de økonomiske forhold i regnskabsåret udover den minimale standardtekst, som vi ofte ser. Derudover kunne virksomheden fortælle om deres investeringsplaner inden for det kommende år og finansieringsbehovet dertil. Det vil være et oplagt sted at forbedre informationsniveauet i regnskabet ved at supplere med en ledelsesberetning, hvor der er noget kød på – det gælder både i årsrapporten og i det interne regnskab,” fortæller Erik Møller.

Ledelsesberetningen giver virksomheden mere personlighed og kant. Her får virksomheden mulighed for at vise, hvad de står for, og hvad deres værdigrundlag er.

Virksomheder i klasse A kan med fordel også følge anbefalingerne

“Virksomheder i klasse A vil også have gavn af at følge anbefalingerne. Det vil for mange give god mening, idet regnskaber i klasse A typisk bliver afleveret til pengeinstituttet. For eksempel kunne det jo godt ske, at en ledelsesberetning med gode beskrivelser af virksomhedsaktiviteter og drift i det forløbne år kunne påvirke renten og virksomhedens generelle kreditgivningsvilkår en smule i den rigtige retning,” fortæller Erik Møller.

Regnskaber med værdi for kunderne

“Vores tankegang som revisorer skal fornyes i forhold til elementerne i regnskaberne. Vi skal tænke, at et informativt regnskab er det produkt, vi hjælper vores kunder med, så de kan fremstå som en attraktiv virksomhed overfor blandt andet samarbejdspartnere. Det er ikke et spørgsmål om at tilgodese revisorerne,

men det handler om de enkelte revisionsfirmers formåen til at lave et produkt for kunderne, som er informativt, og som kunderne forstår, kan bruge til noget og kan se værdien af,” fortæller Erik Møller. •

FAKTA

FSR – danske revisorer's Regnskabsvejledning for klasse B- og C-virksomheder er opdateret som følge af ændringerne i årsregnskabsloven. De nye regler i årsregnskabsloven skal anvendes for regnskabsår, der begynder den 1.1.2016 og kan anvendes for årsrapporter, hvor regnskabsåret slutter den 31.12.2015 eller senere.

Download regnskabsvejledningen gratis eller bestil den i bogform her: www.fsr.dk/rv

Vi kommer til dig ...

På foreningens kurser får du styrket dine kompetencer. Vi sikrer, at du er opdateret om de gældende regler og den nyeste lovgivning, og giver dig værktøjer, der kan bruges direkte i din hverdag.

Bestil din efteruddannelse nu på kursusplan.fsr.dk og glæd dig til efterårets mange forskellige kurser.

DANSKE
REVISORER

FSK*

INSPI

FAGLIGT NYT INDEN FOR REVISION, SKAT,
REGNSKAB OG ØKONOMISK RÅDGIVNING

/ FAGLIGE UDKLIP

JURA THOMAS BØGEDAL KRISTIANSEN, ADVOKAT, BECH-BRUUN

**KOMMANDITSELSKABER
(K/S) OMFATTES NU AF DET
OFFENTLIGE EJERREGISTER**

I tråd med det politiske ønske om øget gennemsigtighed vedrørende ejerforholdene i danske selskaber omfattes kommanditselskaber fra den 1. juli 2016 af reglerne om offentlig ejerregistrering.

Ejerforholdene i danske aktie-, anparts-, iværksætter- og partnerselskaber har siden juni 2015 været registreringspligtige, hvilket betyder, at ejerandele eller stemmerettigheder på fem procent eller mere skal registreres i Det Offentlige Ejerregister. Tilsvarende gælder nu for ejerforholdene i kommanditselskaber, hvorefter ledelsen i et kommanditselskab skal registrere og offentliggøre ejere med mindst fem procent af selskabskapitalen eller stemmerettighederne.

Oplysningerne i Det Offentlige Ejerregister skal opdateres, når ejerskabet passerer fastsatte procentsatser på 5, 10, 20, 25, 50, 90 og 100 procent, 1/3 og 2/3 af kapitalen eller stemmerettighederne og følger i øvrigt gældende satser for de øvrige omfattede kapitalselskaber.

Registreringen skal for eksisterende kommanditselskaber være sket senest den 1. oktober 2016. Såfremt et kommanditselskab er stiftet efter 1. juli 2016, skal registreringen ske senest 14 dage efter stiftelsesdatoen. Det er kommanditselskabets ledelse, der er ansvarlig for at regi-

strere oplysningerne. Manglende overholdelse af registreringspligten eller eventuelle ændringer i ejerforholdene kan straffes med bøde.

Det er kun kommanditselskaber, der er registreringspligtige i henhold til lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, der omfattes af reglerne om offentlig ejerregistrering. De kommanditselskaber, hvor alle komplementarerne er kapitalselskaber, skal registreres. Kommanditselskaber, hvor en af komplementarerne er en fysisk person eller en fond, skal ikke registreres. •

**ÆNDREDE REGLER OM OF-
FENTLIGGØRELSE AF REDE-
GØRELSE EFTER ÅRSREGN-
SKABSLOVEN**

Bestemmelserne om offentliggørelse af redegørelser efter Årsregnskabsloven om blandt andet god fondsledelse og uddelingspolitik, samfundsansvar og om virksomhedsledelse er nu samlet i én bekendtgørelse udsendt af Erhvervsstyrelsen den 1. juni 2016. I bekendtgørelsen præciseres det, hvorledes rapporteringer og redegørelser uden for årsrapportens ledelsesberetning skal se ud. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 1. juli og gælder for det regnskabsår, der begynder den 1. januar 2016 eller senere.

Bekendtgørelsen medfører blandt andet, at redegørelsen om den kønsmæssige sammen-

sætning af ledelsen skal have et særskilt afsnit og egen titel. Tidligere har disse oplysninger (for store virksomheder i regnskabsklasse C og D) været en del af ledelsesberetningen i årsrapporten, hvilket ligeledes gør sig gældende for redegørelsen om samfundsansvar.

Når virksomhederne fremover vælger at give redegørelserne i en supplerende beretning til årsrapporten eller på virksomhedens hjemmeside, præciserer reglerne, at der skal henvises til redegørelsernes placeringer i ledelsesberetningen. I denne sammenhæng gælder en række formelle krav vedrørende URL-adresserne (internetadresserne), hvor redegørelserne er offentliggjort. Udover at skulle angives i årsrapportens ledelsesberetning skal URL-adresserne give direkte adgang til redegørelsen eller til den side, hvor samtlige offentliggjorte redegørelser findes. Redegørelserne skal være tilgængelige i deres helhed og i uændret form i mindst fem år, ligesom virksomheden i samme periode er forpligtet til så vidt muligt at fastholde rådigheden over domænet, hvor redegørelserne er placeret. Det er revisors pligt at tilse, hvorvidt kravene er opfyldt.

For så vidt angår erhvervsdrivende fonde præciserer bekendtgørelsen også reglerne for fondes rapporteringer om uddelingspolitik og god fondsledelse, når disse placeres uden for ledelsesberetningen og eksempelvis på fondens hjemmeside. Fonde skal i denne sammenhæng iagttage lignende formelle krav om oplysningspligter af redegørelsernes placering og deres URL-adresser. •

Tina Buur Johnsen er ekspert i skatteretlige forhold, og hun rådgiver til daglig danske og internationale virksomheder om skattemæssige problemstillinger.

SKATTEBEGUNSTIGET TILDELING AF MEDARBEJDERAKTIER GENOPSTÅR

Tekst/ **Tina Buur Johnsen**, advokat,
Bech-Bruun

Den 12. maj 2016 vedtog folketetinget L149B, hvorefter der per 1. juli 2016 blev indsat en ny bestemmelse i ligningsloven ("LL") § 7P om den skattemæssige behandling af medarbejderaktier.

Bestemmelsen i den nye LL § 7P er – med enkelte ændringer – grundlæggende en genindførsel af den tidligere mulighed i LL § 7H for en skattemæssigt gunstig tildeling af individuelle medarbejderaktier og finder anvendelse på aftaler med medarbejdere om tildeling af kapitalandele (aktier/anpartar), RSU'er, PSU'er, køber- og tegningsretter (herafter samlet benævnt "medarbejderaktier"), der er indgået den 1. juli 2016 eller senere.

BESKATNING AF MEDARBEJDEREN

Tildeling af medarbejderaktier kan efter de nye regler ske gratis eller til favørkurs, uden at den ansatte bliver indkomstbeskattet af værdien på tildelingstidspunktet eller "retserhvervelsestidspunktet". Beskatningen udskydes i stedet til det tidspunkt, hvor medarbejderaktierne sælges. Beskatningen vil

på salgstidspunktet ske som aktieindkomst med højst 42 procent (2016) frem for almindelig lønindkomst, der kan beskattes med op til 56 procent (2016).

Anskaffelsestidspunktet for kapitalandele er som udgangspunkt retserhvervelsestidspunktet og for købe- og tegningsretter udnyttelsestidspunktet, altså på det tidspunkt den ansatte køber eller tegner kapitalandele. Kapitalandelene anses for anskaffet til det beløb, som den ansatte – med beskattede midler – har betalt for kapitalandelene. Hvis den ansatte har fået tildelt gratis kapitalandele, fastsættes anskaffelsessummen derfor til 0 kroner. Ved købe- og tegningsretter vil anskaffelsessummen blive opgjort som udnyttelseskursen med tillæg af en eventuel egenbetaling. Købe- og tegningsretter, der udløber uudnyttet, bliver ikke beskattet.

Reglerne om fraflytterbeskatning finder som udgangspunkt anvendelse på medarbejderaktier med den modifikation, at der ikke er krav om 7 års fuld skattepligt til Danmark og en beholdning på over 100.000 kroner, før reglerne om fraflytterbeskatning finder anvendelse. Dette skyldes, at eventuel avance på kapitalandele og købe- og tegningsretter tildelt i henhold til en § 7P-aktie-

lønsordning er udtryk for et lønaccessorium, som er forudsat beskattet i Danmark.

Det vil dog fortsat ved fraflytning fra Danmark, under visse betingelser, være muligt at få henstand med betaling af den beregnede skat.

FRADRAG FOR OMKOSTNINGER

Arbejdsgiverselskabet har fradrag for omkostninger forbundet med selve etableringen af en § 7P-aktielønsordning, men hverken arbejdsgiverselskabet eller et eventuelt koncernforbundet selskab, hvori medarbejderaktierne måtte være udstedt, har fradrag for udgifter forbundet med tildelingen af kapitalandele og/eller købe- og tegningsretter i henhold til en § 7P-aktielønsordning.

Ved opgørelsen af værdien for de tildelte kapitalandele og/eller købe- og tegningsretter skal selskabet anses for at have afstået de tildelte kapitalandele og/eller købe- og tegningsretter til handelsværdien.

BETINGELSERNE

Der er ifølge LL § 7P en række betingelser, der skal være opfyldt for at kunne benytte reglerne om medarbejderaktier, herunder at:

- medarbejderen og arbejdsgiverselskabet har indgået en aftale om, at tildelingen skal være omfattet af § 7P.
- aftalen skal være indgået af arbejdsgiverselskabet med hver enkelt ansat, der modtager medarbejderaktierne, og der skal være tale om et vederlag, hvilket betyder, at de tildelte kapitalandele eller købe- og tegningsretter skal repræsentere en økonomisk værdi på retserhvervestidspunktet.
- værdien af tildelingen højst udgør en værdi svarende til 10 procent af medarbejderens årsløn på det tidspunkt, hvor aftalen indgås.
- årslønnen skal opgøres som den indkomstskattepligtige løn, dog før arbejdsmarkedsbidrag. Den gældende praksis for værdiansættelse af købe- og tegningsretter, herunder praksis anvendt i forbindelse med § 7H, finder fortsat anvendelse.
- tildelingen er ydet af arbejdsgiverselskabet eller et hermed koncernforbundet selskab som led i et ansættelsesforhold.

Selskabet bestemmer selv, om der skal ske tildeling til samtlige selskabets ansatte eller alene til bestemte ansatte, forudsat at vedkommende er ansat i det tildelende selskab eller et dermed koncernforbundet selskab. Medlemmer af bestyrelser og udvalg, der ikke er ansat, kan derfor ikke modtage medarbejderaktier under LL § 7P.

Tildelingen omfatter kapitalandele eller købe- og tegningsretter til kapitalandele i enten arbejdsgiverselskabet eller et hermed koncernforbundet selskab.

LL § 7P giver mulighed for, at et selskab kan indgå aftale om tildeling af medarbejderaktier i form af aktier og anparter (omfattet af aktieavancebeskatningsloven) samt RSU'er, PSU'er, købe- og tegningsretter. Der kan derimod ikke ske tildeling af andele og konvertible obligationer samt tegningsretter hertil.

- Aktier omfattet af tildelingen må ikke udgøre en særlig aktieklasse.
- Spørgsmålet om aktieklasse afgøres efter de selskabsretlige regler.
- Købe- og tegningsretter må ikke overdrages til tredjemand.

Kravet om, at der ikke må ske overdragelse af købe- og tegningsretter under LL § 7P-ordningen, gælder kun for den ansatte. Selskabet, der har ydet køberetten, har derimod ret til at overdrage forpligtelsen, uden at skattefriheden for den ansatte bortfalder. Udløb af købe- og tegningsret og overgang ved arv anses ikke for overdragelse.

Køberetter omfattet af tildelingen indeholder en ret, enten for den ansatte til at erhverve aktier eller det tildelende selskab til at levere aktier.

Købe- og tegningsretten må gerne indeholde en mulighed for differenceafregning, blot dette ikke er den eneste mulighed. Der er ikke tilsigtet stramninger til anvendelsen af differenceafregning i forhold til den tidligere § 7H.

Vurderingstidspunktet for, hvornår betingelserne for tildeling er opfyldt

Tidspunktet for, hvornår ovennævnte betingelser for tildeling af medarbejderaktier under LL § 7P skal være opfyldt, er i den nye § 7P differentieret i forhold til de enkelte betingelser. Særligt vedrørende 10 procentkravet kan vurderingstidspunktet for betingelsens opfyldelse give anledning til udfordringer.

Udgangspunktet for vurderingen af 10 procentkravet er, at betingelsen skal være opfyldt på henholdsvis tidspunktet for aftalens indgåelse og det tidspunkt, hvor udnyttelseskurs-/købskursen er kendt, dog senest på retserhvervestidspunktet. Bestemmelsen indeholder dog en række specifikke undtagelser, ifølge hvilke vurderingen skal fore-

tages på et andet tidspunkt.

Det er derfor yderst vigtigt, at arbejdsgiverselskabet i hver enkelt situation sikrer sig, at betingelserne er opfyldt.

Hvis betingelserne for tildeling efter LL § 7P ikke er opfyldt, kan tildelingen blive omfattet af LL § 28, forudsat at betingelserne herfor er opfyldt. Hvis hverken betingelserne for LL § 7P eller LL § 28 er opfyldt, omfattes tildelingen af den almindelige bestemmelse i LL § 16.

Ikke krav om revisor- eller advokatattest

I forhold til den tidligere bestemmelse i ligningslovens § 7H er kravet om udarbejdelse af revisor- eller advokatattest ikke medtaget i den nye bestemmelse i § 7P. Sådanne attester vil derfor fremadrettet ikke skulle indsendes til SKAT.

I den nye § 7P er kravet om udarbejdelse af revisor- eller advokatattest derfor, i et vist omfang, erstattet af selskabets forpligtelse til at foretage indberetning til indkomstregisteret.

Forpligtelsen medfører, at det tildelende selskab skal foretage indberetning til indkomstregisteret både i forbindelse med indgåelse af aftale om tildeling og i forbindelse med selve udnyttelsen af købe- og tegningsretter samt erhvervelse af kapitalandele fra selskabet.

Det tildelende selskab er ikke forpligtet til at indeholde kildeskat på de tildelte medarbejderaktier.

FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

På baggrund af 10 procentreglen og de dertil knyttede værdiansættelsesproblemer kombineret med selskabets manglende fradragsret vil det efter vores vurdering være tvivlsomt, om bestemmelsen i § 7P får den udbredelse, som lovgiver har forudsat. •

Maibrit Jacobsen blev færdig med HA i Herning i 2009 og siden været ansat hos Vistisen Lunde Statsautoriseret Revisionspartnerselskab i Herning. Derudover har hun læst Cand.merc.aud. på SDU i Kolding på deltid, hvorfra hun blev færdig i 2014.

Fastlæggelse af stikprøvestørrelser

Tekst/ **Maibrit Jacobsen**, Revisor
CMA, Vistisen & Lunde Statsautoriseret
Revisionspartnerselskab

1. INDLEDNING

Når revisor indsamler beviser, skal revisor udforme og udføre revisionshandling, der sikrer, at der opnås tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis.¹

Der er tre muligheder for at udvælge elementer til revisionen: Udvalgelse af alle elementer, udvalgelse af specifikke elementer eller revision ved brug af stikprøver.²

Jeg har undersøgt revision ved brug af stikprøver, da det bliver brugt meget i praksis.

Ved revision ved brug af stikprøver forstås, at revisor giver en konklusion på hele populationen ud fra stikprøven.³ Det vil sige, at hvis der for eksempel udvælges ti stikprøver vedrørende tilstedeværelsen af lageret, så vil konklusionen på hele varelagerets tilstedeværelse baseres på resultatet af stikprøven.

Stikprøvestørrelsen fastsættes enten ved statistisk baseret formel eller ved benyttelse af faglig vurdering.

For at der kan være tale om en statistisk metode, skal stikprøven være udvalgt tilfældigt.

Desuden skal resultatet af stikprøven vurderes matematisk. Hvis ikke begge disse forudsætninger er opfyldt, er der i stedet tale om en ikke-statistisk stikprøve.

ISA 530, afsnit A11 indikerer, at stikprøvestørrelsen skal være sammenlignelig uafhængigt af, om der vælges statistiske eller ikke-statistiske metoder.⁴ Det er derfor relevant at finde frem til, hvordan revisor sikrer sig, at stikprøvestørrelserne bliver sammenlignelige uafhængigt af, hvilken metode der benyttes.

2. INDFLYDELSE PÅ STIKPRØVESTØRRELSEN

For at finde ud af hvordan stikprøvestørrelserne, fastsat ud fra de statistiske og de ikke-statistiske metoder, kan blive sammenlignelige, er det undersøgt, hvilke faktorer der har indflydelse på stikprøvestørrelsen.

2.1 Indflydelse på stikprøvestørrelse ved anvendelse af statistiske udvælgelsesmetoder
For at finde frem til hvilke faktorer, der har indflydelse i de statistiske metoder, er fire formler til fastsættelsen af stikprøvestørrelsen undersøgt.

Ud fra dette fandt jeg frem til, at stikprøvestørrelserne overordnet er påvirket af følgende: Væsentlighedsniveauet, hvilket sikkerhedsniveau der ønskes, populationens størrelse, den bogførte værdi, variansen, for-

ventet fejlbeløb, samt hvilken metode der benyttes.

Fastsættelsen af disse faktorer er igen påvirket af nogle underliggende faktorer. For eksempel er sikkerhedsniveauet påvirket af, hvilke revisionsbeviser der er opnået fra andre revisionshandling vedrørende den pågældende regnskabspost, ligesom forventet fejlbeløb eksempelvis kan være påvirket af tidligere års erfaringer.

Når sikkerhedsniveauet, variansen eller det forventede fejlbeløb stiger, vil også stikprøvestørrelsen stige, men hvis væsentlighedsniveauet stiger, vil stikprøvestørrelsen falde.

Populationen og den bogførte værdi har en lille eller ingen effekt på stikprøvestørrelsen.

Hvilken formel og metode, der skal benyttes, afhænger af, om forudsætningerne til de forskellige formler er opfyldt. For eksempel er der ved nogle metoder en forudsætning om mindst ti fejl i stikprøven.

Pengeenhedsmetoden vil ofte resultere i færre stikprøver, da den kun tager højde for overvurderingsfejl, da poster med nulværdi eller negativ værdi ikke kan blive udvalgt. Samtidig er der sandsynlighed for, at nogle af posterne udvælges flere gange, da der arbejdes med pengeenheder og ikke de traditionelle enheder som for eksempel debitornumre.

2.2 Indflydelse på stikprøvestørrelse ved anvendelse af ikke-statistiske udvælgelsesmetoder
For at få en fornemmelse af, hvad der påvirker stikprøvestørrelserne i de ikke-statistiske metoder, undersøgte jeg en formel udarbejdet af AICPA (American Institut of Certified Public Accountants).

Desuden lavede jeg tre interviews med statsautoriserede revisorer vedrørende fastsættelse af stikprøvestørrelsen med ikke-statistiske metoder.

I formlen fra AICPA har følgende faktorer indflydelse: Det ønskede sikkerhedsniveau, den relative risiko, acceptable fejl, forventede fejl samt den gennemførte værdi.

Hvis acceptable fejl stiger, vil stikprøvestørrelsen falde, mens en stigning i de andre faktorer vil betyde en øget stikprøvestørrelse.

Ifølge to af interviewene bliver stikprøven fastsat ud fra mavefornemmelsen. Denne er jævnfør interviewene påvirket af erfaringer fra tidligere år, indtryk af kunden, samt hvor mange fejl, der findes i den foreløbige stikprøve.

I det tredje interview blev det forklaret, at stikprøvestørrelsen bliver fastsat ud fra et program. I dette program skal man indtaste det totale sikkerhedsniveau, hvordan fordelingen mellem revisionshandlingerne skal være samt væsentlighedsniveauet.

3. SAMMENLIGNING AF STATISTISKE OG IKKE-STATISTISKE METODER

Når de statistiske og de ikke-statistiske metoder sammenlignes, er en af de primære forskelle, at risikoen fastsættes kvantitativt ved de statistiske metoder, hvilket ikke er et krav for de ikke-statistiske metoder. Det vil sige, at der for eksempel skal angives en procentsats for sikkerhedsniveauet, og at det ikke er nok at klassificere den som høj eller lav i de statistiske metoder.

Der er mange faktorer i de statistiske metoder, og modsat hertil bliver stikprøvestørrelserne i de ikke-statistiske metoder ofte fastsat ud fra revisorens mavefornemmelse. Det kan dog ikke afvises, at de omtalte statistiske faktorer ikke indirekte har en indflydelse på mavefornemmelsen.

Når faktorerne for de statistiske og de ikke-statistiske metoder sammenlignes, er den primære forskel, at når populationens værdi stiger, vil det have betydning i formen fra AICPA, mens det vil have en lille eller ingen effekt i de statistiske metoder.

4. HVAD ER MEST KORREKT?

Om det skal være en statistisk eller ikke-statistisk stikprøvemetode er op til revisors dømmekraft.

Det kan ikke umiddelbart konkluderes, hvilken metode der er mest korrekt, da det afhænger af situationen. Det vurderes, at de statistiske metoder er mest brugbare, hvis der er risiko for besvigelser, samt hvis der er tale om store selskaber med mange transaktioner. Til gengæld vil mavefornemmelsen ofte være tilstrækkelig ved mindre selskaber.

En af fordelene ved at benytte de statistiske metoder er, at det kan dokumenteres, hvordan revisoren er kommet frem til den pågældende stikprøvestørrelse. De statistiske metoder er dog også påvirket af revisorens skøn, da indholdet i de statistiske formler skal fastsættes ud fra skøn. To forskellige revisorer vil derfor sjældent kunne udregne nøjagtigt den samme stikprøvestørrelse i ens situationer.

5. AFSLUTNING

Det bliver ikke beskrevet i ISA 530, hvad der skal forstås ved, at stikprøvestørrelsen skal være sammenlignelig, blot at effekten af faktorerne skal være ens. Det må derfor anerkendes, at stikprøverne ikke skal være helt

ens, da det kun kan lade sig gøre ved at udregne de statistiske stikprøvestørrelser.

Efter min vurdering er det, der sikrer, at stikprøvestørrelserne bliver sammenlignelige, hovedsageligt at revisor har kendskab til de faktorer, der har indflydelse på stikprøvestørrelsen. Desuden er det vigtigt at have en forståelse for, om en ændring får stikprøvestørrelsen til at stige eller falde.

Derudover kræver det en del års erfaring, før der opnås en forståelse for, hvor mange stikprøver der er tilstrækkelige i de forskellige situationer. En revisorelev vil derfor ikke umiddelbart være i stand til selv at fastsætte stikprøvestørrelsen skønsmæssigt, så den vil blive sammenlignelig med de statistiske metoder.

Jeg synes desuden, det er vigtigt, at revisor ikke bliver låst i sin arbejdsgang ved at udvælge det antal stikprøver, som systemet fortæller, uden at tænke sig om og vurdere, om stikprøvestørrelsen virker sandsynlig og fornuftig.

Det er dog heller ikke kun stikprøvestørrelsen, der er vigtig. Det er også vigtigt, at væsentlige risikofyldte poster udvælges. Desuden er det vigtigt at udvælge poster, som virker mistænkelige. Dette er dog udvælgelse af specifikke elementer, som er en anden tilgang til at udvælge poster til revisionsmæssig undersøgelse, jævnfør ISA 500, afsnit A52. Efterfølgende kan der så foretages revision på den resterende del ved brug af stikprøver. Denne kombiløsning bliver desuden ofte anvendt i praksis. •

NOTER

- 1 ISA 500, afsnit A3
- 2 ISA 500, afsnit A52
- 3 ISA 500, afsnit A56
- 4 Ellifsen, Messeier Jr., Glover & Prawitt 2014, p. 312

Jan Nielsen og **Søren Nielsen** arbejder begge som revisorer hos EY Aarhus og har skrevet speciale om regnskabsstyring og betydningen af det indbyrdes forhold mellem Big4 revisionshusene i forbindelse med afslutningen af cand.merc.aud-studiet på Aarhus Universitet.

Regnskabsstyring og betydningen af det indbyrdes forhold blandt **Big4 revisionshusene** på graden af regnskabsstyring

Tekst/ **Jan Nielsen og Søren Nielsen**,
revisorer hos EY Aarhus

INDLEDNING

Regnskabsstyring er et debatteret emne såvel hos praktikere og akademikere som hos standardsættere, hvilket skyldes, at regnskabsstyring har stor betydning for informationsværdien af det offentliggjorte regnskab. Ofte fokuseres der på revisorens rolle i forbindelse med regnskabsstyring, og hvilken betydning revisionen har for graden af regnskabsstyring. Dette skyldes, at revisorens rolle ofte defineres som værende en sikring af troværdigheden af det offentliggjorte regnskab. Graden af regnskabsstyring anvendes derfor ofte som en proxy for revisionskvalitet.

Regnskabsstyring er blandt andet muligt, idet virksomhedernes sande resultat ikke er direkte observerbart. Yderligere eksisterer der ikke en regnskabstandard til alle de valg, ledelsen træffer, hvilket medfører, at ledelsen skal foretage væsentlige skøn vedrørende visse regnskabsposter. Dette giver mulighed for regnskabsstyring.

Revisionsbranchen er kendetegnet ved at være domineret af fire store internationale revisionshuse, henholdsvis KPMG, PwC, EY og Deloitte, som ofte benævnes Big4. Big4 revisionshusene har således en stor betydning for det samlede revisionsmarked i EU-medlemslandene.

TABEL 1: OVERSIGT OVER ANTALLET AF VIRKSOMHEDER I ANALYSEN

	Lande	2012	2011	2010	2009
<i>Enkelte lande</i>		<i>Antal virksomheder</i>			
Frankrig	Frankrig	522	486	465	459
Grækenland	Grækenland	1.245	1.387	1.447	1.366
Italien	Italien	190	203	191	183
Spanien	Spanien	3.386	3.599	3.446	3.156
Portugal	Portugal	1.847	1.914	1.774	1.692
Storbritanien (UK)	Storbritanien (UK)	3.421	3.257	3.029	2.848
Tyskland	Tyskland	687	706	686	655
<i>Grupper</i>		<i>Antal virksomheder</i>			
Norden	Danmark, Sverige og Finland	462	467	458	452
Vest EU	Belgien, Cypern, Irland, Luxembourg, Malta, Nederlandene og Østrig	760	724	673	599
Øst EU	Bulgarien, Estland, Kroatien, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn	549	567	516	484
I alt (EU Samlet)	28	13.069	13.310	12.685	11.894

Denne artikel er baseret på konklusionerne i afhandlingen: Regnskabsstyring og betydningen af det indbyrdes forhold blandt Big4 revisionshusene på graden af regnskabsstyring. I afhandlingen undersøges følgende hovedspørgsmål: I hvilken grad foretages der regnskabsstyring i de enkelte EU-medlemslande i perioden 2009 til 2012? Hvilken betydning har det indbyrdes forhold blandt Big4 revisionshusene haft på graden af regnskabsstyring i perioden 2009 til 2012?

METODE

De mest anvendte modeller til at undersøge regnskabsstyring er periodiseringsbeløbsmodeller. Ved periodiseringsbeløbsmodellerne fokuseres der på ledelsens brug af periodiseringer til at styre resultatet. En række periodiseringer bestemmes ud fra lovgivningen og virksomhedens aktivitetsniveau, hvorfor disse periodiseringer ikke direkte kan styres af ledelsen. Dette gælder blandt andet anlægsaktiver, der skal afskrives systematisk over aktivets levetid, jævnfør IAS 16. På baggrund heraf er det således nødvendigt at definere en model, der adskiller disse ikke-ledelsesbestemte periodiseringer fra de ledelsesbestemte periodiseringer. Regnskabsstyring defineres i periodiseringsbeløbsmodellerne som de ledelsesbestemte periodiseringer.

Til at adskille de ledelsesbestemte periodiseringer fra de ikke-ledelsesbestemte periodiseringer tages der i afhandlingen udgangspunkt i den modificerede Jones model med tilføjelse af aktivernes afkastgrad (ROA), som foreslået af Kothari et al. Modellen tager højde for de ikke-ledelsesbestemte periodiseringer som naturligt vil fremkomme i forbindelse med ændringer i virksomhedernes aktivitetsniveau, værdien af aktiverne og virksomhedernes præstationer, som måles på baggrund af ROA.

EMPIRI

Der tages udgangspunkt i virksomhederne i de 28 EU-medlemslande. Antallet af virksomheder fremgår af tabel 1.

Som det fremgår af tabel 1, har det været nødvendigt at gruppere enkelte lande for at opnå et tilstrækkeligt antal af virksomheder. Det totale antal observationer udgør således 50.958 fordelt over perioden 2009 til 2012. I analysen er EU samlet medtaget som en gruppe.

Til at bestemme det indbyrdes størrelsesfor-

hold blandt Big4 revisionshusene er gennemsnitlighedsrapporterne for Big4 revisionshusene fra de 28 EU-medlemslande indsamlet. Der er i alt indsamlet 307 gennemsnitlighedsrapporter. Tabel 2 viser, hvor mange lande det enkelte revisionshus er størst og mindst i, når der måles på henholdsvis den totale omsætning og omsætningen fra opgaver med sikkerhed (assurance).

TABEL 2: ANTAL AF LANDE HVOR DET ENKELTE REVISIONSHUS ER DET STØRSTE OG MINDSTE FOR PERIODEN 2009 TIL 2012

	2012				2011			
	Omsætning		Assurance		Omsætning		Assurance	
	Størst	Mindst	Størst	Mindst	Størst	Mindst	Størst	Mindst
EY	3	9	7	5	3	8	7	5
KPMG	6	4	7	6	6	3	7	6
PwC	14	1	10	4	14	2	10	4
Deloitte	5	14	4	13	5	15	4	13
Total	28	28	28	28	28	28	28	28

	2010				2009			
	Omsætning		Assurance		Omsætning		Assurance	
	Størst	Mindst	Størst	Mindst	Størst	Mindst	Størst	Mindst
EY	4	8	7	6	4	8	7	6
KPMG	6	3	7	5	6	3	7	5
PwC	12	2	10	4	13	2	10	4
Deloitte	6	15	4	13	5	15	4	13
Total	28	28	28	28	28	28	28	28

Anmærkning: De år, hvor det ikke har været muligt at indsamle gennemsnitlighedsrapporterne for alle Big4 revisionshusene i det enkelte medlemsland, er størrelsesforholdet i det nærmeste år anvendt som proxy for størrelsesforholdet i det pågældende år.

RESULTATER

I afhandlingen sættes der fokus på følgende fire analysepørgsmål:

1. Kan der påvises regnskabsstyring i det enkelte EU-medlemsland i perioden 2009 til 2012?

Analysen påviste regnskabsstyring i otte af de ti grupper. Regnskabsstyringen var i fem af grupperne i gennemsnit med til at øge det regnskabsmæssige resultat, mens resultatstyringen i tre af grupperne i gennemsnit var med til at reducere det regnskabsmæssige resultat.

2. Kan der påvises en forskel på graden af regnskabsstyring blandt Big4 revisionshusene og de øvrige revisionshusene? Resultaterne tyder på en Big4-effekt på tværs af EU-medlemslandene, hvor graden af regnskabsstyring i gennemsnit var lavere hos virksomhederne, der blev revideret af Big4 revisionshusene. Resultatet er i overensstemmelse med andre undersøgelser foretaget på det amerikanske marked, hvor der ligeledes er påvist en Big4-effekt.

3. Kan der påvises en forskel på graden af regnskabsstyring mellem virksomhederne, der revideres af henholdsvis det største eller mindste Big4 revisionshus i det enkelte EU-medlemsland?

For EU samlet set kan der ikke påvises en forskel på graden af regnskabsstyring, alt efter om virksomhederne revideres af hen-

holdsvis det største eller mindste Big4 revisionshus. Hvis man derimod fokuserer på de enkelte EU-medlemslande, kan der i enkelte tilfælde påvises en forskel på graden af regnskabsstyring mellem virksomhederne, der revideres af henholdsvis det største eller mindste Big4 revisionshus. I enkelte EU-medlemslande tyder resultatet således på, at det indbyrdes størrelsesforhold blandt Big4 revisionshusene har betydning for graden af regnskabsstyring, hvilket blandt andet ses i Italien. I de tilfælde, hvor der kan påvises en signifikant forskel, er det generelt de virksomheder, der revideres af det mindste revisionshus, der foretager den højeste grad af regnskabsstyring.

4. Kan der påvises en forskel på graden af regnskabsstyring hos det enkelte Big4 revisionshus afhængig af, om revisionshuset er det største eller mindste af Big4 revisionshusene i det enkelte EU-medlemsland? Resultaterne tyder på, at der kan påvises en forskel på graden af regnskabsstyring hos virksomhederne, der revideres af det enkelte Big4 revisionshus, alt efter om revisionshuset er det største eller mindste af Big4 revisionshusene i landet. Det tyder således på, at det har betydning indenfor det enkelte Big4 revisionshus, hvorvidt revisionshuset er det største eller mindste blandt Big4 revisionshusene i det pågældende land. Resultatet er en anelse overraskende, da det må forventes, at revisionshusene anvender samme revisionstilgang på tværs af lande uafhængigt af deres størrelse.

AFSLUTNING

Generelt viser analysen en Big4-effekt, samt at størrelsesforholdet blandt Big4 revisionshusene har en betydning på graden af regnskabsstyring.

Resultatet kan blandt andet anvendes af investorer og andre regnskabsbrugere, når disse skal vurdere kvaliteten af informationen i regnskabet. Investorerne og andre regnskabsbrugere skal på baggrund af analysen ikke udelukkende fokusere på, om virksomhederne revideres af et Big4 revisionshus, men også på størrelsen af Big4 revisionshuset sammenlignet med de øvrige Big4 revisionshuse. Dette skyldes, at størrelsesforholdet i enkelte tilfælde har betydning for ledelsens muligheder for at påvirke regnskabet.

Det skal bemærkes, at resultaterne i høj grad er afhængige af den anvendte models evne til at adskille de ledelsesbestemte periodiseringer fra de ikke-ledelsesbestemte periodiseringer.

Det skal ligeledes bemærkes, at regnskabsstyring ikke nødvendigvis skal tolkes negativt, da ledelsen ved at foretage regnskabsstyring kan have et ønske om at kommunikere kompleks insider information til markedet, som ellers ikke ville være muligt. •

Ole Steen Jørgensen er chefkonsulent, cand.merc. aud. hos FSR – danske revisorer og er tilknyttet foreningens faglige center. Ole Steen Jørgensen arbejder primært med faglige spørgsmål inden for regnskaber, finansiel sektor og lovservice for revisorer.

ÆNDRINGER AF REVISORLOVEN – TILPASNING TIL NYE EU-REGLER

Tekst/ **Ole Steen Jørgensen**¹, chefkonsulent, cand.merc.aud. hos FSR – danske revisorer

INDLEDNING

I forbindelse med finanskrisen blev der blandt andet rejst spørgsmål om, hvorvidt revisors afhængighed og professionelle skepsis var sikret godt nok i det eksisterende revisordirektiv og nationale lovregler.

EU-kommissionen udsendte i 2010 en såkaldt grøn bog: "Audit Policy: lessons from the crisis", som blev kommenteret af ganske mange høringsparter i EU-landene. Daværende EU-kommissær Michel Barnier (Frankrig) lancerede denne grøn bog om lovgivning for revisor med ordene "Status quo is not an option".

EU-kommissionen fremsatte herefter i november 2011 både et direktivforslag om ændring af 8. selskabsdirektiv om lovpligtig revision og et forslag til forordning om særlige krav ved lovpligtig revision af virksomheder af interesse for offentligheden (såkaldte PIE-virksomheder). Formålet med det nye regelsæt var at sikre bedre revisioner, mere informative revisionspåtegninger og styrkelse af revisors uafhængighed. EU-kommissionen forventede, at disse initiativer øger tilliden til virksomhedernes regnskaber. Direktivforslaget og forordningsforslaget blev med en række ændringer vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet i april 2014 og skulle være implementeret og finde anvendelse fra den 17. juni 2016.

Herhjemme har ændringsdirektivet og forordningen medført ændringer af revisor-

loven, jævnfør lov nr. 631 af 8. juni 2016. Der er tale om såvel stramninger og præciseringer som lempelser på forskellige områder. Denne artikel beskriver kort væsentlige elementer i lovændringerne.

Lovændringerne indeholder blandt andet bestemmelser om revisorens forberedelse og tilrettelæggelse af arbejdet for at øge kvaliteten af revisionsarbejdet. Samtidig styrkes uafhængigheden både hos revisor og i det offentlige tilsyn med revisorerne.

Med ændringen saneres den hidtidige overimplementering af EU-reglerne. For eksempel indskrænkes definitionen af PIE-virksomheder til direktivets minimumskrav. Ligeledes ændres det hidtidige krav om revisionsprotokol i alle virksomheder, så det fremover kun er et krav ved revision af PIE-virksomheder.

De lempelsesmuligheder, som ændringsdirektivet og forordningen giver medlemsstaterne, er i høj grad udnyttet, blandt andet med henblik på at indføre mere lempelige krav for små virksomheder.

Kvalitetskontrollen med revisionsvirksomhederne bliver mere risikobaseret. Derudover ændres sanktionssystemet, så der bliver mere lempelige sanktioner for mindre førstegangsovertrædelser og til gengæld strengere sanktioner for grove overtrædelser.

DEFINITION AF VIRKSOMHEDER AF INTERESSE FOR OFFENTLIGHEDEN

Som følge af forordningen sker der en udvidelse af revisorens pligter ved revision af virksomheder af interesse for offentligheden (PIE-virksomheder).

Forordningens krav medfører væsentlige byrder for de virksomheder, der defineres som PIE-virksomheder. For at undgå, at erhvervslivet påføres unødvendige byrder, er definitionen af PIE-virksomheder ændret, således at den indsnævres til direktivets mindstekrav (børsnoterede virksomheder, kreditinstitutter og forsikringsselskaber). Det vil sige, at store virksomheder, kommuner, kommunale fællesskaber, regioner, statslige aktieselskaber samt andre finansielle virksomheder omfattet af kapital- eller formuekrav er udgået af definitionen. Erhvervs- og vækstministeren har efter forhandling med social- og indenrigsministeren fastsat regler for revisionen af kommuner, kommunale fællesskaber og regioner, jævnfør bekendtgørelse nr. 965/2016. Ved at følge direktivets mindstekrav er cirka 385 virksomheder nu omfattet af PIE-definitionen. Dette skal sammenholdes med, at cirka 845 virksomheder, kommuner, kommunale fællesskaber og regioner var omfattet af den hidtil gældende definition.

ACCEPT, TILRETTELÆGGELSE OG UDFØRELSE AF REVISIONEN

Ændringsdirektivet indeholder nærmere bestemmelser om revisorens eller revisionsvirksomhedens tilrettelæggelse af en revision samt accept og fortsættelse af en revisionsopgave. Kravene til accept og fortsættelse af en revisionsopgave er fastlagt i en ny bestemmelse i lovens § 15 a, og kravene til tilrettelæggelse af arbejdet er fastsat i bekendtgørelse nr. 734/2016. Selve loven beskriver de handlinger, som revisionsvirksomheden skal foretage, inden den accepterer eller fortsætter en lovpligtig revision, herunder særligt i forhold til trusler mod uafhængigheden og de sikkerhedsforanstaltninger, der er truffet for at imødegå disse trusler.

¹Cand.merc.aud. Pernille Lindgren har bistået med udarbejdelse af artiklen.

Desuden skal revisionsvirksomheden forud for, eller når den fortsætter, en revisionsopgave, vurdere og dokumentere, at den ikke påtager sig en sag, som den ikke har den nødvendige tid, ressourcer og kompetente ansatte til at udføre korrekt. Ydermere er der nu krav om, at revisionsvirksomheden skal sikre, at revisoren er godkendt til at afgive revisionspåtegningen på regnskabet. Da lovændringen har fokus på at undgå overimplementering af EU-reglerne, gælder bestemmelsen kun for lovpligtig revision i mellemstore og store virksomheder. Dog skal uafhængighedsreglerne, herunder om der foreligger trusler mod revisionsvirksomhedens og revisors uafhængighed, som hidtil også gælde for alle revisionsopgaver og for andre erklæringsopgaver med sikkerhed.

Der er indført mere lempelige krav i forbindelse med revision af små virksomheder, for eksempel i forbindelse med accept og fortsættelse af en revisionsopgave. Der er i bekendtgørelsen om godkendte revisionsvirksomheders interne organisation indført en lempelse, så en virksomhed, der udelukkende udfører revision med videre for små virksomheder, kan anvende mere uformelle og mindre omfattende metoder ved kommunikation og dokumentation af politikker og procedurer for kvalitetsstyring (§ 2, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 762/2016).

Som følge af de nye EU-regler udvides personkredsen, som den tiltrædende revisor har pligt til at rette henvendelse til. Det præciseres, at den tiltrædende revisor har pligt til at rette henvendelse til den fratrædende revisor. Såfremt den fratrædende revisor ikke er den revisor, der har afgivet den seneste erklæring på årsregnskabet, skal den tiltrædende revisor også rette henvendelse til revisoren, der har afgivet den seneste erklæring (§ 18, stk. 2).

Endelig indeholder lovændringen præciseringer og nye krav for koncernrevisorer, herunder at koncernrevisorens arbejdsopgaver tillige skal dokumentere andre revisorers

samtykke til videregivelse af relevant dokumentation vedrørende revisionsarbejdet (§ 23, stk. 2), og at koncernrevisor skal rapportere til Erhvervsstyrelsen, hvis koncernrevisoren ikke kan få adgang til den fornødne dokumentation (§ 23, stk. 3).

REVISORS RAPPORTERING

De nye EU-regler indebærer væsentlige ændringer og nye krav til revisors rapporteringspligter. Der er nu krav om afgivelse af en fælles revisionspåtegning, hvis der er valgt flere revisorer til at udføre revisionen (§ 19, stk. 3), ligesom der stilles krav om, at der altid skal oplyses om eventuel væsentlig usikkerhed om fortsat drift (going concern). Dette er tilføjet i erklæringsbekendtgørelsen (nr. 736/2016). Se nærmere i artiklen "Ny erklæringsbekendtgørelse" af Jesper Seehausen på side 39. Forordningen kræver derudover en række yderligere oplysninger i revisionspåtegningen, hvis der er tale om revision af virksomheder af interesse for offentligheden (PIE-virksomheder).

De hidtidige krav om at føre en revisionsprotokol for andre virksomheder end PIE-virksomheder er ophævet. Dette betyder dog ikke, at virksomhedens ledelse ikke længere vil få oplysningerne. De internationale revisionsstandarder pålægger revisor at kommunikere en række oplysninger til den reviderede virksomheds ledelse, og der er ikke noget til hinder for, at virksomhedens ledelse aftaler med revisor, at der fortsat skal føres en revisionsprotokol.

ETIK OG UAFHÆNGIGHED

Generelt

Som følge af direktivet er der indført et eksPLICIT krav om, at revisor skal udvise professionel skepsis under udførelse af en revision. Kravet tilføjes under god revisorskik, så denne også omfatter kravet om at udvise professionel skepsis.

Kravet om at udvise professionel skepsis vil også gælde ved andre opgaver end re-

vision, så det følger revisorlovens brede anvendelsesområde.

Revisorlovens rammebestemmelse om revisors uafhængighed (§ 24) er ændret, idet det præciseres, i hvilken periode uafhængighedskraverne gælder. Der er indsat bestemmelser, der regulerer, hvordan revisor skal forholde sig til sin uafhængighed, hvis den reviderede virksomhed i regnskabsperioden overtages af, fusionerer med eller overtager en anden virksomhed. De mere detaljerede krav til uafhængighed er fastsat i den ajourførte uafhængighedsbekendtgørelse (nr. 735/2016).

Specielt for PIE-virksomheder

Kravene til uafhængighed ved revision af virksomheder af interesse for offentligheden (PIE-virksomheder) skærpes, herunder kravene til partnerrotation (der nu er fastlagt i forordningen), og der beskrives i forordningen. Desuden indføres firmarotation (§ 144 a i selskabsloven) og der beskrives en lang række forbudte ydelser, som revisor ikke må levere til en PIE-virksomhed, samt et loft over hvor megen rådgivning, der må ydes i forhold til revisionshonoraret.

Forordningen giver mulighed for at tillade, at revisor leverer visse skatteydelser og vurderingsydelser, hvis de generelle krav til uafhængighed er opfyldt, og opgaverne hver for sig eller samlet ikke har nogen eller kun har uvæsentlig indvirkning på de reviderede regnskaber. Denne option er udnyttet i § 24 a.

Forordningen indeholder et loft over, hvor stor en andel af revisors honorar fra en PIE-virksomhed, der må vedrøre andre ydelser end revision. Loftet udgør 70 procent af revisionshonoraret. Forordningen giver mulighed for at fastsætte, at den kompetente myndighed efter anmodning fra revisor undtagelsesvist kan fritage revisor for kravet i en periode på op til to år. Revisorloven udnytter denne option, men er begrænset til ét år, jævnfør § 24 b.

Forordningen indeholder regler om, hvor stor en andel af revisors omsætning, der må komme fra samme PIE-virksomhed. Hvis honoraret fra samme kunde i tre på hinanden følgende regnskabsår overstiger 15 procent, skal revisor drøfte forholdet med revisionsudvalget. Hvis revisionshonoraret fortsat overstiger 15 procent, skal revisionsudvalget beslutte, om revisor kan fortsætte revisionsopgaven i en periode, der ikke kan overstige to år.

Da der ikke i EU-reglerne er et tilsvarende krav for revision af ikke PIE-virksomheder, ophæves den hidtidige bestemmelse i revisorloven om, at revisor i fem på hinanden følgende regnskabsår højst måtte have 20 procent af sin omsætning fra samme kunde. Revisor skal dog fortsat være uafhængig i sit virke, og revisor skal derfor fortsat vurdere en trussel mod uafhængigheden som følge af en stor omsætning fra samme kunde og anvende sikkerhedsforanstaltninger til at reducere truslen til et acceptabelt niveau.

INTERN ORGANISATION OG KVALITETSSTYRING

Erhvervsstyrelsens hjemmel til at fastsætte regler om indholdet af kvalitetsstyringssystemet er udvidet til også at omfatte krav til revisionsvirksomheders interne organisation. Der er indført krav til revisionsvirksomheder om, at de som led i kvalitetsstyringssystemet per 1. januar 2017 skal have en passende ordning, hvor deres ansatte kan indberette overtrædelser eller potentielle overtrædelser af revisorlovgivningen eller forordningen (whistleblowerordning), jævnfør § 28 a.

Kravene til intern organisation, herunder kvalitetsstyringssystemet, er gennemført i bekendtgørelse nr. 762/2016 og finder også anvendelse for andre erklæringer med sikkerhed. Den lovpligtige kvalitetskontrol udføres med udgangspunkt i kravene til revisionsvirksomhedernes kvalitetsstyringssystem. De internationale standarder, herunder ISQC1 og ISA 220, udfylder fortsat begrebet god revisor- og kvalitetsstyrings-

skik og vil som hidtil indgå i vurderingen af, hvorvidt revisionsvirksomheden har etableret, implementeret og anvendt et kvalitetsstyringssystem

Tilsynsfrekvensen for revisionsvirksomheder, der kun reviderer små virksomheder, ændres fra hidtil mindst hvert sjette år til en udvælgelse på grundlag af en risikoanalyse, mens revisionsvirksomheder, der reviderer mellemstore og store virksomheder, kontrolleres mindst hvert sjette år. Dette ventes at betyde et årligt fald i antal lovpligtige kontroller fra cirka 220 til cirka 145.

Tilsynsfrekvensen for den lovpligtige kvalitetskontrol af PIE-virksomhederne er nu fastsat i forordningen til mindst hvert tredje år. Revisionsvirksomheder, der reviderer C20-, Large- eller Mid Cap underlægger årlig kvalitetskontrol ud fra en risikovurdering. For de revisionsvirksomheder, der kun reviderer små og mellemstore PIE-virksomheder, ændrer forordningen frekvensen fra mindst hvert tredje år til mindst hvert sjette år.

REVISIONSUDVALG

Der er nye/ændrede krav til revisionsudvalg, herunder etablering, opgaver med videre. Alle PIE-virksomheder skal etablere et revisionsudvalg (§ 31). Mindst ét medlem skal have kvalifikationer inden for regnskabsvæsen og/eller revision, og revisionsudvalgets medlemmer skal samlet set have kompetencer af relevans for den reviderede virksomhed. Fremover kan der vælges medlemmer af revisionsudvalget, som ikke samtidigt sidder i bestyrelsen.

Der er undtagelser for alternative investeringsforeninger samt visse selskaber, hvis eneste formål er at udstede værdipairer med sikkerhedsstillelse i bestemt definerede aktiver. Endvidere gennemføres og videreføres lempelsesmuligheder, som ændringsdirektivet giver mulighed for i forhold til små PIE-virksomheder. Udvalgets opgaver udvides, så det nu skal underrette bestyrelsen/

tilsynsorganet i virksomheden om resultatet af revisionen, herunder forklare, hvordan revisionen har bidraget til regnskabsaflæggelsens integritet og udvalgets rolle i processen. Revisionsudvalget skal fortsat overvåge regnskabsaflæggelsesprocessen, men skal yderligere fremsætte henstillinger eller forslag til at sikre integriteten heraf.

Herudover indeholder forordningen en række opgaver og forpligtelser for revisionsudvalget, for eksempel i forbindelse med udbud ved valg af revisor.

Som noget nyt kan ledelsen, herunder medlemmer af revisionsudvalg, indbringes for Revisornævnet og sanktioneres med bøder på op til 300.000 kroner for manglende overholdelse af deres forpligtelser efter den revisorretlige regulering.

DET OFFENTLIGE TILSYN OG KVALITETSKONTROL

Den hidtidige organisering af det offentlige tilsyn er forenklet. Revisortilsynet er nedlagt, idet EU-reglerne ikke tillader, at revisorer medvirker i sagsbehandlingen. Kontrollen og afgørelsen om eventuelle reaktioner varetages nu direkte af Erhvervsstyrelsen.

Formålet med kvalitetskontrollen er at højne revisorernes kvalitet. Kvalitetskontrollen vil fremover have fokus på anbefalinger til forbedringer og opfølgning herpå. Mindre sager vil i højere grad afsluttes med påbud eller påtale. I sager, hvor der er tale om grove overtrædelser, er der indført nye sanktionsmuligheder, så der kan sættes effektivt ind i denne type sager. Revisorkommissionen nedlægges. Fremover skal et nyt organ, Revisorrådet, rådgive Erhvervsstyrelsen om generelle forhold i revisorlovgivningen, herunder for eksempel faglige vurderinger i forbindelse med forbedelse af lovgivning, og i forbindelse med styrelsens varetagelse af det offentlige tilsyn med revisorerne. Endvidere skal rådet via et særligt eksamensudvalg bistå Erhvervsstyrelsen i forhold til reglerne om eksamener.

Den praktiske afholdelse af revisoreksamen skal forestås af FSR – danske revisorer.

Revisornævnet bevares, men skal fremover alene behandle mere alvorlige overtrædelser. Revisornævnet får de nødvendige disciplinære beføjelser i forhold til sager om alvorlige overtrædelser, herunder mulighed for betinget frakendelse, midlertidigt forbud mod at revisor varetager bestemte funktioner og mulighed for at fordoble bødeniveauet.

Erhvervsstyrelsen får desuden nogle nye opgaver:

- Etablering af en whistleblowerordning og opfølgning på modtagne oplysninger.
- Overvågning af udviklingen på markedet for revision af PIE-virksomheder og udarbejdelse af en rapport herom hvert tredje år til EU-kommissionen.
- Tilsyn med PIE-virksomheders ledelsesmedlemmers overholdelse af de pligter, der er pålagt efter forordningen, og de bestemmelser der er en følge af ændringsdirektivet.

SANKTIONER OG OFFENTLIGGØRELSE

Hvor det ottende selskabsdirektiv tidligere blot foreskrev, at medlemsstaterne skulle sikre effektive sanktioner, indeholder de nye EU-regler detaljerede krav til sanktioner. Lovændringerne medfører, at en revisor i op til tre år vil kunne forbydes at udøve lovpligtig revision, funktioner i en revisionsvirksomhed eller i en virksomhed af interesse for offentligheden. En disciplinærbøde vil i særligt grove tilfælde kunne forhøjes op til 600.000 kroner for en revisor og op til 1.500.000 kroner for en revisionsvirksomhed.

Lovændringerne gennemfører betinget frakendelse af revisors godkendelse som en ny sanktion. Desuden tydeliggøres det, at Revisornævnet i forbindelse med vurderingen af, om der er grundlag for at statuere frakendelse i en konkret sag, i højere grad lægger vægt på, at revisor er offentlighedens tillidsre-

præsentant. Erhvervsstyrelsen, der fremover forestår kvalitetskontrollen og reaktioner i denne forbindelse, kan afslutte sager med mindre alvorlige forseelser med en påtale eller et påbud. Dog vil indbringelse for nævnet ske i gentagelsestilfælde af en forseelse. Nævnet forudsættes at anlægge et tilsvarende vurderingsgrundlag i forhold til mindre alvorlige forseelser, der indbringes af private.

Identiteten på fysiske personer og enkeltmandsvirksomheder, der straffes, offentliggøres fremover ikke. Ved frakendelse af

godkendelsen, nedlæggelse af midlertidigt forbud mod revisors udførelse af revision og udøvelse af visse funktioner i en PIE- eller revisionsvirksomhed, sker dog offentliggørelse af identiteten på en fysisk person.

Ændringerne af revisorloven trådte i kraft den 17. juni 2016. Samme dato trådte forordningen i kraft.

BEKENDTGØRELSE

Der er som følge af lovændringerne udsendt følgende bekendtgørelser: •

BEKENDTGØRELSE NR.	TRÆDER/TRÅDTE I KRAFT
Revisornævnet, bkg.nr. 727 af 15. juni 2016	17. juni 2016
Register over godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, bkg.nr. 728 af 15. juni 2016	17. juni 2016
Godkendte revisionsvirksomheders interne organisation, bkg.nr. 762 af 21. juni 2016	1. januar 2017
Godkendte revisorers og revisionsvirksomheders tilrettelæggelse af arbejdet, bkg.nr. 734 af 17. juni 2016	18. juni 2016
Godkendte revisorers og revisionsvirksomheders uafhængighed, bkg.nr. 735 af 17. juni 2016	18. juni 2016
Godkendte revisorers erklæringer, bkg.nr. 736 af 17. juni 2016	18. juni 2016/ 15. december 2016
Revisionsvirksomhed, bkg.nr. 962 af 28. juni 2016	1. juli 2016
Finansiering af udgifterne ved kvalitetskontrollen af revisionsvirksomheder og revisorer, undersøgelsessystemet samt ved driften af Revisornævnet, bkg.nr. 963 af 28. juni 2016.	1. juli 2016
Revisorrådet, bkg.nr. 964 af 28. juni 2016	1. juli 2016
Kommunal og regional revision, bkg.nr. 965 af 28. juni 2016	1. juli 2016
Revisors udøvelse af tjenesteydelser i et andet land end etableringslandet, bkg.nr. 966 af 28. juni 2016	1. juli 2016
Obligatorisk efteruddannelse af godkendte revisorer, bkg.nr. 967 af 28. juni 2016	1. juli 2016
Kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder, bkg.nr. 968 af 28. juni 2016	1. juli 2016
Eksamener med videre for godkendte revisorer, bkg.nr. 1045 af 30. juni 2016	2. juli 2016

Seniorkonsulent, cand.merc.aud., ph.d., LL.M. **Jesper Seehausen**,
Faglig udviklingsafdeling, Beierholm, ekstern lektor, Institut for
Økonomi og Ledelse samt Juridisk Institut, Aalborg Universitet
og medlem af FSR – danske revisorerers selskabsretsgruppe¹

Ny erklæringsbekendtgørelse – hvad skal jeg være opmærksom på?

Tekst/ **Jesper Seehausen**, cand.merc.aud.,
ph.d., LL.M., seniorkonsulent, Beierholm

1. INDLEDNING

Erhvervsstyrelsen har den 17. juni 2016 udstedt en ny erklæringsbekendtgørelse, jævnfør bekendtgørelse nr. 737 af 17. juni 2016 om godkendte revisorerers erklæringer. Denne artikel omhandler denne nye bekendtgørelse, der erstatter den hidtidige erklæringsbekendtgørelse, jævnfør Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse nr. 385 af 17. april 2013.

Artiklen er opbygget på følgende måde: I afsnit to omtales kort baggrunden for den

nye erklæringsbekendtgørelse. I afsnit tre omtales forhold vedrørende ikrafttræden, idet det er vigtigt at være opmærksom på, at dele af den nye erklæringsbekendtgørelse allerede er trådt i kraft, hvorimod andre dele af bekendtgørelsen først træder i kraft på et senere tidspunkt. I afsnit fire og fem besvares to vigtige spørgsmål, nemlig "Hvad er nyt?" og "Hvad er gledet ud?"

2. BAGGRUNDEN FOR DEN NYE ERKLÆRINGSBEKENDTGØRELSE

Folketinget vedtog den 19. maj 2016 lovforslag nr. L 146 om ændring af RL og forskellige andre love, jævnfør lov nr. 631 af 8. juni 2016, der udspringer af dels Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2014/56/EU

af 16. april 2015 om ændring af 8. direktiv om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, det vil sige koncernregnskaber, dels Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 537/2014/EU af 16. april 2014 om specifikke krav til lovpligtig revision af virksomheder af interesse for offentligheden (også kaldet PIE-virksomheder). Det er på denne baggrund, at den nye erklæringsbekendtgørelse skal ses.

Ud over denne ændringslov skal den nye erklæringsbekendtgørelse også ses i sammenhæng med en række nye ISA'er, som FSR – danske revisorerers Revisionstekniske Udvalg har udsendt. Der er tale om følgende nye standarder:²

TABEL 1: HVORNÅR TRÆDER DEN NYE ERKLÆRINGSBEKENDTGØRELSE I KRAFT?

Erklæringer	Erklæringsbekendtgørelsen	Ikrafttræden	Regnskabsafslutning			
			31. december	31. marts	30. juni	30. september
Revisionspåtegninger på regnskaber	§§ 3-8	Regnskabsår, der slutter den 15. december 2016 eller senere	Regnskabsåret 2016	Regnskabsåret 2016/17	Regnskabsåret 2016/17	Regnskabsåret 2016/17
Erklæringer om udvidet gennemgang af regnskaber	§§ 9-1s1	Dog mulighed for førtidsimplementering med virkning for erklæringer, der afgives den 15. december 2016 eller senere			Dog mulighed for førtidsimplementering med virkning for regnskabsåret 2015/16, hvis erklæringen undtagelsesvist afgives den 15. december 2016 eller senere	Dog mulighed for førtidsimplementering med virkning for regnskabsåret 2015/16, hvis erklæringen afgives den 15. december 2016 eller senere
Erklæringer om gennemgang (review) af regnskaber	§§ 12-15					
Andre erklæringer med sikkerhed	§§ 16-19	Erklæringer, der afgives den 18. juni 2016 eller senere				

TABEL 2: DEN NYE ERKLÆRINGSBEKENDTGØRELSE – HVAD ER NYT?

	Revisions- påtegninger på regnskaber	Erklæringer om udvidet gennemgang af regnskaber	Erklæringer om gennemgang (review) af regnskaber	Andre erklæringer med sikkerhed	Bemærkninger
Erklærings- bekendtgørelsen	§§ 3-8	§§ 9-11	§§ 12-15	§§ 16-19	
Krav om omtale af eventuel væsentlig usikkerhed vedrø- rende fortsat drift	X				Ingen realitets- ændring – frem- går i forvejen af ISA 570 (og ISA 706)
Generel tilpasning af overskrifter til erklæ- ringsstandarderne:					
• Grundlag for konklusion i forbeholdstilfælde	"Forbehold" + "Grund- lag for konklusion med forbehold", "Grundlag for afkræftende konklusion" eller "Grundlag for manglende konklusion" (dobbeltoverskrifter) er ændret til "Grundlag for konklusion med forbehold", "Grundlag for afkræftende konklusion" eller "Grundlag for manglende konklusion" (enkeltoverskrift)	"Forbehold" + "Grund- lag for konklusion med forbehold", "Grundlag for afkræftende konklusion" eller "Grundlag for manglende konklusion" (dobbeltoverskrifter) er ændret til "Grundlag for konklusion med forbehold", "Grundlag for afkræftende konklusion" eller "Grundlag for manglende konklusion" (enkeltoverskrift)	"Forbehold" + "Grund- lag for konklusion med forbehold", "Grundlag for afkræftende konklusion" eller "Grundlag for manglende konklusion" (dobbeltoverskrifter) er ændret til "Grundlag for konklusion med forbehold", "Grundlag for afkræftende konklusion" eller "Grundlag for manglende konklusion" (enkeltoverskrift)	"Grundlag for konklusion med forbehold", "Grundlag for afkræftende konklusion" eller "Grundlag for manglende konklusion"	
• Konklusion i forbeholdstilfælde	"Konklusion med forbehold", "Afkræftende konklusion" eller "Manglende konklusion"	"Konklusion med forbehold", "Afkræftende konklusion" eller "Manglende konklusion"	"Konklusion med forbehold", "Afkræftende konklusion" eller "Manglende konklusion"	"Konklusion med forbehold", "Afkræftende konklusion" eller "Manglende konklusion"	Ingen realitets- ændring – frem- går i forvejen af for eksempel ISA 705
• Supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet	"Supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet" er ændret til "Fremhævelse af forhold i regnskabet"	"Supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet" er ændret til "Fremhævelse af forhold i regnskabet"	"Supplerende oplysninger" + "Supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet" eller en anden passende overskrift (dobbeltoverskrifter) er ændret til "Fremhævelse af forhold i regnskabet" (enkeltoverskrift)	IR	

FORTSÆTTES >

TABEL 2: DEN NYE ERKLÆRINGSBEKENDTGØRELSE – HVAD ER NYT? (FORTSAT)

	Revisions-påtegninger på regnskaber	Erklæringer om udvidet gennemgang af regnskaber	Erklæringer om gennemgang (review) af regnskaber	Andre erklæringer med sikkerhed	Bemærkninger
Supplerende oplysninger vedrørende forståelse af erklæringsopgaven, for eksempel revisionen	"Supplerende oplysninger vedrørende forståelse af revisionen" ændres formentlig til "Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen"	"Supplerende oplysninger vedrørende forståelse af den udvidede gennemgang" ændres formentlig til "Fremhævelse af forhold vedrørende den udvidede gennemgang"	"Supplerende oplysninger" + "Supplerende oplysninger vedrørende forståelse af gennemgangen [eller] reviewet" (dobbeltoverskrifter) ændres formentlig til "Fremhævelse af forhold vedrørende gennemgangen [eller] reviewet" (enkeltoverskrift)	"Supplerende oplysninger vedrørende forståelse af erklæringsopgaven" eller en anden passende overskrift ændres formentlig til "Fremhævelse af forhold vedrørende erklæringsopgaven" eller en anden passende overskrift	Supplerende oplysninger vedrørende forståelse af erklæringsopgaven er ikke reguleret i erklæringsbekendtgørelsen, men alene i erklæringsstandarderne, der formentlig vil blive tilpasset den nye erklæringsbekendtgørelse
Supplerende oplysninger vedrørende andre forhold	Ikke længere krav om overskriften "Supplerende oplysninger vedrørende andre forhold" – blot krav om en overskrift, der er tilpasset indholdet	Ikke længere krav om overskriften "Supplerende oplysninger vedrørende andre forhold" – blot krav om en overskrift, der er tilpasset indholdet	IR	IR	Omfatter supplerende oplysninger om overtrædelse af bogføringslovgivningen og supplerende oplysninger om ledelsesansvar
Erklæringsbekendtgørelsen taler fremover generelt om modifikationer af konklusionen i stedet for forbehold	X	X	X	X	Dette er i overensstemmelse med begrebsanvendelsen i erklæringsstandarderne
Præcisering af, at revisor kun skal give supplerende oplysninger om overtrædelse af bogføringslovgivningen, hvis revisor under sit arbejde bliver opmærksom på, at denne lovgivning er overtrådt (og overtrædelsen ikke er uvæsentlig)	X	X	IR	IR	Ingen realitetsændring – fremgår i forvejen af erklæringsvejledningen
Kriteriet for, hvornår revisor kan undlade at give supplerende oplysninger om ledelsesansvar, selv om ledelsen potentielt kan ifalde ansvar, er ændret i opadgående retning fra "ikkebagatelagtige forhold" til "ikkeuvæsentlige forhold"	X	X	IR	IR	Det er håbet, at en kommende ny erklæringsvejledning vil bidrage til fortolkningen af "ikkeuvæsentlige forhold" i denne sammenhæng På lidt længere sigt vil afgørelser fra Revisornævnet formentlig også bidrage hertil
Præcisering af, at "andre erklæringer" vedrører handlinger rettet mod regnskabet	IR	X	X	IR	Ingen realitetsændring – er i forvejen fortolkningen i praksis

- ISA 570: Fortsat drift (going concern) (ajourført)
- ISA 700: Udformning af en konklusion og afgivelse af erklæring om et regnskab (ajourført)
- ISA 701: Kommunikation af centrale forhold ved revisionen i den uafhængige revisors erklæring
- ISA 705: Modifikationer til konklusionen i den uafhængige revisors erklæring (ajourført)
- ISA 706 om supplerende oplysninger vedrørende forståelse af regnskabet og supplerende oplysninger vedrørende forståelse af revisionen i den uafhængige revisors erklæring (ajourført)
- ISA 720 om revisors ansvar i forbindelse med andre oplysninger (ajourført).

Den nye erklæringsbekendtgørelse indebærer generelt en tilpasning af erklæringsbekendtgørelsen til erklæringsstandarderne, herunder ISA'erne.

Artiklen fokuserer på den nye erklæringsbekendtgørelse og omhandler kun i begrænset omfang de nye ISA'ere.

3. IKRAFTTRÆDEN

Den nye erklæringsbekendtgørelse træder som hovedregel i kraft den 18. juni 2016, jævnfør § 21, stk. 1, det vil sige med virkning for erklæringer, der afgives den 18. juni 2016 eller senere. Dette er blot én dag efter, at bekendtgørelsen er udstedt!

Bekendtgørelsens §§ 3-15 om erklæringer med sikkerhed på regnskaber, herunder revisionspåtegninger på – underforstået: reviderede – regnskaber, jævnfør §§ 3-8, erklæringer om udvidet gennemgang af regnskaber, jævnfør §§ 9-11, og erklæringer om gennemgang (review) af regnskaber, jævnfør §§ 12-15, træder dog først i kraft med virkning for regnskabsår, der slutter den 15. december 2016 eller senere, hvilket for virksomheder med kalenderåret som regnskabsår vil sige

med virkning for regnskabsåret 2016. Der er dog mulighed for førtidsimplementering med virkning for erklæringer, der afgives den 15. december 2016 eller senere.

Dette er sammenfattet i tabel 1.

De nye ISA'ere træder også i kraft med virkning for regnskabsår, der slutter den 15. december 2016 eller senere. Det må dog efter forfatterens opfattelse antages, at der ikke er noget til hinder for, at disse standarder – ligesom reglerne om revisionspåtegninger på regnskaber (og andre erklæringer med sikkerhed på regnskaber) i den nye erklæringsbekendtgørelse – førtidsimplementeres med virkning for erklæringer, der afgives den 15. december 2016 eller senere.³

4. HVAD ER NYT?

Tabel 2 indeholder en oversigt over de væsentligste ændringer i erklæringsbekendtgørelsen med fokus på, hvad der er nyt. Ændringerne er medtaget i tabellen i omtrent den rækkefølge, hvori de relevante bestemmelser fremgår af erklæringsbekendtgørelsen.

5. HVAD ER GLEDET UD?

Tabel 3 indeholder en oversigt over de væsentligste ændringer i erklæringsbekendtgørelsen med fokus på, hvad der er gledet ud. Ligesom i tabel 2 er ændringerne medtaget i tabellen i omtrent den rækkefølge, hvori de relevante bestemmelser fremgår af erklæringsbekendtgørelsen.

6. AFSLUTNING

Denne artikel har omhandlet den nye erklæringsbekendtgørelse, der blev udstedt af Erhvervsstyrelsen den 17. juni 2016, og som erstatter den hidtidige erklæringsbekendtgørelse.

Hovedparten af den nye erklæringsbekendtgørelse træder først i kraft på et senere tidspunkt – nærmere bestemt med virkning for regnskabsår, der slutter den 15. december

2016 eller senere, men med mulighed for førtidsimplementering med virkning for erklæringer, der afgives den 15. december 2016 eller senere. Dele af bekendtgørelsen er derimod allerede trådt i kraft.

Den nye erklæringsbekendtgørelse skal ses i sammenhæng med en række nye ISA'ere, som FSR – danske revisors Revisionstekniske Udvalg har udsendt, og bekendtgørelsen indebærer generelt en tilpasning til erklæringsstandarderne, herunder ISA'erne.

Det er forfatterens forhåbning, at Erhvervsstyrelsens erklæringsvejledning vil blive opdateret som følge af den nye erklæringsbekendtgørelse. •

NOTER

1 Artiklen er udtryk for forfatterens personlige holdninger og er ikke nødvendigvis udtryk for holdningerne i FSR – danske revisors selskabsretsgruppe.

2 Der kan desuden henvises til ISA 260: Kommunikation med den øverste ledelse (ajourført).

3 Eller for den sags skyld med virkning for erklæringer, der afgives før den 15. december 2016, hvilket dog i praksis ikke giver mening, idet reglerne om revisionspåtegninger på regnskaber (og andre erklæringer med sikkerhed på regnskaber) i den nye erklæringsbekendtgørelse så ikke er trådt i kraft.

4 Dette gælder også, selv om der undtagelsesvist er tale om en mellemstor dattervirksomhed omfattet af regnskabsklasse C, der vælger at aflægge årsrapport efter reglerne for regnskabsklasse B og i den forbindelse tilvælger udvidet gennemgang.

TABEL 3: DEN NYE ERKLÆRINGSBEKENDTGØRELSE – HVAD ER GLEDET UD?

	Revisionspåtegninger på regnskaber	Erklæringer om udvidet gennemgang af regnskaber	Erklæringer om gennemgang (review) af regnskaber	Andre erklæringer med sikkerhed	Bemærkninger
Erklæringsbekendtgørelsen	§§ 3-8	§§ 9-11	§§ 12-15	§§ 16-19	
Ophævelse af kravet om en fast rækkefølge i erklæringen	X	X	X	X	Sikrer overensstemmelse med de nye ISA'er og fremtidssikker i videst muligt omfang i forhold til eventuelle kommende nye erklæringsstandarder
Ophævelse af kravet om angivelse af, at revisionen eller den udvidede gennemgang ikke har givet anledning til forbehold	X	X	IR	IR	
Delvis ophævelse af kravet om, at revisor skal oplyse, hvis et forbehold er af så afgørende betydning, at generalforsamlingen ikke bør godkende regnskabet	Ophævet for små virksomheder (defineret ud fra størrelsesgrænser svarende til størrelsesgrænserne for virksomheder omfattet af regnskabsklasse B)	Ophævet ⁴	IR	IR	
Ad supplerende oplysninger om ledelsesansvar – ordet "altid" er fjernet fra erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, 3. pkt., der henviser til: • Strfl. kapitel 28, §§ 276-305 om formueforbrydelser samt skatte-, afgifts- og tilskudslovgivningen, • Den for virksomheden fastsatte selskabsretlige eller tilsvarende lovgivning samt • Lovgivningen om regnskabsafklæggelse, herunder bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale	X	X	IR	IR	Ingen realitetsændring – ordet "altid" har hidtil været overflødigt

Fritz Sørensen er uddannet fuldmægtig fra Told- og Skatteskolen i København og er Master i Moms & Afgifter. Fritz Sørensen arbejder som moms- og afgiftskonsulent hos Deloitte Syd (Odense, Kolding og Esbjerg)

Mandskabsvogne

Tekst/ **Fritz Sørensen**,
Moms- og afgiftskonsulent, Deloitte

INDLEDNING

SKAT har for nylig udsendt et styresignal om mandskabsvogne, hvor det præciseres, hvornår man efter SKATs opfattelse opfylder betingelserne for at købe og anvende mandskabsvognene, der er fritaget for registreringsafgift.

Typisk køber (eller leaser) virksomhederne enten almindelige gulpladebiler (eller biler på papegøjeplader) eller hvidpladebiler. Mandskabsvognene er en speciel "varevogn", som kan være attraktiv for nogle virksomheder.

FORDEL VED MANDSKABSVOGNE

Fordelene ved at købe og anvende en mandskabsvogn frem for en almindelig varebil er, at der kan befordres flere personer i en mandskabsvogn end i en almindelig varebil, samt at mandskabsvognen kan købes helt uden registreringsafgift modsat en almindelig varebil.

ULEMPER VED MANDSKABSVOGNE

Ulempen ved en mandskabsvogn er, at der er begrænset anvendelse heraf i forhold til en almindelig varebil.

DEFINITION OG KRAV TIL INDRETNING AF EN MANDSKABSVOGN

SKAT har i Den Juridiske Vejledning fastlagt, hvad der defineres ved en mandskabsvogn, og hvilke krav der er til indretningen heraf.

"En mandskabsvogn er et motorkøretøj, der utvivlsomt er konstrueret og særligt indrettet til befordring af mandskab og materiel. Der er tale om en varebil med bagsædearrangement – typisk en bil med dobbelt kabine".

"Personkabinen skal være indrettet til befordring af mindst fire personer og med mindst ét sæde bag forsæderne. Kabinen skal være adskilt fra vareladet eller varerummet. Køretøjets varelad eller varerum skal have større flademål end personkabinen. Der måles i højde med forrudens underkant og vandret bagud i køretøjet. Virksomhedens navn/logo skal være påmalet/påklisteret mandskabsvognen på en tydelig måde (minimum fem centimeter høje bogstaver)."

ANVENDELSE AF EN MANDSKABSVOGN

Mandskabsvogne må alene anvendes til transport til og fra virksomhedens arbejdsplader af materiel, værktøj og materialer samt transport af personer, der arbejder i ejerens eller brugerens (af mandskabsvognen) virksomhed. Der er således udelukkende mulighed for at anvende mandskabsvogne

erhvervsmæssigt til transport som nævnt, og der må ikke drives vognmandsvirksomhed med en mandskabsvogn.

Som udgangspunkt må en mandskabsvogn ikke anvendes til personbefordring mellem privat bopæl og arbejde, da det under normale omstændigheder anses for at være privat kørsel. Der kan dog forekomme situationer, hvor det er tilladt, men det er ikke hovedreglen.

STYRESIGNALET PRÆCISERER

Styresignalet præciserer, hvornår personer "arbejder i ejerens eller brugerens virksomhed", hvilket er et krav, jævnfør ovenfor, for at en mandskabsvogn kan anvendes inden for reglerne.

SKAT tilkendegiver i styresignalet, at det fastsættes ud fra en samlet bedømmelse og vurdering af:

- den pågældende persons virke
- forholdet mellem den, der udfører arbejdet, og den, for hvem, det udføres, herunder adgangen til at fastsætte generelle eller konkrete instrukser for arbejdets udførelse, herunder tilsyn og kontrol, og
- om det er i virksomhedens erhvervsmæssige interesse, at personen transporteres i mandskabsvognen.

Som eksempler på personer, der arbejder i ejerens eller brugerens virksomhed, er udover almindeligt ansatte også elever og vikarer, når mandskabsvognens ejer eller bruger typisk fungerer som daglig leder for vikarer og elever og dermed har instruktionsbeføjelserne for arbejdets udførelse.

Ulønnede personale (frivillige), der udfører arbejde på virksomhedens initiativ og under virksomhedens instruktionsbeføjelser med videre, kan også fragtes i en mandskabsvogn, når det sker i virksomhedens interesse.

Medarbejderne kan som udgangspunkt have en ansættelseskontrakt, men hvis ansættelsesforholdet ikke kræver en ansættelseskontrakt, og der ikke er overenskomst på området, kan medarbejdere uden ansættelseskontrakt bemandes i mandskabsvognene på samme måde som dem med ansættelseskontrakt, når det sker i virksomhedens interesse.

Ejerens eller brugerens familiemedlemmer kan ikke umiddelbart bemandes i en mandskabsvogn inden for reglerne. Hvis disse er frivilligt personale, kan det ikke udelukkes, at det kan lade sig gøre. Men det er klart forbundet med en stor risiko, hvis det sker, da man må forvente, at SKAT vil stille store krav til dokumentation med videre for at forhindre misbrug.

VIGTIGT

Det er vigtigt, at mandskabsvognene udelukkende anvendes inden for reglerne herfor. Hvis det ikke sker, skal der betales registreringsafgift af mandskabsvognen, og afhængigt af omstændighederne kan det også få både moms- og skattemæssige konsekvenser.

GENOPTAGELSE

Styresignalet er udtryk for en praksisændring, og der kan derfor søges om genoptagelse, hvis SKAT har nægtet registrering af en mandskabsvogn. Det er en betingelse, at afslaget fra SKAT ikke er i overensstemmelse med betingelserne i styresignalet, og det fortsat drejer sig om den samme ejer af køretøjet.

Der skal søges genoptagelse inden den 11. oktober 2016, og der kan søges genoptagelse vedrørende perioden fra den 11. april 2013 og frem.

PRAKSIS INDTIL STYRESIGNALET

Det er hensigtsmæssigt at få præciseret, hvornår personer arbejder i ejerens eller brugerens virksomhed for bedre at kunne vurdere, hvorvidt givne personer kan transporteres i en mandskabsvogn.

Man kunne også have ønsket, at styresignalet derudover havde præciseret eller givet

nogle retningslinjer for, hvornår der i en mandskabsvogn er tale om erhvervsmæssig kørsel kontra privatkørsel.

I praksis kan det give revisorerne udfordringer i forbindelse med aktuel rådgivning. Det skyldes, at det er vanskeligt at fastslå, hvorvidt helt aktuel anvendelse af en mandskabsvogn er inden for reglerne. Det kunne eksempelvis være en virksomhed, der skal anvende en mandskabsvogn dels til transport af medarbejdere og materiel til byggepladser, og dels anvende den til at hente frokost til medarbejderne eller befordre mandskabet hen til en restaurant til samme formål. Der kan også være tale om kørsel til et overnatningssted. Dette er typisk i situationer, hvor en virksomhed er så langt "hjemmefra", at medarbejderne overnatter i nærheden af byggepladsen. Endelig kan der også være situationer, hvor der skal samles medarbejdere op på vej til arbejde, og der i den forbindelse skal køres en omvej. Her står det ikke klart, i hvilket omfang der må køres omveje.

Det er ærgerligt, hvis man ikke kan afklare relativt simple spørgsmål uden at skulle søge SKAT om bindende svar. Det kan afholde nogle virksomheder fra at købe en mandskabsvogn i frygt for ikke at opfylde kravene til kørsel efter reglerne. •

/ FAGLIGE UDKLIP

SKAT STEEN MØRUP, DIRECTOR, CAND.JUR. BDO

ÆNDRE DE SELVANGIVNE AFSKRIVNINGER FOR 2015 UDEN BEGRUNDELSE

Frem til den 1. december 2016 kan selskaber uden nærmere begrundelse ændre de selvangivne afskrivninger for 2015.

Frem til og med torsdag den 1. december 2016 er det muligt for selskaber at give SKAT besked om, at de selvangivne afskrivninger for indkomståret 2015 ønskes ændret.

Derefter er det kun muligt at ændre afskrivningerne, hvis det sker til udligning af den skattemæssige virkning af en indkomstændring foretaget af SKAT.

For indkomståret 2015 har selskaber selvangivelsesfrist den 1. september i år. Indtil tre måneder efter udløbet af selvangivelsesfristen er det uden nærmere begrundelse muligt at ændre de selvangivne afskrivninger. Det kræver alene, at der gives besked herom til SKAT inden fristens udløb.

For personligt erhvervsdrivende kan afskrivninger ændres frem til tre måneder efter den 1. juli – altså med den 1. oktober som sidste frist.

Det er kun afskrivningssatsen, som kan ændres.

Opgørelsen af afskrivningsgrundlaget kan derimod ikke ændres efter denne regel, men vil skulle behandles som en anmodning om genoptagelse.

Efter tre måneders fristens udløb kan afskrivningerne kun ændres, hvis

- 1) det sker til udligning af en indkomstændring foretaget af SKAT, eller
- 2) hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Hvis de selvangivne afskrivninger måske ikke er beregnet optimalt (for store eller for små), så har selskaber altså frist frem til torsdag den 1. december 2016 med at give SKAT besked om, at afskrivningerne ønskes ændret. I meddelelsen kan der henvises til afskrivningslovens § 52. Det eneste, som SKAT vil kontrollere, er, hvorvidt meddelelsen er indgivet inden fristens udløb, samt om den ændrede afskrivningssats er i overensstemmelse med afskrivningslovens regler. •

MARKEDS MODNINGSFONDEN

- Hurtigere på markedet

Markedsmodningsfonden medfinansierer, at private virksomheder kan få deres nye produkter og serviceydelser hurtigere på markedet.

Få oplysninger om næste ansøgningsrunde på Markedsmodningsfonden.dk

Michael Hansen, stifter af bymichaelhansen

L / LEDELSE

Bliv unik i et ensartet marked – sådan vinder du!

Som revisor er det svært at skille sig ud og skabe et stærkt brand. Dilemmaet er, at hvis revisorer 'bare' er revisorer, får de hurtigt mærkaten af at være støvede og kedelige. Prøver revisorer nogle mere uortodokse metoder, som stikker ud, bliver de måske beskyldt for at være useriøse, og kunderne giver udtryk for, at de ikke har tillid til revisorerne.

Tekst/ **Michael Hansen**,
stifter af bymichaelhansen

Hvad gør man, hvis man gerne vil have en forretning, som skal blomstre og være 'den bedste i byen'?

Svaret er enkelt. Der er som revisor kun én måde, du kan blive unik og skille dig ud fra mængden på, og det er ved at lade dine egne og dine medarbejders personlighed skinne igennem og lade den blive jeres største konkurrencemæssige fordel.

Det kan måske lyde lidt 'langhåret', men prøv at bruge et par minutter på at tænke over, om du kan noget, som ingen andre kan. Jeg føler mig overbevist om, at det eneste, du kommer frem til, er det samme, som jeg er kommet frem til.

Jeg har gennem de sidste fem-seks år arbejdet med mange revisorer og har derved fået indsigt i deres forretning. Når jeg får stillet spørgsmålet om, hvad der adskiller dem, som har succes, fra dem som ikke har, er mit svar enkelt. Det er deres adfærd, og måden de tænker på.

Det er niveauet af personligt lederskab, evnen til at forstå andre mennesker, kollegaer og kunder, evnen til at kommunikere og netværke, evnen til at skabe relationer, evnen til at handle på det, som er vigtigt, prioritere og planlægge, motivere sig selv og andre og at have forståelse for, at en revisors fineste opgave er at hjælpe kunderne til succes, og at de er sat i verden for kundernes skyld.

De er alle menneskelige kompetencer, og sekundært er de faglige. Jeg ved og anerkender fuldt ud, at de faglige kompetencer er grundstenen og fundamentet i en revisors arbejde. Kan du ikke dit håndværk, har du ingen berettigelse. Der findes mange revisorer, som er meget dygtige fagligt, men ikke har succes. Jeg har til gode at møde en revisor, der er dygtig til de menneskelige kompetencer, men ikke har succes.

Husk på, at i 2016 og fremadrettet kan alt erstattes lynhurtigt – undtagen mennesker og kultur. Der tales meget om koncepter og produkter, men faktum er, at dine koncepter og produkter aldrig har en chance for at blive bedre end de mennesker, der arbejder med dem.

Der findes mange eksempler på gode innovative produkter, som er faldet til jorden

grundet dårlig ledelse og kultur. Ligesom der findes mange eksempler på middelmådige produkter, der klarer sig fantastisk takket være en god virksomhedskultur, som har en positiv effekt helt ud i det yderste led.

Hvor går det galt, når det går galt?

Lad os starte med at definere kultur, som måden vi gør tingene på i virksomheden. Kultur er en samlet betegnelse for de normer, værdier og handlinger, som kendetegner virksomheden. Det er den lim, der holder det hele sammen – eller får alt til at falde fra hinanden. Kultur er der altid og alle steder, uanset om du vil have det eller ej.

Hvordan kan du få kulturen vendt til din konkurrencemæssige fordel?

Kultur opstår enten bevidst eller tilfældigt. Enten designer ledelsen den selv og sørger for, at den bliver indarbejdet og trænet; ellers opstår den anarkistisk og tilfældigt af de medarbejdere, som råber højest og fylder mest. Oftest er den præget af personlige dagsordener, frem for hvad der er bedst for gruppen eller virksomheden. Hold folk ansvarlige for at leve kulturen på samme niveau, som de har personlige mål på timer, fakturering eller kunder.

“Jeg har gennem de sidste fem-seks år arbejdet med mange revisorer og har derved fået indsigt i deres forretning. Når jeg får stillet spørgsmålet om, hvad der adskiller dem, som har succes, fra dem som ikke har, er mit svar enkelt. Det er deres adfærd, og måden de tænker på.

Michael Hansen, stifter af bymichaelhansen

Det lyder nemt, men det kan godt tage tid, da det for de fleste er et helt nyt mindset. Det er med dette, som med alle andre forandringer – én ting er forståelsen, men en anden ting er at få det integreret.

Men det, at det tager tid, er en fordel. Primært fordi du aldrig kan få folk til at følge en 'ny kurs' ved at tvinge dem. De skal selv ønske det. Der skal laves små kontinuerlige dryp, og der skal laves en klar plan fra star-

ten. Der skal følges op og vedligeholdes. En effektiv og stærk kultur er som planter. De skal vandes og passes hele tiden, men gevinsten er stor og uvurderlig.

Den væsentligste årsag, til at kultur og målrettet udvikling af mennesker oftest bliver nedprioriteret i forhold til produkter og koncepter, er, at disse områder er vigtige, men sjældent haster. Det er med kultur og målrettet udvikling af mennesker som med

dine løbesko. Kommer du ikke ud at løbe i denne uge, gør det ikke den store forskel, men på lang sigt kan motion blive et spørgsmål om liv og død.

Du skal agere på det, som er vigtigt, og undgå hastefælden og hamsterhjulet. Hvad vil du og din organisation kunne om to, tre og fem år, hvis I allerede nu målrettet får arbejdet med en effektiv kultur? •

Fire regler for at vinde

1: Du skal vide, hvad dit 'vind' er

Det er oftest kun i sportens verden, at en sejr er 100 procent defineret. Som i de fleste andre aspekter af livet kan en sejr opfattes forskelligt af forskellige mennesker. For at opnå følelsen af at vinde skal du have defineret en klar og specifik 'målstræg', som aldrig udelukkende må være økonomisk relateret. Jo mere konkret og præcist defineret din 'målstræg' er, jo nemmere og mere motiverende vil det være for dig at opnå det, og jo nemmere vil det være at lave delmål og få kommunikeret dine mål ud til andre. Så når man snakker vinderkultur, skal du starte med at have styr på, hvad vinderkultur er i din virksomhed.

2: Du skal tro på, at du kan vinde

Om du vinder nu og her, eller om du er tæt på, betyder ikke så meget. Du skal have en grundlæggende tro på, at du kan vinde. Du kender måske følelsen af at se andre opnå noget, som du ikke kan, men du kan mærke indeni, at hvis du træner i nogen tid, så kan du også gøre det. Hvis en anden kan, så kan du også! Det er oftest en mavefornemmelse – det er her dit indre drive, passion og vilje kommer fra.

3: Vær proaktiv

Som vores hjerner er skabt, er det en kamp at være positiv, konstruktiv og rationel. Vi har

nemt ved at være i offerrollen og blive nogle sure brokkehoveder, som synes, at alle andre end os selv ikke gør det godt nok. For at sejre og vinde er det vigtigt at have en grundlæggende forståelse for, at du altid har et valg, at du tager 100 procent ansvar for dig selv og dine handlinger, og at du selv skaber din egen situation og fremtidige resultater. Du skal selv tage initiativ og ikke bare reagere, når verden omkring dig ikke nødvendigvis handler og agerer, som du ønsker. Dette er måske hovedingrediensen, når der skal ændres vaner. Er folk proaktive, opnår de oftest deres mål over tid.

4: Vind med træning og træning

Des mere du træner, des heldigere bliver du. Den største forskel på erhvervslivet og sportens verden er, at man i sportens verden træner fra mandag til fredag og spiller kamp i weekenden. I erhvervslivet spiller man kamp fra mandag til fredag og træner stort set aldrig. Hvis du vil holde et stabilt højt niveau gennem lang tid, skal du træne og vedligeholde. Du må og kan ikke have så travlt med at køre, at du ikke har tid til at stoppe op og få passet og plejet – og måske forbedret – din motor. Over tid vil det være de, som træner og vedligeholder, der vinder flest sejre, holder længst og trives bedst.

Livet er ikke statisk, og det er en virksomhed heller ikke. Jeg tror på, at vi er i bevægelse hele livet, og at det er sundt. Vi skal derfor altid have et ønske om at blive en smule dygtigere og bedre i morgen, end vi var i dag. Virksomheder skal være præget af mennesker, som har dét livssyn, og det skal altid dyrkes og plejes. Gør du det, så vil du også 'vinde' og få succes. •

OM MICHAEL HANSEN

Michael Hansen hjælper blandt andet revisorer med at opnå deres individuelle og virksomhedens mål ved at skabe et forbedret mindset og adfærdsudvikling hos alle medarbejderne. Det opnås ved at sætte en målrettet og struktureret udvikling af lederne, teams og organisationen i gang og indarbejdes ved hjælp af træning, rådgivning og coaching.

Michael Hansen har siden 2010 specialiseret sig i partnerstyrede grupper og har mere end 4.000 timers erfaring, mange stærke kundecases, en solid uddannelsesrygsæk og 10 år i professionel sport med sig.

Interne whistleblowerordninger i revisionsvirksomheder

Folketinget vedtog den 19. maj 2016 den nye revisorlov. Som en del af pakken stilles der fremadrettet krav om, at revisionsvirksomheder skal etablere interne ordninger, hvor revisorer, ledelse og ansatte via en særlig kanal skal kunne indberette potentielle eller faktiske overtrædelser af den revisionsretlige regulering. Ordningen skal være et led i revisionsvirksomhedens kvalitetsstyringssystem og være på plads senest den 1. januar 2017.

Tekst/ **Peter Krogh Olsen**
fagkonsulent FSR – danske revisorer

Den nye bestemmelse indebærer, at revisionsvirksomhedens ansatte anonymt skal kunne indberette mulige overtrædelser af revisorlovgivningen. Der skal kunne indberettes om alvorlige og mindre alvorlige forseelser, ligesom det skal være muligt at foretage indberetninger af overtrædelser, som ikke er af afgørende betydning for revisionsvirksomheden som helhed. Indberetninger om overtrædelse af for eksempel straffeloven omfattes ikke af bestemmelsens anvendelsesområde.

At indberetninger skal kunne foretages anonymt betyder, at personen, som foretager indberetningen, skal kunne gøre dette, uden at der kan ske sporing til den pågældende. Yderligere fremhæves det i lovbemærkningerne, at indberetninger som udgangspunkt alene bør være tilgængelige for den afdeling eller medarbejder, som behandler oplysningerne – for eksempel virksomhedens kvalitetssikringsansvarlige.

Ifølge lovtæksten gælder kravet om at etablere disse interne ordninger ikke for revisionsvirksomheder, som kun har én tilknyttet revisor. Dog fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at kravet ikke gælder for revisionsvirksomheder, som kun har én tilknyttet revisor, og som ikke har ansatte, der deltager i udførelsen af revisionen, eller for revisionsvirksomheder der udelukkende beskæftiger sig med andre opgaver

end revision af regnskaber. Der er således ikke sammenhæng mellem lovtækt og bemærkninger, hvilket er u hensigtsmæssigt. FSR – danske revisorer har rettet henvendelse til Erhvervsstyrelsen med henblik på at få præciseret denne uoverensstemmelse. Umiddelbart er det dog vanskeligt at se formålet i, at en revisionsvirksomhed med én tilknyttet revisor og én ansat, som deltager i udførelsen af revisionen, skal etablere en intern ordning, hvor der skal kunne indberettes anonymt.

Overholdelse af persondatalovgivningen

Et meget væsentligt element er, at revisionsvirksomhedernes interne ordninger omfattes af persondataloven og skal overholde Datatilsynets retningslinjer og praksis. Som følge af at de behandlede oplysninger anses for særligt følsomme (personfølsomme), skal ordningerne anmeldes til Datatilsynet, som skal give tilladelse, forinden ordningerne tages i brug. Der bliver i den forbindelse formentlig udarbejdet særlige anmeldelsesblanketter til brug herfor. Det skal videre bemærkes, at Datatilsynet ifølge sin hjemmeside ikke giver tilladelse til whistleblowerordningen, før virksomhedens anmeldelse af personaleadministration er på plads, og tilladelse er givet hertil.

Datatilsynets generelle retningslinjer i forbindelse med etablering af whistleblowerordninger fremgår af tilsynets hjemmeside. Heraf fremgår det blandt andet, at der skal etableres procedurer for håndtering af oplysningspligten over for såvel personer, der foretager indberetningen som over for personer, der bliver indberettet. Yderligere skal

revisionsvirksomheden forud for implementeringen af systemet sikre, at virksomhedens ansatte er bekendt med systemets indretning og funktion. Som konsekvens af, at der er tale om følsomme oplysninger, skal der etableres sikkerhedsforanstaltninger og træffes forholdsregler med henblik på at forhindre uvedkommendes adgang til oplysningerne, og det følger videre af tilsynets generelle sikkerhedsbestemmelser, at transmission af følsomme oplysninger over det åbne net altid skal ske krypteret.

Grundlæggende skal der således etableres procedurer for håndtering af oplysningerne, og det skal sikres, at der kan indberettes anonymt, og at behandlingen overholder de persondataretlige regler. For mange kan kravet om etablering af whistleblowerordning vise sig at være en vanskelig øvelse. Det skal dog fremhæves, at det er muligt at outsource en whistleblowerordning til en ekstern leverandør, som kan være behjælpelig med især de tekniske aspekter. Revisionsvirksomheden er dog fortsat ansvarlig for, at ordningen lever op til lovgivningens krav. For få år siden blev der ligeledes indført et krav om, at finansielle virksomheder skulle etablere lignende interne whistleblowerordninger. Med de fornødne tilpasninger kan flere leverandører således allerede tilbyde løsninger i dag.

Erhvervsstyrelsen har over for FSR – danske revisorer oplyst, at man har til hensigt at udarbejde vejledning på området, hvilket forhåbentlig kan bidrage til at klarlægge nogle punkter samt bidrage til at efterleve reglerne i praksis. •

Financial controllere indtager revisionsbranchen

Financial controller er en populær uddannelse med gode muligheder for fast job. For Diana Pantic har uddannelsen også fungeret som genvej til en revisortitel og et attraktivt karriereforløb.

Tekst/ **Maria Evald**

journalist, Erhvervsakademi Aarhus

32-årige Diana Pantic havde allerede fast job og udsigt til en revisortitel, inden hun var færdiguddannet som financial controller.

"Jeg har altid gerne villet arbejde inden for revisorfaget. Det har denne uddannelse været et perfekt springbræt til," siger Diana, der dimitterede som en af landets første financial controllere fra Erhvervsakademiet Lillebælt i Odense og arbejder i dag som assistent hos Deloitte i Odense.

"Denne uddannelse har været perfekt til mig og har muliggjort, at jeg kunne opnå nogle af mine karrieremål på kortere tid, end hvis jeg havde taget nogen anden uddannelse," siger hun.

Denne uddannelse har muliggjort, at jeg kunne opnå nogle af mine karrieremål på kortere tid og sjovere vis, end hvis jeg havde taget nogen anden uddannelse.

Diana Pantic,
financial controller, revisor og assistent hos Deloitte

Godt springbræt til en videre uddannelse som revisor

Med financial controller-uddannelsen har Diana Pantic samtidig kunnet skyde genvej til revisortitlen. Hun kunne nemlig efter endt uddannelse, sideløbende med sit nye job som trainee hos Deloitte, hoppe direkte ind på HD-uddannelsens 2. del og skære halvdelen af revisoruddannelsen. To års erhvervserfaring er et krav for at gå direkte ind på HD-uddannelsens 2. del, hvilket Diana Pantic heldigvis honorerede takket være sin praktiktid og efterfølgende studiejob hos Census Revision samt bogføringsarbejde hos Odense Thai Massage.

"Jeg startede faktisk på HA-uddannelsen, men sprang fra efter 3. semester, fordi den var for teoretisk og ikke erhvervsrettet nok. Heldigvis opdagede jeg financial controller-uddannelsen, der dengang var en helt ny uddannelse. Den skulle vise sig at være en meget sjovere og bedre uddannelsesvej for mig," siger Diana Pantic.

Praksisbaseret og erhvervsrettet

"Uddannelsen er meget praksisbaseret, erhvervsrettet og 'spot on' i forhold til revisorfaget. Der er obligatorisk praktik og de opgaver, vi løser på studiet, er med afsæt i virkelige problemstillinger. Vi er også ude og snakke med virksomheder. Underviserne har masser af frisk erfaring fra branchen. Det betød, at min arbejdsplads kunne sætte mig i gang med revisoropgaverne fra dag ét. Min arbejdsgiver kunne se, at jeg kunne håndværket. Derfor blev jeg også tilbudt job allerede under mit praktikforløb," uddyber hun.

Fra analyse af regnskab til rådgivning om skat

Financial controllere kan indgå i mange forskellige typer af job. Det kan være fra analyse af regnskab og nøgletal til rådgivning om virksomhedsform og skatteforhold. Som assistent hos Deloitte løser Diana Pantic opgaver inden for revision, regnskab og skatterådgivning.

"Jeg udarbejder og reviderer regnskaber, besvarer spørgsmål om privatøkonomi og er ude på kundebesøg hos større virksomheder for at revidere deres regnskaber. Jeg kan rigtig godt lide kundekontakten og at hjælpe folk," påpeger hun.

Til efteråret starter Diana Pantic på cand.merc.aud.-uddannelsen sideløbende med sit job hos Deloitte. Hvis alt går vel, vil Diana Pantic om seks år kunne kalde sig statsautoriseret revisor.

Efterspurgte dimittender

Hos Deloitte i Odense er Diana Pantic indtil videre den første og eneste medarbejder med financial controller-baggrund. Men virksomheden vil gerne ansætte flere som hende.

"Hidtil har vi rekrutteret trainees med HHX-, finansøkonom- eller cand.merc.aud.-baggrund, men vi har også fået øje på financial controllere, der kommer med et bredere kendskab og en mere skræddersyet bagage til revisionsbranchen. Jeg tror helt sikkert, at vi fremover kommer til at ansætte flere af disse," fortæller HR-ansvarlig Lene Eglín.

De er gode til at regne og forstå problemstillinger inden for økonomi. De besidder en modenhed, er hurtige til at sætte sig ind i nye ting og har en ydmyg tilgang til arbejdet.

Morten Ballum Lind Birkebæk,
partner og statsautoriseret revisor i AROS

Bygget virksomhed op med praktikanter

I en anden virksomhed, AROS Statsautoriserede Revisorer, har otte af firmaets i alt 50 ansatte financial controller-baggrund. Alle otte har, inden de blev fastansat, arbejdet som praktikanter i firmaet. Firmaet vil gerne ansætte flere.

“De er gode til at regne og forstå problemstillinger inden for økonomi. De besidder en modenhed, er hurtige til at sætte sig ind i nye ting og har en ydmyg tilgang til arbejdet,” siger Morten Ballum Lind Birkebæk, partner og statsautoriseret revisor i AROS.

Forspring til financial controllere

AROS har også mange finansøkonomer ansat. Men fagligt står financial controllere stærkere, mener Morten Ballum Lind Birkebæk:

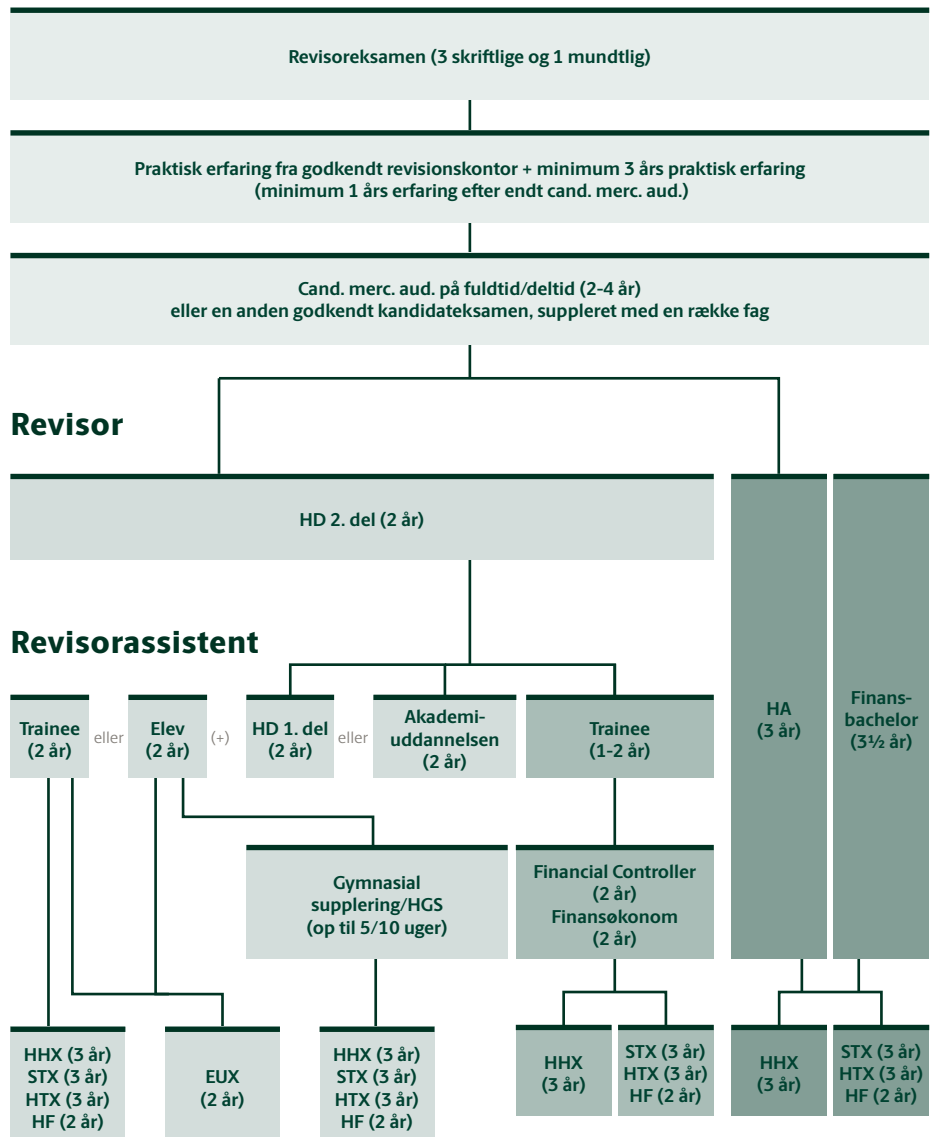
“De har et forspring, fordi de har haft så meget fokus på økonomistyring og revision under deres uddannelse i sammenligning med finansøkonomer. Derfor vil de langt tidligere kunne 'tage fra' arbejdsmæssigt, fordi der netop har været et fokus på dette område allerede fra dag ét på deres uddannelse.”

Glad for succes

I Odense er uddannelseschef og netværksformand for financial controller-uddannelsen i Danmark, Kim Hass Rubin, glad for uddannelsens succes.

“Vi ser en øget efterspørgsel efter vores studerende. Det var netop det, vi drømte om, da vi i sin tid etablerede uddannelsen i tæt samarbejde med branchen. Især de store revisionshuse er glade for dem. Men også banker og forsikringsselskaber er begyndt at efterspørge dem i back office-funktioner,” påpeger han. •

STATSAUTORISERET REVISOR

HER UDDANNES FINANCIAL CONTROLLERE

Financial controller-uddannelsen eksisterer fem steder i landet – på IBA Erhvervsakademi Kolding, Erhvervsakademiet Lillebælt, Erhvervsakademiet Aarhus, UCN University College Nordjylland og Cph-business i Lyngby.

Uddannelsen har eksisteret siden 2012.

KLAR TIL ET JOB PÅ TO ÅR

Fordi uddannelsen er så ny, findes der endnu ingen landsdækkende beskæftigelsestall. Men på et af de steder, der uddanner flest financial controllere, Erhvervsakademiet Aarhus, oplyser man, at otte ud af ti dimittender er i job inden for et år efter endt uddannelse. På UCN i Aalborg er tallet mere end seks ud af ti.

HAJFYLDT FARVAND – REGLER, UDFORDRINGER OG LØSNINGER

Ingen brancher ligger stille. Alligevel kan det for mange revisorer føles, som om revisionsbranchen i løbet af det nye årtusinde har været særligt udsat for ændringer.

Tekst/ **Henrik Carmel**
journalist FSR – danske revisorer
Illustration/ **Rasmus Juul**

Der er kommet ny årsregnskabslov, nye selskabsretslige regler og et støt voksende regelsæt på skatteområdet. Men først og fremmest er det reglerne for revisorens arbejde, der har ændret sig. Skribenten på denne artikel husker sin farfars beskedne revisionsforretning på Frederikssundsvej i Københavns Nordvestkvarter, hvor der blev lavet skateregnskaber for små virksomheder, og mange private fik en håndsregning med deres selvangivelser. Med anpartsselskabets fremkomst blev der oftere brug for revision, men stadig var det i høj grad op til revisoren selv at udføre arbejdet på en passende måde og så ellers stå på mål for resultatet.

Fra 2003 hvor reglerne om kvalitetskontrol trådte i kraft, blev revisionsstandarderne for alvor udbredt til revisioner af selv de mindste virksomheder. Planlægning, udførsel og rapportering. Alt skulle nu gøres efter standarden og dokumenteres. Særligt i Danmark og de andre nordiske lande blev det en udfordring, fordi revision indtil 2006 var et krav i selv de mindste virksomheder.

Og lovmøllen fortsætter med at male, hvilket for mange revisorer giver anledning til at overveje, hvordan forretningen skal drives videre. For på den ene side er det fristende at skære altting til, så kunderne kun kan få rådgivning og regnskabsmæssig assistance, som ikke hører ind under kvalitetskontrollen. På den anden side er der en stadigt stigende mængde information, der tyder på, at også de mindre selskaber står sig bedst ved at få revideret deres regnskab blandt andet i forhold til kreditorer og SKAT. Og selvom en revisionsvirksomhed beslutter kun at udføre assistanceopgaver, er der stadig mange andre krav og risici. Vi er i hajfyldt farvand. For hvordan lever man op til alle kravene uden at komme i klemme?

Udfordringerne er mange inden for områder som hvidvask, forsikring og IT, men det er løsningerne også. I september gennemfører FSR – danske revisorer en række medlemsmøder under overskriften Hajfyldt farvand, hvor disse emner tages op, og Signatur har i den anledning talt med nogle af de eksperter, som står på talerstolen ved medlemsmøderne landet over.

Hvidvask – bøder og nye regler

Når en person begår økonomisk kriminalitet og bagefter forsøger at sløre, hvor pengene kommer fra, er der tale om hvidvask. Samfundet har naturligvis stor interesse i at begrænse omfanget af hvidvask mest muligt og potentialet er stort: Bagmandspolitiet skønner, at der bliver vasket penge hvide i omegnen af 20 milliarder kroner om året i Danmark. Mange som arbejder med andres økonomi, som for eksempel freelance-bogholdere, skatterådgivere, pengeinstitutter eller personer, der hjælper andre med at stifte selskaber, er omfattet af hvidvaskreglerne. Det gælder naturligvis også revisorer.

Det betyder i princippet, at flere forhold hos kunder nu skal indberettes som mistænkelige. Det kan den enkelte revisor føle som et dilemma i forhold til tavshedspligten om kundens forhold, der altid har været et helt grundlæggende princip.

Jakob Dedenroth,
rådgivningsvirksomheden Revisorjura

Regelsættet kræver allerede i dag, at revisorer dokumenterer forskellige oplysninger om kunden og virksomheden, og revisionsvirksomhederne skal have en lang række proce-

durer på plads, der sikrer, at det hele foregår korrekt. Typisk er de indbygget i kvalitetssikringssystemet. Hvis revisoren får mistanke om hvidvask, skal SØIK orienteres om forholdet. Antallet af indberetninger fra revisorer om hvidvask har i en årrække ligget lavt og på et niveau, som ikke adskiller sig meget fra revisorer i en række andre EU-lande. Der kan naturligvis være forskel på, hvilke opgaver revisoren påtager sig, hvilke type kunder revisoren har og så videre, men det lave niveau kan også indikere, at der ikke bliver indberettet nok. Det er noget, myndighederne har fået stor fokus på.

“Der er ingen tvivl om, at begrebet hvidvask fortolkes langt bredere hos myndighederne end tidligere,” udtaler Jakob Dedenroth, tidligere faglig direktør i FSR – danske revisorer, der nu driver rådgivningsvirksomheden Revisorjura.

“Det betyder i princippet, at flere forhold hos kunder nu skal indberettes som mistænkelige. Det kan den enkelte revisor føle som et dilemma i forhold til tavshedspligten om kundens forhold, der altid har været et helt grundlæggende princip,” fortæller Jakob Dedenroth.

Hvor Erhvervsstyrelsen tidligere udviste en vis tålmodighed og eksempelvis klarede manglende kontroller af hvidvask med vejledning, risikerer revisionsvirksomheder nu at få bøder for manglende overholdelse. Samtidig bliver reglerne nu skærpet i en ny hvidvasklov, der er på vej. Jakob Dedenroth påpeger, at det nye regelsæt vil give mere arbejde:

“I min optik gælder det ikke bare om at implementere de skærpede krav. Det gælder samtidig om at have fokus på, at det sker på en måde, så de ikke kun bliver en administrativ byrde, men også giver merværdi for revisoren.”

Vi henter bare pengene hos revisoren

Finanskrisen og de seneste års erhvervsskandaler har vist, at der er stor interesse for at hente tabte penge hos selskabets revisorer. Revisorerne har en forsikring, mens det ikke altid gælder for virksomhedens ledelse. Har revisoren skrevet under på en erklæring, og virksomheden senere går konkurs, vil kreditorerne være tilbøjelige til at rette blikket mod revisoren, også selvom betingelserne for erstatning ikke er opfyldt. EU-kommisionen har vedtaget en henstilling om, at

man i hvert enkelt medlemsland indfører regler, der begrænser revisorens erstatningsansvar. Da medlemslandene har forskellige regler på det erstatningsretslige område, vil der ikke komme fælles EU-regler. Mange lande har allerede vedtaget regler, der eksempelvis indebærer, at revisor højst kan komme til at betale 10-20 gange sit honorar, eller at der er sat en grænse på et absolut maksimumbeløb.

I Danmark har vi fortsat ikke implementeret henstillingen, og det er derfor særligt de børsnoterede eller de større, danske virksomheder, der kan give problemer for revisionsbranchen. Når det drejer sig om mindre revisionsvirksomheder, ligger risikoen for tab ofte i høj grad på rådgivningsopgaver. Det kan være, at man som revisor påtager sig at gennemføre en skattefri virksomhedsomdannelse og i den forbindelse får lavet en fejl, eksempelvis glemmer en frist, så omdannelsen alligevel bliver skattepligtig.

Begræns dit rådgiveransvar

I modsætning til revision er det faktisk muligt at aftale en grænse for, hvor stor erstatning man skal udrede, når det drejer sig om rådgivning. Forskellen er, at revisionsfejl ofte fører til ansvar over for tredjemand, og her kan ansvar ikke begrænses ved aftale. Rådgivningsfejl vil derimod oftest påføre kunden tab, og i aftalen med kunden kan ansvaret begrænses.

Det vigtige er at skabe en balance mellem det honorar, revisoren modtager for sit arbejde, og det beløb revisoren højst kan risikere at skulle erstatte, hvis revisoren begår en fejl. Et beløb på op til 10 gange honoraret vil ofte skabe en sådan balance, men det er en kommerciel afvejning i hvert enkelt tilfælde.

Anne Worm-Petersen,
senior vice president hos Marsh

Anne Worm-Petersen, der er senior vice-president hos Marsh, peger på, at det navnlig

handler om to ting: Dels at undgå at påtage sig noget ansvar for indirekte tab og dels at begrænse sit ansvar for direkte skader og tab til et passende beløb.

“Det vigtige er at skabe en balance mellem det honorar, revisoren modtager for sit arbejde, og det beløb revisoren højst kan risikere at skulle erstatte, hvis revisoren begår en fejl. Et beløb på op til 10 gange honoraret vil ofte skabe en sådan balance, men det er en kommerciel afvejning i hvert enkelt tilfælde,” siger Anne Worm-Petersen.

Anne Worm-Petersen giver følgende råd:

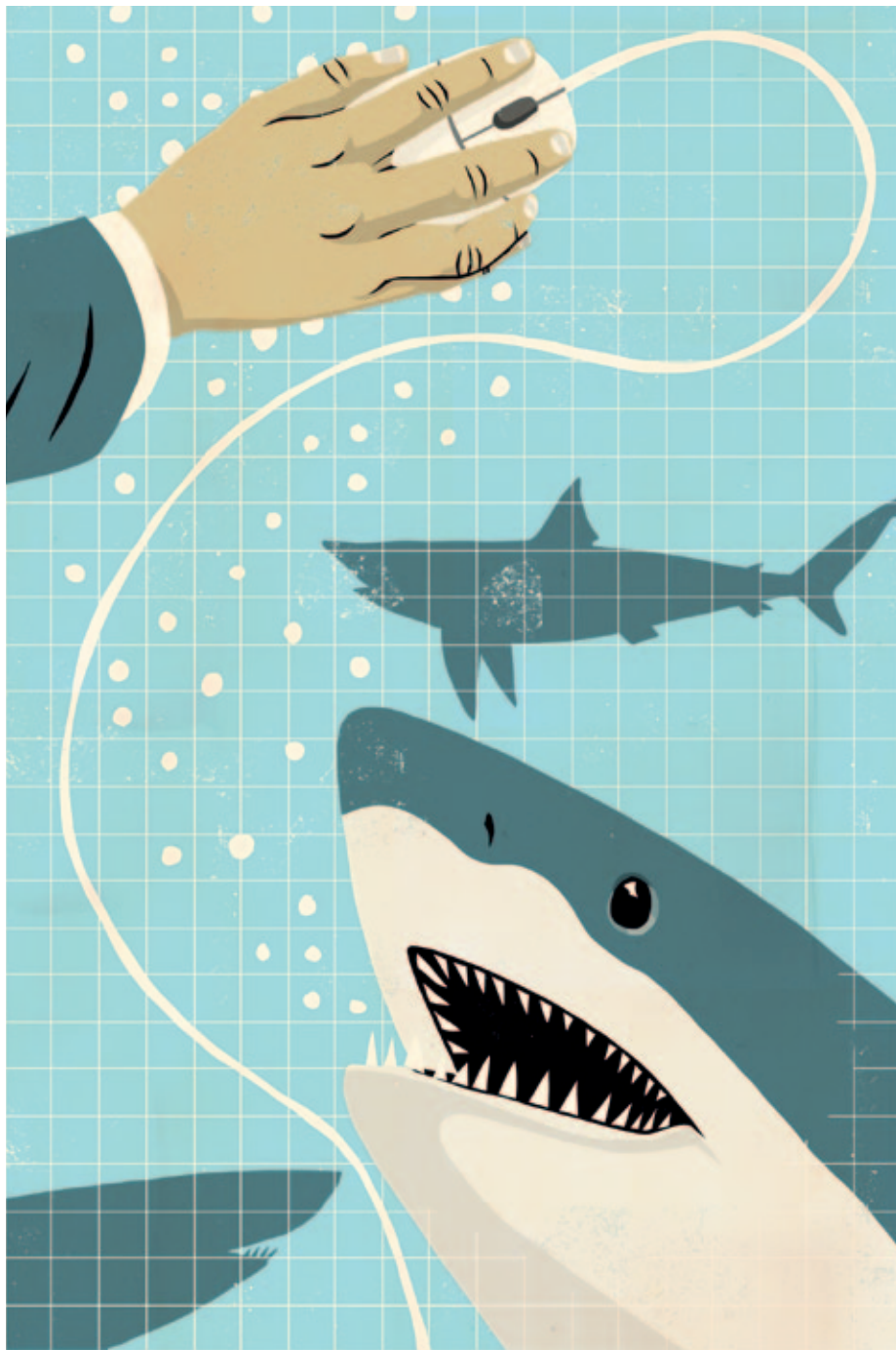
“Det kan betale sig at tjekke sin forsikring med jævne mellemrum. Forretningen udvikler sig, og forsikringsmarkedet udvikler sig. Har du dækning for grov uagtsomhed? Har du en lige så stor forsikringssum på rådgivning som på erklæringsydelser? Er markedsprisen på den type forsikring faldet, uden at dit forsikringselskab har tilbudt dig en lavere præmie? Er din forretning vokset, uden at forsikringssummen er fulgt med? Der kan være mange grunde til at kaste et kritisk blik på din forsikring, og det er for sent, når først skaden er sket.”

Informationssikkerhed – styr på data

Velfungerende IT-systemer er forudsættningen for at drive en revisionsvirksomhed. Kvalitetskontrollsystemet er nu IT-baseret i praktisk talt alle revisionsvirksomheder. Regnskabssystemer er IT-baserede, og regnskaberne har endda eget ”sprog” i form af HTML. Adgangen til omverdenen via Internettet letter arbejdet betydeligt. Det er nemt at kommunikere og at indhente information og dokumentation via nettet. Men der er også en risiko for, at IT-systemerne ikke virker efter hensigten, eller at uvedkommende personer får adgang til fortrolig information.

Ledelsen skal involvere sig

Jakob Holm Hansen fra firmaet Neupart, der ejes af KMD, beskæftiger sig blandt andet med at øge opmærksomheden i virksomheder om IT-sikkerhed. Faktisk foretrækker han at bruge begrebet informationssikkerhed, der dækker bredere. For det handler ikke kun om det tekniske ved IT-systemerne, men også om et passende ledelsesfokus på informationssikkerhed, herunder på den fysiske sikkerhed i virksomheden og på medarbejdernes viden og opmærksomhed.

erne lukkes ned af kriminelle, der beder om penge for at lukke dem op igen.

“De onde har stigende fokus på de menneskelige faktorer. Så hvis man kan få folk til at klikke på noget, er det meget bedre og nemmere, end at hacke sig ind i systemerne. Derfor handler det meget om at opnå awareness hos medarbejderne om risici, fordi de forskellige sikkerhedsfiltre ikke kan fange alt,” siger Jakob Holm Hansen.

De onde har stigende fokus på de menneskelige faktorer. Så hvis man kan få folk til at klikke på noget, er det meget bedre og nemmere, end at hacke sig ind i systemerne. Derfor handler det meget om at opnå awareness hos medarbejderne om risici, fordi de forskellige sikkerhedsfiltre ikke kan fange alt

Jakob Holm Hansen
fra firmaet Neupart

Endeligt peger Jakob Holm Hansen på, at revisionsvirksomheder bør have en beredskabsplan, der sikrer, at man kan arbejde videre, hvis noget går galt. Det handler for eksempel om at kunne gendanne tabte data.

Nye regler og krav

Fra 2018 træder en ny persondataforordning i kraft. Så selvom revisorer allerede nu skal behandle data med fortrolighed og i øvrigt har tavshedspligt, vil der komme endnu mere fokus på, at data skal sikres, så uvedkommende ikke kan få adgang til dem. ISQC 1-kvalitetsstandarden indeholder krav om, at virksomhederne skal etablere systemer, der gør det muligt for en såkaldt whistleblower at give besked til den kvalitetsansvarlige om, at der er problemer i virksomheden. Det nye er, at kravene nu fremgår af revisorloven, og at det fra januar 2017 er lovpligtigt at implementere et system, der lever op til Datatilsynets krav og bliver godkendt af Datatilsynet. Alt skal kunne foregå fortroligt, så det ikke kan afsløres, hvem den anonyme kilde er. ●

“Det er vigtigt, at man håndterer sine risici ved at lave risikovurderinger. Hvilke konkrete risici er vi udsat for? Hvad kan gå galt for os? Hvor skal vi have høj sikkerhed, og hvor kan vi klare os for mindre, så vi får mest mulig sikkerhed for pengene? Det er ledelsens opgave at være aktivt engagerede i at forstå de risici, man er udsat for. Ledelsen skal sortere i informationerne og finde ud af, hvordan de forretningsmæssige risici skal håndteres,” siger Jakob Holm Hansen og fortsætter:

“Informationssikkerhed handler om fortrolighed, tilgængelighed og integritet. For en revisionsvirksomhed indebærer overvejelser om integritet, at man har processer, der sikrer, at informationer er valide. I værste tilfælde kan man ellers ende med en forkert konklusion.”

Blandt de sikkerhedstrusler, en revisionsvirksomhed kan blive udsat for, er typisk ransomware og cryptologgere, hvor system-

Fællesskab, kindkys og masser af sol

Sidste forår solgte registreret revisor Ib Alex Evensen sin lejlighed på Frederiksberg og flyttede til Sardinien sammen med sin kæreste, Lotte.

I dag er de en del af lokalsamfundet, dyrker oliven og citroner, og Ib er blevet æresmedlem af byens mandskor.

Tekst/ **Merete Rømer Engel**, journalist
Foto/ **Hanne Ravn Irving**

Vi har fire kilo rugbrødsblanding og to spande sild med fra Ibs søn i København, da vi ringer på dørklokken i den smalle, mørke gyde med huse fra 1600-tallet malet i jord- og pastelfarver. Her inviterer man tydeligvis ikke solen indenfor i husene som i Skandinavien, men holder sin bolig sval med metertykke mure og skodder. Da Ib åbner den store, gamle trædør bliver husets lukkethed mod verdenen dog opløst på et splitsekund. Vi træder ind i en hall med italienske fliser på gulvet, en stor gammel egetræskiste og parrets minicykler.

“Her roder lidt, for vi har haft vandskade, men håndværkerne har styr på det,” siger Ib, og byder os velkommen til Bosa. Byen, der af mange benævnes som Sardinien Firenze på grund af de gamle, smukke huse.

“Det her rum hedder faktisk en cantina, som betyder kælder. Mange lokale bruger det store rum til vinbrygning, ligesom konerne sidder og laver håndarbejde sammen her,” fortæller Ibs kæreste, Lotte.

Ib og Lotte er lige begyndt at dyrke deres egne druer, så de har endnu ikke egen vinbrygning i hall'en.

“Men man ved jo aldrig,” siger Ib.

Vi skal se resten af det gamle hus, som parret i løbet af det seneste år har fået sat tip top i stand. De går foran op ad de høje trin, som er typiske i gamle, italienske byhuse. Her er fem etager med et eller to rum på hver samt tagterrasse.

“Vi holder os i form ved at gå på trapperne hver dag,” siger Lotte med et stort smil.

Hun er 75 år og Ib 80. Det bekymrer dem ikke, at de om nogle år sandsynligvis får svært ved at forcere alle trapperne.

“Vi lever nu, og vi nyder hvert øjeblik,” synes at være deres mantra.

De magiske tal

Tal er stadig noget helt særligt for Ib. Han kan, som han siger, ligge og tænke på tal, når han skal sove og blive både glad og inspireret af tallenes magi. Han har i mange år haft et velkørende revisionsfirma i København og har altid været god til at lave forretninger, men med huset i Bosa er det noget andet.

“Alle de forbedringer vi har fået lavet, og alle de penge vi har brugt på at få transporteret vores møbler og billeder herved. Det kan vi aldrig få hjem igen, men det er heller ikke det, det handler om. Det handler om at nyde hver dag,” siger han.

Ib har stadig to-tre kunder hjemme i Danmark, som han hjælper med regnskaberne. *“Men det skal være slut nu. Der kommer for mange nye regler hele tiden, og lysten til at følge med i det hele, har jeg ikke rigtig mere, og så skal man stoppe helt,”* siger Ib.

Det eneste, der synes at pine dem begge lidt her i paradiset er, at de er rejst fra børn og børnebørn.

Der kommer for mange nye regler hele tiden, og lysten til at følge med i det hele, har jeg ikke rigtig mere, og så skal man stoppe helt.

Ib Alex Evensen,
pensioneret revisor

“De tre af vores i alt fire børn har været her med familie, og den sidste kommer heldigvis snart,” siger Ib.

“Børnebørnene er jo også ved at være voksne. Mange af dem kan rejse herved selv. Vi ser dem ikke så ofte som før, men når de så kommer, er vi til gengæld sammen i mange flere dage end derhjemme,” siger Lotte.

Kontakt og kindkys

Vi bliver bænket ved det store spisebord i køkkenet og får skænket et glas kølig hvidvin. Ib har købt snegle af en ven i byen, og Lotte har dampet dem. De smager vidunderligt med citron henover. Noget brummer et sted. Det er mobilen, der ligger ud ad vinduet på en gesims, for det er umuligt at kommunikere med omverdenen gennem de tykke mure.

Men hvad er det, der gør det attraktivt at flytte så langt væk fra familie og venner til et hus med masser af udfordringer i en by, hvor man ingen kender og ikke rigtigt kan sproget?

“Det handler om at leve her og nu og selvfølgelig også om klimaet, men det at føle sig som en del af noget – en del af et lille samfund. Det er nok det allervigtigste,” siger Ib.

Jeg har researchet lidt hos hans søn og ved, at Ib er et udadvendt menneske, som har meget let ved at etablere kontakter, så hvad var det, der ikke fungerede hjemme på Frederiksberg?

“De seneste år efter min kones død, faldt en del venner også bort. Jeg arbejdede ikke så meget mere og ja, jeg følte mig lidt alene på Frederiksberg. Når jeg gik hen på en meget udmærket lokal ølbar, var folk flinke, men man talte ikke med hinanden, man kunne sidde og læse sin avis og drikke sin øl. Jeg manglede den kontakt mellem mennesker, som vi nyder så meget her,”

“Folk vil hele tiden snakke her. De inddrager os i fællesskabet. Det er fantastisk. Det er det, der gør, at vi holder så meget af at være her.

Ib Alex Evensen, pensioneret revisor

hvor vi får kindkys og en hyggelig snak med folk, så snart vi bevæger os uden for huset,” siger Ib.

Han er endnu ikke selv begyndt at uddele italienske kindkys til vennerne, men nyder dem han modtager.

“Så føler man sig virkelig accepteret.”

Alle giver gaver

Vi forstår, hvad han mener efter blot to dage på Sardinien, for det er som om, alle har mere tid til hinanden her. Og vi forstår det endnu bedre, da vi lige før aftensmaden sammen med Ib og Lotte går et smut ned på deres favoritbar. Den ser ikke ud af meget. Her finder turisterne ikke hen, men det er også lige netop de lokale, Ib og Lotte hygger sig så godt med. Vi har dårligt sat os, før en ældre mand bestiller et glas af den italienske champagne, prosecco, til os alle fire. Lidt efter kommer to mænd hen og hilser på med kindkys. Den ene er født her i Bosa, bor i Norge med sin kone, men har stadig et gammelt hus i byen. Den anden er lokal og er ved at starte noget bed & breakfast. Ib og Lotte kommunikerer med alle – mest på det italiensk de har fået lært og så en del fagter, men det ser ud til at gå glimrende, selv om sardernes dialekt er meget anderledes end det skoleitaliensk, Ib og Lotte træner på nettet.

Efter snakken med de to mænd går Ib. Han skal lige hen ad gaden og betale for fem liter vin, som han har bestilt af en bekendt. Mens han er væk, kommer en mand med en pose enorme lysegule grapefrugter fra sin have. Dem skal Lotte have.

“Det er helt fantastisk, man får hele tiden gaver her. Alle får gaver: Tomater, citroner, fisk. Altid noget folk selv har dyrket eller fanget. Man skal huske at give gaver. Det betyder meget her, og det er smadder hyggeligt,” siger Lotte.

Ib kommer tilbage og fortæller, at han undervejs lige mødte en anden lokal mand, som ville snakke.

“Det gør folk hele tiden her. De inddrager os i fællesskabet. Det er fantastisk. Det er det, der gør, at vi holder så meget af at være her,” siger han.

Æresmedlem af sangkoret

Og de lokale holder også af Ib og Lotte. Det er tydeligt. Ib er blevet æresmedlem af Bosa mandskor, selv om han slet ikke kan synge.

“Jeg brummer lidt, vi øver to-tre gange om ugen henne i kirken, og bagefter drikker vi lidt vin sammen,” siger Ib.

Og Lotte fortæller med et stort smil, at ko-

nerne så kommer med lækre, små retter, for på Sardinien spiser man altid lidt til, når man drikker et glas vin.

“Jeg vidste ikke rigtig, hvad jeg skulle komme med, så jeg bagte en kage hjemmefra. Det var mægtig populært,” siger Lotte.

Ib tildeler i høj grad Lotte æren for, at de er faldet så godt til, for selv om han kan lide at snakke med alle slags mennesker, så er det Lotte, der skaber kontakterne.

“Hun er fantastisk til det. Hun har styr på hvem, der er hvem, og hvor de hører til. Og så har hun en smittende energi,” siger Ib.

Haven på landet

Inden vi skal på Ibs yndlingsrestaurant og spise lokale fisk og skaldyr, stiger vi på vores cykler og kører alle fire de to km ud til parrets jordlod eller ‘campagne’, som det hedder hernede. De købte campagnen for få måneder siden og er med hjælp fra lokale i fuld gang med at beskære de gamle oliventræer, kalke appelsintræerne, der var angrebet af utøj, anlægge køkkenhave og overveje, hvordan de kan bygge et træhus med terrasse, hvor de kan holde siesta og måske overnatte indimellem. Ib har aldrig tidligere været det helt store havemenneske, men her taler han med sine flere hundrede år gamle oliventræer.

“Jeg går og opmuntrer dem lidt. De rækker faktisk ligesom ud efter mig,” siger den ellers nøgterne revisor og ser nærmest lykkelig ud.

Ib og Lotte har ikke fortrudt

“Meget her er, som da vi var unge. Folk har mere tid til hinanden, og børnene slipper og leger tagfat ude i de smalle gader. Det nyder vi,” siger Lotte.

“Vi er en del af et lille samfund, og det holder vi utroligt meget af,” slutter Ib, som her i Bosa faktisk slet ikke hedder Ib, men Alex. Sarderne kan nemlig ikke sige Ib. •

Færdigregistreret ApS & A/S

Nemt og hurtigt CVR nr.

Forskellige stiftelsesdatoer

Praktisk selskabsret til SMV'er

Køb og salg af virksomheder

Fusioner og spaltninger

Likvidationer

Hvis vi kan være behjælpelig med rådgivning i forbindelse med selskabsretslige problemstillinger kontakt Advokat Peter Stakemann, tlf. 3315 1803 eller find os på stakemannlaw.com

MÆRKEDAGE

Fødselsdage og jubilæer

Oktober 2016

Partner og statsautoriseret revisor **Carsten Mønster**, Grant Thornton i København, fylder 50 år den 1. oktober 2016.

Professor, ph.d. **Bent Warming-Rasmussen**, Institut for Entreprenørskab og Relationsledelse på Syddansk Universitet i Kolding, fylder 60 år den 1. oktober 2016. Bent har været ansat på Universitetet siden 1. november 1986. Inden da har han været ansat i revisionsfirmaerne Deloitte, BDO og KPMG.

Indehaver og registreret revisor **Anette Thomasen**, Kompas Revision ApS i Allerød, fylder 60 år den 2. oktober 2016.

Partner og statsautoriseret revisor **Jan Hjorth**, Blicher Revision & Rådgivning i Silkeborg, fylder 60 år den 10. oktober 2016.

Statsautoriseret revisor **Gustav Heidegger**, Aalborg, fylder 70 år den 14. oktober 2016.

Statsautoriseret revisor **Leif Rasmussen**, Rødding, fylder 70 år den 26. oktober 2016.

Indehaver og registreret revisor **Tommy Jensen**, Revisionsfirmaet Tommy Jensen i København, fylder 60 år den 27. oktober 2016.

November 2016

Partner og registreret revisor **Flemming Wildenradt**, Dansk Revision i Sønderborg, fylder 50 år den 2. november 2016.

Partner og statsautoriseret revisor **Ole Tjørnelund Thomsen**, PwC i København, fylder 60 år den 7. november 2016.

Registreret revisor **Ole Fog**, Hillerød, fylder 75 år den 8. november 2016.

Registreret revisor **Jytte Rasmussen**, ansat hos Christensen Kjærulff i København, fylder 60 år den 10. november 2016.

Senior Partner og statsautoriseret revisor **Claus Urhøj**, BDO i Middelfart, fylder 50 år den 12. november 2016.

Statsautoriseret revisor **Bent Hansen**, Farum, fylder 75 år den 13. november 2016.

Statsautoriseret revisor **Lars-Ole Søgård Sørensen**, ansat hos Beierholm i Aarhus, fylder 60 år den 15. november 2016.

Statsautoriseret revisor **Henning Møller**, Birkerød, fylder 75 år den 16. november 2016.

Partner og registreret revisor **Peter Rudbeck Jørgensen**, Dansk Revision i Skive, fylder 50 år den 18. november 2016.

Indehaver og registreret revisor **Michael Munk-Fredslund**, Revisionscentret i Aabenraa, fylder 50 år den 21. november 2016.

Senior Tax Manager og registreret revisor **Jørgen Frausing**, Advokatfirmaet Tommy V. Christiansen i København, fylder 60 år den 21. november 2016.

Partner og statsautoriseret revisor **Flemming Smidt Jensen**, Sønderjyllands Revision i Sønderborg, fylder 50 år den 28. november 2016.

Statsautoriseret revisor **Søren Rishøj**, ansat hos Martinsen i Esbjerg, fylder 50 år den 29. november 2016.

MÆRKEDAGE

December 2016

Statsautoriseret revisor **Peter Hviid Josephsen**, Humlebæk, fylder 70 år den 6. december 2016.

Group Chief Audit Executive og statsautoriseret revisor **Anne Jæger**, Generali i Milano, fylder 50 år den 7. december 2016.

Partner og statsautoriseret revisor **Bjarne Nygaard Pedersen**, Kvist & Jensen i Randers, fylder 60 år den 8. december 2016.

Økonomidirektør/CFO og statsautoriseret revisor **Søren Lindgaard**, Kirk Kapital A/S i Vejle, fylder 50 år den 11. december 2016.

Registreret revisor **Betina Lou**, ansat hos Rønne Revision i Rønne, fylder 50 år den 12. december 2016.

Statsautoriseret revisor **Erik Lund-Larsen**, Hellerup, fylder 75 år den 14. december 2016.

Indehaver og registreret revisor **René K. Damgaard**, Damgaard Revision i Holbæk, fylder 50 år den 15. december 2016.

Registreret revisor **Lene Jørgensen**, Ullerslev, fylder 60 år den 15. december 2016.

Partner og registreret revisor **Charlotte B. Danielsen**, Dansk Revision i Nykøbing Sjælland, fylder 50 år den 17. december 2016.

Statsautoriseret revisor **John Lundin**, Vedbæk, fylder 80 år den 17. december 2016.

Partner og statsautoriseret revisor **Pia Overgaard**, PwC i København, fylder 60 år den 19. december 2016.

Statsautoriseret revisor **Ove Stig Lauritsen**, Haderslev, fylder 70 år den 27. december 2016.

Statsautoriseret revisor **Carl Gudbergensen**, Birkerød, fylder 80 år den 27. december 2016.

Virksomhedsjubilæer

Møller & Madsen i Slagelse har 25 års virksomhedsjubilæum den 1. oktober 2016.

Syddansk Revision i Munkebo har 25 års virksomhedsjubilæum den 1. december 2016.

MER Revision A/S i Roskilde har 30 års virksomhedsjubilæum den 1. december 2016.

BDO i Ølgod har 30 års virksomhedsjubilæum den 1. december 2016.

Jobskifte

Statsautoriseret revisor **Rune Orholm Nielsen** er pr. 1. august 2016 ansat som Director of Internal Audit i Rockwool International A/S. Han kommer fra et job som Lead Audit Specialist hos DONG Energy.

N / NAVNESTOF

DET RUNDE PORTRÆT

Anders Dons 50 år

Statsautoriseret revisor Anders Dons fylder 50 år den 14. oktober. Anders Dons sidder med i den globale ledelse af Deloitte og er samtidig CEO for Deloitte i Danmark og Norden. I anledning af fødselsdagen har SIGNATUR stillet fødselaren fem spørgsmål.

Deloitte taler varmt om Big Data. Hvilket forretningspotentiale ligger der i Big Data for såvel de store revisorhuse som kunderne?

Der er ingen tvivl om, at data - uanset om de er big eller small - er brændstoffet i den digitale revolution. Det gælder både, når man som virksomhed skal automatisere interne processer, og når man skal levere nye, digitale services til markedet. Samtidig er data også en unik driver for innovation. Det er simpelthen blevet lettere at eksperimentere med både produkter, services og segmenter, fordi man hurtigere kan indsamle viden og lære af sine fejl.

Hvilken betydning vil teknologi og digitalisering få for Deloitte og de øvrige aktører inden for det næste årti?

Teknologi spiller allerede en kæmpe rolle i vores forretning, både internt og eksternt. Internt, fordi vi hele tiden arbejder på at digitalisere og automatisere vores processer og ydelser. Eksternt, fordi der er en eksplosion i markedet for teknologirådgivning. Med købet af Platon og senest DigiCure i Danmark samt en række opkøb globalt og massiv investering i innovation de senere år er vi med allerforrest i feltet.

For mange af vores kunder er det også klart, at teknologi er en såkaldt disruptiv faktor, der skaber chokbølger i markedet. Det kan man selvfølgelig se som en trussel, men man kan også se det som en mulighed for at skabe helt nye forretningsmodeller, der kan skaleres i det uendelige

med meget få marginalomkostninger. Den slags eksponentiel udvikling er lige præcis, hvad vi ser lige nu med for eksempel Uber, Airbnb eller de nye, digitale spillere i den finansielle sektor.

Hvilken betydning har den nye revisorlov reelt fået for jer, og hvordan ser du revisorernes rolle i fremtiden?

Hvis man skal sætte det på spidsen, betyder den nye revisorlov ingenting for os. Eneste undtagelse herfor er skat, hvor der stadig skal ske en endelig vurdering af hvilke ydelser, vi kan levere. Men når vi taler om forbuddet mod rådgivningsydelser, er det allerede gældende for 80 procent af vores største kunder. Og taler vi om de andre kvalitetstiltag i loven, er det alle sammen nogle, vi som Danmarks største revisionshus for længst har implementeret.

Hvordan vil det gå med rådgivning kontra revision?

Deloitte har fem forretningsområder - Revision, Skat, Risikostyring, Consulting og M&A. For tiden oplever vi en flot vækst i hele vores forretning herunder revision, hvilket er ekstremt glædeligt. Der er ingen tvivl om, at den øgede kompleksitet, som alle virksomheder oplever, skaber endnu større behov for såvel dygtige revisorer som rådgivere. Halvdelen af vores forretning er revision og rådgivningen inden for dette felt, mens den anden halvdel er rådgivning i de øvrige fire områder. Vi forventer forsat flotte vækstrater dog relativt højere inden for rådgivning.

Hvorfor valgte du at blive revisor, og hvad har dette valg betydet for dig?

Som ung valgte jeg revisoruddannelsen på grund af de fantastiske muligheder for at arbejde bredt med virksomheders økonomiske styring og tidligt blive involveret i udviklende dialoger og opgaver på tværs af sektorer og størrelse af virksomheder. I Deloitte har der altid været højt til loftet og frihed under ansvar, hvilket betyder uanede udviklingsmuligheder for dem som vil og tager initiativet. Jeg har arbejdet med mange typer af virksomheder og de sidste mange år med en lang række af de største danske virksomheder, men også mange udenlandske virksomheder.

Deloitte er en stærk global virksomhed med kontorer i 150 lande og 225.000 mennesker, hvorfor mulighederne er store, og det har ført mig vidt omkring i verden på en lang række projekter og en række udstationeringer herunder i Singapore. I dag varetager jeg rollen som CEO i Danmark og Norden, og sidder samtidig med i vores globale ledelse, hvilket er et stort privilegie at arbejde sammen med så mange dygtige kollegaer. Det er vores fantastiske hold og mange dygtige kunder, der gør, at jeg stadigvæk elsker at gå på arbejde i Deloitte og være med til at gøre en forskel.

Sammen med min fantastiske hustru gennem mange år har jeg fem børn (to på 7, en på 9 og to på 20) som er mit et og alt. •

DIN REVISOR INFORMERER

RELEVANT OG VÆRDIFULD VIDEN OM ØKONOMI TIL DINE KUNDER

Hvis du gerne vil give dine kunder **relevant og værdifuld information** på en let tilgængelig måde, så er **"DIN REVISOR INFORMERER"** en oplagt løsning.

Bladet indeholder aktuelle nyheder og artikler om emner inden for revision, regnskab og skat, der tager udgangspunkt i dine kunders interessefelter.

Bladet henvender sig i både sprog og indhold til selvstændigt erhvervsdrivende, virksomhedsejere, økonomifolk og direktører i små og mellemstore virksomheder.

RELEVANT VIDEN

FSR – danske revisors faglige eksperter står for det redaktionelle indhold. Det er din garanti for relevant viden og et godt fagligt indhold. Vi lægger vægt på, at alt indhold er målrettet læsernes interesser og er skrevet i øjenhøjde med læserne. Indholdet vil typisk være en variation af faglige artikler, vigtige fakta og virksomhedscases.

ABONNEMENT

Som abonnent kan du vælge mellem forskellige løsninger, alt afhængig af hvordan du ønsker at sende bladet til dine kunder.

Medlemmer af FSR – danske revisorer får 25% rabat på abonnementet.

BESTIL EKSTRANUMMERET OM "FINANSIERING"

Dine kunder kan bl.a. læse om:

- Muligheder og regler – når familiemedlemmer hjælper med finansiering
- Benyt Vækstfonden som finansieringskilde - et godt alternativ, når ejerlederen har et godt produkt og en veltilrettelagt forretningsplan
- Udnyttelse af friværdi og optagelse af realkreditlån
- Hvad ser pengeinstitutter på, når de skal yde lån?
- Ejerlederens egen indsats for at optimere arbejdskapitalen
- Guide til alternative finansieringsmuligheder.

Få mere information på fsr.dk/dinrevisor-informerer eller ring til os på telefon 4193 3133

Bestil
ekstranummeret
om finansiering
senest den
26. september.

Kronprinsessegade 8
1306 København K
www.fsr.dk

DANSKE
REVISORER
FSR*

B / BOGANMELDELSE

HENRIK CARMEL,
FSR – danske revisorer
ANMELDER

ER ENDEN NÆR?

Digitaliseringen præger udviklingen i regnskabsprocesserne, der i stigende grad bliver automatiseret. Man kunne godt fristes til at tro, at bogen "The End of Accounting and the Path Forward for Investors and Managers" handler om robotternes indtog. Forfatterne Baruch Lev og Feng Gu har deres fokus et andet sted end på teknologien, da de er langt mere interesserede i at diskutere, om de regnskabsinformationer, der bliver offentliggjort, reelt kan bruges af investorer og analytikere.

Som noget helt unikt bruger man i det meste af verdenen de samme principper og regler for regnskabsaflæggelse, når det gælder børsnoterede virksomheder. Det betyder ifølge forfatterne, at konkurrencen mellem forskellige metoder inden for regnskaberne er sat ud af kraft. Det er ikke befordrende for behovet for at få revitaliseret regnskaberne, så de igen får høj værdi for investorerne.

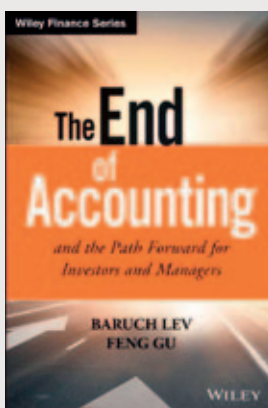
Som eksempel på, at regnskaberne ikke giver tilstrækkelig information, diskuteres balancen. Baruch Lev er professor ved NYU Stern School of Business og har forsket i immaterielle aktiver og skrevet andre bøger om emnet. Med den vidensautoritet i baghånden hævder forfatterne, at virksomhedernes rapportering blandt andet lider under, at man ikke medtager R&D-omkostninger i balancen. Sammenholder man de børsnoterede virksomheders markedsværdi med indtjening og balance, kan man se, at markedsværdierne siden 1950'erne er steget kraftigt i forhold til de rapporterede tal. Dermed betyder regnskabstallene mindre for markedsværdien end tidligere. Med den slags argumenter føres læseren gennem bogen på en – trods emnet – både fornøjelig og letlæst måde, der ikke stiller krav til, at man partout behøver at være regnskabs ekspert for at få glæde af diskussionen.

Alle analytikere ved, at man ikke kan basere vurderingen af en virksomhed alene på at undersøge regnskabstallene og udarbejde en diskonteret cashflow-analyse. Selvfølgelig skal man finde ud af, hvilke ressourcer virksomheden besidder. Det kan man så også i dag. Hvis man er utilfreds med, at en medicinalvirksomhed ikke har bogført sine udviklingsomkostninger, er der mange metoder til at skaffe sig information. Der kan findes informationer om salget eller om pipeline og planer for godkendelse af nye produkter. Man kan undersøge på brugerfora, om der rapporteres succes eller bivirkninger. Man kan se, hvad konkurrenterne laver og så videre. Regnskabet er kun en del

af historien og har altid kun været det. Og det er der ikke noget paradigmeskift i. Der er også brug for regnskaber i morgen.

Hvad så?

Titlen sælger, men indfrier ikke løftet. Selvom de ikke helt har bevist deres sag, er der masser af gods i bogen. For eksempel forslaget om, at virksomheden skal offentliggøre en ny "Strategic Ressources & Consequence Report", der skal give meget mere information om virksomheden og eksempelvis dens udviklingsaktiviteter. Forslaget er et interessant indspark i den diskussion om fremtidens rapportering, der allerede pågår nu, og som ikke mindst revisorbranchen tager aktiv del i. Forfatterne foreslår nye analyseredskaber tilpasset bestemte brancher. De samler og sorterer noget viden, og det skal man nok kunne blive lidt klogere af. Det står klart, at de to forfattere polemisk skarptvinkler både bogens titel og dens konklusioner. Alligevel har de leveret en velskrevet debatbog, som alle kan blive klogere af, og som ganske givet kommer til at fylde i de kommende års regnskabsdiskussioner. •

Titel: "The End of Accounting and the Path Forward for Investors and Managers"

Forfattere: Baruch Lev, Feng Gu

Pris: 30 \$ via Amazon

ISBN: 13: 978-1119191094

Forlag: (Wiley Finance)

OM SIGNATUR

Udgiver

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK – 1306 København K
Tlf. 3393 9191

Inspirationsgruppe

Jonna Roth, registreret revisor, Kappelskov Revision
Jeanette Vetlov, registreret revisor, DØSSING & PARTNERE
Thomas Hjortkjær Petersen, statsautoriseret revisor, Deloitte
Brian Tolvstein, cand.merc.aud., Rigsrevisionen

Redaktion

Charlotte Jepsen, adm. dir. (ansv. red.)
Jan Wie, kommunikationschef (redaktør)
Birthe Willumsgaard Pedersen, redaktionsassistent
Henrik Carmel, fagkonsulent
Jan Brødsgaard, fagkonsulent

Redaktionen er afsluttet den 6. september 2016.
Synspunkter, der kommer til udtryk i SIGNATUR, behøver ikke
nødvendigtvis at svare til eller være udtryk for FSR – danske
revisorers officielle holdninger.

Design og layout

e-Types Daily

Forsidefoto

Jesper Voldgaard

Tryk

Arcorounborg

Oplag

6.500 eksemplarer

Annoncesalg

DG Media
Havneholmen 33
DK-1561 København V
Tlf. 7027 1155
Annoncekonsulent Claus Aagaard Hansen,
claus.h@dgmedia.dk

Udgivelsesplan for 2016

Nummer 1: 2. marts
Nummer 2: 18. maj
Nummer 3: 18. september
Nummer 4: 28. november

Abonnement

Pris for årsabonnement:
480 kroner ex moms.
Henvendelse til fagkoordinator
Gitte Jensen på mailadresse gje@fsr.dk

ISSN 2245-2117.

SIGNATUR er tilmeldt Danske Specialmedier
og oplagskontrolleret af FMK

DANSKE
REVISORER
FSR*

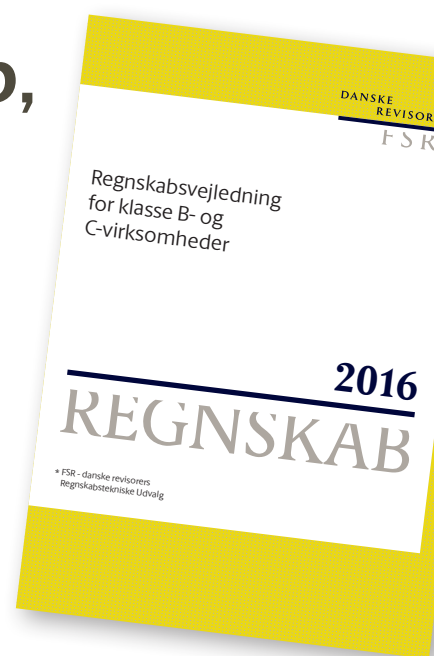

Anbefalinger til et regnskab, der skaber værdi

- hjælp dine kunder til bedre låne- og kreditmuligheder

Ingen låner penge ud med bind for øjnene. Det gælder uanset om dine kunder vil låne penge i banken eller have kredit hos leverandører. Der er flere faktorer, der kan hjælpe dine kunder til mere eller bedre kreditmuligheder. Hent inspiration i Regnskabsvejledningen for klasse B- og C-virksomheder og hjælp dine kunder godt på vej.

Download den gratis på smvportalen.dk/rv eller bestil den i bogform på fsr.dk/fagbogbestilling.

DANSKE
REVISORER
FSR*

Bestil bogen
i onlinebutikken på
shop.karnovgroup.dk

RevisorManual 2016-2

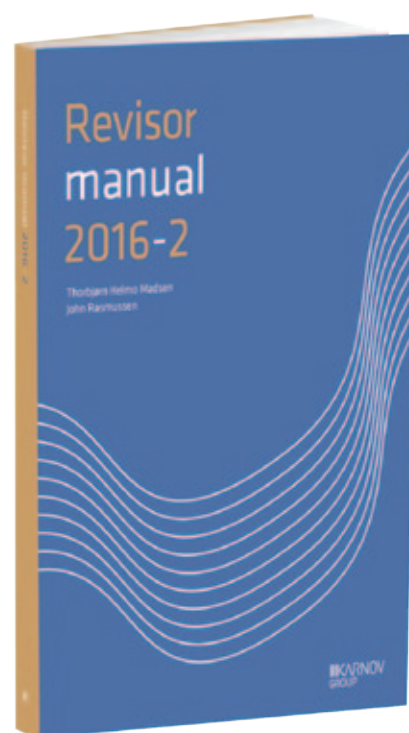
Af Thorbjørn Helmo Madsen

Manualen giver et hurtigt overblik over de forskellige revisionsformer og deres omfang, og indeholder henvisninger til relevante love, bekendtgørelser og vejledninger.

Revisormanualen er opbygget som et alfabetisk opslagsværk om de vigtigste regler, satser og beløbsgrænser til brug for rådgivning inden for regnskab, skat, moms, selvangivelse og arbejdsmarkedsforhold.

Denne udgave indeholder de nyeste ændringer inden for skat, moms, arbejdsmarkedsforhold, sociale forhold mv.

Alle love, der blev vedtaget før 1. juli 2016, er indarbejdet, og satser er blevet ajourført. Afsnittet om virksomhedsordningen er omskrevet, så det indeholder de mest almindelige forhold af betydning. Afsnittet om håndværkerfradrag er omskrevet til de regler, der gælder fra og med 2016. Andre nye praksisændringer er indarbejdet.

Der tages forbehold for trykfejl og udsolgte varer.

Bestillingsnr: 742203

Udgave: 2/2016

Pris: 415,- ekskl. moms

Bestil i vores onlinebutik: www.shop.karnovgroup.dk
eller på mail: kundeservice@karnovgroup.com

KARNOV
GROUP